

ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

J E L E N T É S

a Diákhitel Központ Zrt. működésének ellenőrzéséről

15106

Állami Számvevőszék
Iktatószám: V-0573-240/2015
Témasorszám: 1607
Vizsgálat-azonosító szám: V0699

Az ellenőrzést felügyelte:

Dr. Horváth Margit
felügyeleti vezető

Az ellenőrzést vezette és az ellenőrzés végrehajtásáért felelős:

Kincses Erzsébet Eszter
ellenőrzésvezető

A számvevőszéki jelentés összeállításában közreműködtek:

Molnár Bálint
számvevő főtanácsos

Szabóné László Mária
számvevő tanácsos

Horváth Emese Csilla
számvevő

Gyeraj Péter Ede
számvevő főtanácsos

Az ellenőrzést végezték:

Draviczky Éva
számvevő

Horváth Emese Csilla
számvevő

Molnár Bálint
számvevő főtanácsos

Papp József
számvevő tanácsos

Szabóné László Mária
Számvevő tanácsos

Várkonyi Zsolt Kristóf
számvevő tanácsos

Az ellenőrzés végrehajtásában közreműködött:

Mikó Kata
számvevő gyakornok

A témához kapcsolódó eddig készített jelentés:

címe

A Diákhitel Központ Zrt. működésének ellenőrzése

sorszáma

0843

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS	3
I. ÖSSZEGZŐ MEGÁLLAPÍTÁSOK, KÖVETKEZTETÉSEK, JAVASLATOK	7
II. RÉSZLETES MEGÁLLAPÍTÁSOK	12
1. A társaság működtetésének szabályozása, ellenőrzése	12
1.1. A tulajdonosi jogok gyakorlása és a tulajdonosi ellenőrzés	12
1.2. A vezérigazgató tevékenysége, a belső ellenőrzés kialakítása és működtetése	15
1.2.1. A belső ellenőrzés szabályozottsága és működtetése	17
2. A hallgatói hitelrendszer működtetése	19
2.1. A hallgatói hitelrendszer működtetésébe bevont állami intézményekkel és állami tulajdonú szervezetekkel való együttműködés szabályossága	19
2.1.1. Az ÁKK Zrt.-vel való együttműködés	19
2.1.2. A felsőoktatási intézményekkel és az Országos Felsőoktatási Információs Központtal való együttműködés	21
2.1.3. Az állami adóhatósággal történő együttműködés	22
2.2. A DH1 és DH2 szabályozottsága, működtetése	23
2.2.1. A DH1 szabályozottsága és működtetése	24
2.2.2. A DH2 szabályozottsága és működtetése	27
2.2.3. A DH1-hez kapcsolódó célzott és a DH2-höz kapcsolódó általános kamattámogatás	29
2.3. A hallgatói hitelrendszer működtetésének informatikai támogatása	30
3. A DK ZRT. GAZDÁLKODÁSA	33
3.1. A DK Zrt. gazdálkodásának szabályozottsága	33
3.2. A DK Zrt. vagyongazdálkodása	34
3.3. A DK Zrt. bevételeinek és ráfordításainak szabályossága	37
3.4. A céltartalék képzés szabályszerűsége	39
4. A korábbi ÁSZ jelentés megállapításainak, javaslatainak hasznosítása	40

MELLÉKLETEK

1. számú A DK Zrt. szervezeti felépítése
2. számú A DH1 és DH2 kamatának alakulása a 2011-2013. években
3. számú A DH1-ben részesült hallgatók számának alakulása és a hallgatók részére kihelyezett hitelösszeg alakulása a 2009-2013. években
4. számú Beérkezett észrevételek és az azokra adott válaszok

FÜGGELÉKEK

1. számú Rövidítések jegyzéke
2. számú Értelmező szótár

JELENTÉS

a Diákhitel Központ Zrt. működésének ellenőrzéséről

BEVEZETÉS

A Kormány célja, hogy minden fiatal számára esélyt teremtsen a felsőoktatásban való részvételre, továbbá hosszú távon biztosítsa az általánosan hozzáférhető felsőoktatás fenntarthatóságának feltételeit. Ennek érdekében létrehozta a DK Zrt.-t, melynek feladata a hallgatói hitelrendszer működtetése és a hallgatói hitelek folyósítása. A társaság üzleti célja, hogy aktív és költséghatékony tevékenységével egy önálló, folyamatosan bővülő, önfenntartó diákhitelzési rendszert működtessen. A DK Zrt. a Gt. rendelkezései alapján egyszemélyes, zártkörűen működő részvénytársaság. A társaság alaptőkéje az ellenőrzött időszakban 300,0 M Ft volt. A társaság tulajdonosa és részvényese a Magyar Állam. Képviselőként a tulajdonosi jogokat 2010. június 17-től a MFB tv. 3. § (5) bekezdése alapján az MFB Zrt. gyakorolta. A tulajdonosi jogok gyakorlására a Gt. és a Ptk. rendelkezéseit az MFB tv.-ben szabályozott eltérésekkel kellett alkalmazni. A társaságnál tulajdonosi döntés alapján Igazgatóság nem működött, annak jogkörét a Gt. 247. § szerint a vezérigazgató gyakorolta, aki a társaság tevékenységének, munkaszervezetének operatív irányítását is ellátta.

A hallgatói hitelnyújtás rendszerét, működtetésének feltételeit a társaság jogállását, főbb feladatait 2012. július 31-ig a hallgatói hitelrendszerről és a Diákhitel Központról szóló Kormányrendelet₁, 2012. augusztus 1-jétől a hallgatói hitelrendszerről szóló Kormányrendelet₂, a Gt., valamint az Áht.₁ határozta meg. A társaság hallgatói hitelzési tevékenysége nem tartozott a Hpt. hatálya alá. A társaság könyvvizetését a Számv. tv. szabályozta, valamint éves beszámoló készítési kötelezettségének is e törvény rendelkezései szerint kellett eleget tennie.

Kormányrendelet₁-ben szabályozták a DH1 hitel igénybevételének feltételeit, a hitel kamatának meghatározását, valamint a hitel igénylésének, folyósításának és törlesztésének szabályait. A DH1 szabad felhasználású diákhitel állami ösztöndíjas és önköltséges képzésben résztvevő hallgatók számára egyaránt felvehető. A szabad felhasználású hitel fedezet nyújthat a napi megélhetéssel és egyetemi élettal kapcsolatos kiadásokra, a szállás, albérlet, kollégiumi díjak kiegyenlítésére, a diplomához szükséges nyelvtanulásra és az Erasmus-ösztöndíj kiegészítő finanszírozására. A Diákhitel havonta részletekben, vagy tanulmányi félévenként egy összegben vehető fel. A felvehető hitelösszeg maximum havi 50 000 forint, az összeget a hallgató saját nevére szóló bankszámlaszámára utalták. A Kormány a 2012. augusztus 1-jén hatályba lépett, Kormányrendelet₂-ben a felsőoktatás átalakításához kötődően egy új diákhitel konstrukció, a kötött felhasználású hitel (DH2) bevezetéséről döntött a Nftv. 46. § (1) bekezdése szerinti magyar állami részösztöndíjas és önköltséges képzésben tanulmányokat folytató hallgatók részére. A Kormányrendelet₂ külön szabályoz

ta a DH1 és DH2 igénybevételének, folyósításának, kamata meghatározásának és törlesztésének szabályait. A DH1 és a DH2 is változó kamatozású hitel, aminek keretében a hallgató határozatlan idejű hitelszerződést köt a DK Zrt.-vel.

A DH2 kötött felhasználású diákhitel kizárólag önköltséges formában tanuló hallgatók számára elérhető konstrukció, egyedül a képzési költség fizetésére vehető fel. A felvehető hitelösszeg maximum a képzés összege. A DK Zrt. közvetlenül a felsőoktatási intézménynek utalta a hitel összegét.

A DH1 kamata 2013. első félévében 7,75 %-ban, második félévében 7,50 %-ban került megállapításra. A DH2 kamata 9-ről 8,75 %-ra csökkent 2013. július 1-jétől. A DH2-t igénybe vevő hallgatók számára felszámított kamatláb 2 %, az ezen felüli kamatrészre a Magyar Állam kamattámogatást nyújt.

Az ÁSZ 2008-ban ellenőrizte a DK Zrt. működését. Az ellenőrzés a 2001. évi alapítástól a 2008. június 30-ig terjedő időszakra irányult. A 0843 számú jelentésünkben a DK Zrt igazgatóságának az SZMSZ kiegészítésére, valamint a kockázati céltartalék évközi elszámolási rendjének szabályozására vonatkozóan fogalmaztunk meg javaslatot.

Magyarország Nemzeti Reform Programja keretében, a Széll Kálmán Terv 2020-ig a 30-34 évesek körében a felsőfokú vagy annak megfelelő végzettséggel rendelkezők arányának 30,3 %-ra való növelését irányozta elő, amely a 2010. évhez képest 4,6 százalékpontos növekedési célkitűzést jelent. A cél elérése érdekében a rendelkezésre álló források szabályozott, átlátható felhasználása szükséges. Az Állami Számvevőszék – ellenőrzési tervének megfelelően – ellenőrizte a felsőoktatási intézmények gazdálkodását *„Felsőoktatási intézmények – Az állami felsőoktatási intézmények gazdálkodásának, működésének ellenőrzése, valamint az egyházak által fenntartott felsőoktatási intézmények részére az államháztartásból jutató támogatások felhasználásának ellenőrzése”* keretében. A felsőoktatás finanszírozásának részét képezi a hallgatói hitelrendszer. A felsőoktatási helyzetkép teljessé tétele adott aktualitást a hallgatói hitelrendszert működtető DK Zrt. ellenőrzésének.

Az ellenőrzés indokoltságát támasztja alá továbbá az, hogy a hallgatói hitelrendszer működtetésében az állam jelentős szerepet vállalt. Egyrészt a rendszer finanszírozása érdekében bevont források visszafizetésének biztosítására az állam készfizető kezességet vállalt. A kezességvállalás az államadósság alakulását, mint potenciális költségvetési kiadás több évre szólóan befolyásolhatja, és a hiányon keresztül közvetett módon gyakorolt hatást a központi alrendszer adósságára. Másrészt az újonnan bevezetett DH2-t felvevő hallgató általános kamattámogatásban, a DH1 kapcsán – meghatározott időszakra és feltételek fennállása esetén – célzott kamattámogatásba részesül, amelyet a központi költségvetés finanszíroz.

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy a DK Zrt. feletti tulajdonosi joggyakorlás és tulajdonosi ellenőrzés a szabályoknak megfelelő volt-e, a hallgatói hitelrendszer működtetése, és annak érdekében végzett pénzügyi és vagyongazdálkodási tevékenysége szabályozott volt-e, és megfelelt-e a vonatkozó jogszabályi előírásoknak és belső szabályzatoknak, valamint hasznosították-e a társaság működésének ellenőrzéséről készült korábbi ÁSZ jelentés megállapításait, javaslatait.

Ennek keretében értékeltük, hogy:

- a tulajdonosi jogok gyakorlója és a vezérigazgató törvényesen működtette-e a társaságot, az irányítási, döntéshozatali rendszer összhangban volt-e a jogszabályok és belső szabályzatok előírásaival, kialakították és működtették-e a gazdálkodás szabályszerűségét biztosító tulajdonosi ellenőrzést;
- kialakították és működtették-e a gazdálkodás szabályszerűségét biztosító belső ellenőrzést és a belső ellenőrzés elősegítette-e a gazdálkodás szabályosságát;
- a hallgatói hitelrendszer működtetése szabályozott volt-e, megvalósult-e a hallgatói hitelrendszer működtetésével (hitelnyújtási és forrásbiztosítási tevékenység) összefüggő feladatok szabályszerű ellátása, különös tekintettel a hitelkamat, a törlesztő részletek és a DH1-hez kapcsolódó célzott kamattámogatás és a DH2-höz kapcsolódó általános kamattámogatás megállapításának szabályosságára, valamint a rendszer működtetésébe bevont állami intézményekkel és állami tulajdonú szervezetekkel való együttműködés szabályosságát;
- kialakították-e a hallgatói hitelrendszer működtetésével összefüggő feladatok informatikai támogatását biztosító szabályokat, és azok a működés során érvényesültek-e;
- a vagyonnal a jogszabályoknak megfelelően, valamint a tulajdonos elvárásai szerint gazdálkodtak-e, a társaság vagyoni helyzetére, valamint a bevételek és ráfordítások elszámolására vonatkozó jogszabályok és belső szabályzatok előírásait betartották-e, a céltartalék képzése szabályszerű volt-e;
- hasznosították-e a társaság működésének ellenőrzéséről készült korábbi ÁSZ jelentés megállapításait, javaslatait.

Az **ellenőrzés hasznosulásaként** képet kaptunk a felsőoktatás finanszírozásának részét képező hallgatói hitelrendszer működésének szabályosságáról, a hallgatói hitelrendszert működtető DK Zrt. jogszabályokban előírt követelményeknek megfelelő gazdálkodásáról, az állami vagyonnal való felelős, érték-megőrző gazdálkodás érvényesüléséről, a tulajdonosi és belső ellenőrzésnek a társaság szabályos gazdálkodásához való hozzájárulásáról. Megállapításaink, következtetéseink alapul szolgálnak a felsőoktatás finanszírozási stratégiáján belül a hallgatói hitelezési rendszer szerepének és célkitűzéseinek értékeléséhez, az esetleges jogszabályi változtatások kezdeményezéséhez. Az ellenőrzött DK Zrt. számára visszajelzést adnak a gazdálkodás szabályosságáról, a jó gyakorlatok megismerése hozzájárul a gazdálkodási fegyelem és színvonal javításához. Ellenőrzésünk hozadékát jelentheti továbbá az állami szerepvállalással járó kockázatokra történő figyelemfelhívás, továbbá a társadalom számára jelzi, hogy a közpénz nem maradhat ellenőrizetlenül.

Az **ellenőrzés típusa**: szabályszerűségi ellenőrzés

Az **ellenőrzött időszak**: 2011. január 1. - 2013. december 31.

Az **ellenőrzéssel érintett szervezetek:** Diákhitel Központ Zrt., valamint a társaság tulajdonosi jogainak gyakorlását érintően az MFB Zrt.

Az **ellenőrzés jogszabályi alapja:** Az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény 5. § (3)-(5) bekezdései.

Az ellenőrzést az ellenőrzési program szempontjai, az ellenőrzött időszakban hatályos jogszabályok, az ellenőrzési szakmai szabályok, az ÁSZ módszertanok figyelembevételével az INTOSAI standardokat irányadónak tekintve végeztük el. Az ellenőrzést a kérdésekre adott válaszok kiértékelésével, valamint a megjelölt adatforrások, a csatolt tanúsítványok felhasználásával, továbbá az adott időszakban hatályos jogszabályok figyelembevételével folytattuk le. Az ellenőrzés keretében értékeltük az ellenőrzéshez elkészített tanúsítványok adatainak valódiságát. A megállapításainkat a helyszíni ellenőrzés tapasztalataira, az ellenőrzött szervezettől bekért dokumentumokra, a kitöltött tanúsítványok elemzésére, az adott időszakban hatályos jogszabályok és belső szabályzatok előírásaira alapoztuk. A DH1 és a DH2 hitelkonstrukciók, valamint a bevételek és kiadások szabályszerű működését mintavétellel ellenőriztük, ez alapján a sokaságokban előforduló hibás tételek arányát becsültük. A jogszabályoknak és a belső előírásoknak megfelelően, azaz szabályszerűnek tekintettük az adott területet, amennyiben a minta ellenőrzésének eredménye alapján 95 %-os bizonyossággal a teljes sokaságban a hibás tételek aránya kisebb volt, mint 10 %, nem megfelelőnek értékeltük, ha a hibás tételek aránya a 10 %-ot meghaladta. Kockázatot, illetve magas kockázatot jeleztünk, amennyiben egy adott terület vonatkozásában a minta alapján a teljes sokaságban nem volt teljes körűen biztosított a jogszabályoknak és a belső szabályzatoknak megfelelő működés. A vagyongazdálkodás szabályszerűségét a kitöltött tanúsítványok elemzésével minősítettük.

Az ÁSZ az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény 29. §-a alapján a jelentéstervezetet észrevételezésre megküldte a Diákhitel Központ Zrt. vezérigazgatójának, valamint a társaság tulajdonosi jogainak gyakorlását érintően az MFB Zrt. vezérigazgatójának. A beérkezett észrevételeket a jelentés véglegesítése során hasznosítottuk. Az észrevételeket és az azokra adott válaszokat a jelentés 4. számú melléklete tartalmazza.

I. ÖSSZEGZŐ MEGÁLLAPÍTÁSOK, KÖVETKEZTETÉSEK, JAVASLATOK

Az ellenőrzött időszakban **a tulajdonosi jogokat az MFB Zrt.** az MFB tv.-ben, a Gt.-ben és az Alapító Okiratokban meghatározott előírásoknak **megfelelően gyakorolta.**

A tulajdonosi ellenőrzés az FB és a független könyvvizsgáló, valamint az MFB Zrt. Ellenőrzési Igazgatósága tevékenységén keresztül valósult meg. **Az ellenőrzési tevékenység hozzájárult a szabályszerű feladat ellátáshoz,** valamint a szabályszerű pénzügyi- és vagyongazdálkodáshoz. Az ellenőrzések a DK Zrt. gazdálkodási területén a hitelezési folyamat komplex ügyviteli rendszerének kialakítására, a központi hitelinformációs rendszerrel kapcsolatos vezérigazgatói utasítás és a belső ellenőrzési rendszer területén tárt fel hiányosságokat és fogalmazott meg javaslatokat, amelyeket a DK Zrt. hasznosított.

Az FB az ellenőrzött időszakban a DK Zrt. Számv.tv. szerinti beszámolójának előzetes véleményezéséről írásos jelentést készített, melyben javaslatot tett a MFB Zrt. számára a beszámoló elfogadására. Az FB feladatát 2011. évet kivéve jóváhagyott munkaterv alapján végezte. Az FB ellenőrzési tevékenysége keretében folyamatosan nyomon követte az Alapítói határozatok, FB határozatok végrehajtását. Az ellenőrzött időszakban az FB ügydöntő FB-ként is működött, az Alapító Okiratban meghatározott esetekben döntési és jóváhagyási jogokat gyakorolt a vezérigazgató-helyettesek teljesítménykövetelményének meghatározása és az ahhoz kapcsolódó juttatások, a működést meghatározó szabályzatok, valamint a 60 M Ft összeget meghaladó kötelezettségvállalások jóváhagyása terén. A DK Zrt. a diákhitel finanszírozásához szükséges forrásokat a tőkepiacról állami garanciával szerezte be. Ebből adódóan a DK Zrt.-nél. a Tpt. és a Gt. előírásai szerint AB-ot kellett működtetni. Az Alapító Okiratban rögzítetteknek megfelelően az AB hatáskörébe tartozó feladatokat is az FB látta el.

A DK Zrt. a Gt. előírásának megfelelően az éves beszámolóját könyvvizsgálóval ellenőriztette. A DK Zrt. a könyvvizsgáló által ellenőrzött, jóváhagyott éves beszámolóit minden év május 31-ig közzétette a Számv. tv. rendelkezéseinek megfelelően. Az MFB Zrt. alapítói határozatokkal hagyta jóvá a DK Zrt. éves beszámolóját, a Gt. rendelkezéseinek megfelelően. A könyvvizsgáló az ellenőrzött időszakban a beszámolókhöz minősítés nélküli könyvvizsgálói véleményt adott.

A DK Zrt. az üzleti tevékenységéről, gazdálkodásáról és vagyoni helyzetéről havonta és negyedévente az Alapítói Okiratban foglaltaknak megfelelően elkészítette a beszámolókat és megküldte az MFB Zrt.-nek. **A hallgatói hitelállományt, az igénybe vett forrásokat és törlesztéseket, valamint az állami kezesség érvényesítését tartalmazó beszámolókat az MFB Zrt. az ellenőrzött időszakban minden esetben elfogadta.**

A DK Zrt.-nél az Igazgatóság jogkörét a Gt. rendelkezései alapján a **vezérigazgató gyakorolta**, aki a **DK Zrt.** tevékenységének, munkaszervezetének **operatív irányítását** vezérigazgatói döntések és utasítások kiadásával látta el.

A DK Zrt.-nél a belső ellenőrzés szervezetét kialakították, a függetlenségét biztosították. A belső ellenőrzés szakmai irányítását az FB látta el. A tevékenység szabályozásáról a belső irányítási eszközök egymásra épülő rendszerében gondoskodtak. Ugyanakkor az intézkedési tervek készítését és kiadását az ellenőrzött szervezeti egység vezetője helyett a belső ellenőr végezte, ezzel a hatáskörét túllépte. Az intézkedési tervek végrehajtását a belső ellenőr nyomon követte. A belső ellenőrzés tevékenységéről minden évben beszámoltak az FB-nek. A beszámolók összeállítása során a belső ellenőrzési szabályzatban rögzített határidőket, valamint a benyújtás rendjét a belső ellenőr nem tartotta be. Az ellenőrzések eredményeként a belső ellenőrzés 47 javaslatot fogalmazott meg az iratkezelés, az informatika és a gazdálkodási feladatok területén feltárt hiányosságok megszüntetése érdekében 11 belső szabályzat (SZMSZ, iratkezelési szabályzat, IBSZ, közbeszerzési szabályzat, hozzáférési és jogosultságkezelési szabályzat, hitelezési kézikönyv és számviteli politika) módosítására került sor. Az ellenőrzött években szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására a belső ellenőr által feltárt hiányosságok alapján nem került sor.

A DK Zrt. a hallgatói hitelrendszer működtetését állami intézményekkel, állami és nem állami tulajdonú szervezetekkel kötött külön megállapodásokkal kiegészített szabályozási környezetben látta el. **Tevékenységgel hozzájárult a felsőoktatás finanszírozásához.**

A DK Zrt. a hallgatói hitelrendszer finanszírozásához a 2011-2013. években összesen 95,5 Mrd Ft névértéken hozott forgalomba kötvényeket. Az aukciók lebonyolítását az ÁKK Zrt., mint vezető forgalmazó, illetve befektetési szolgáltatók (forgalmazók) végezték a finanszírozási stratégia, illetve éves finanszírozási tervek alapján.

A rendszer működtetéséhez tartozott, hogy a DK Zrt. az állami adóhatóságnak az együttműködési megállapodás alapján az egy összegben esedékessé vált, meg nem fizetett hiteltartozásokat behajtásra átadta, amit az állami adóhatóság adók módjára hajtott be.

A felsőoktatási intézményekkel az együttműködés érdekében **a DK Zrt. az ellenőrzött időszakban megállapodásokat kötött.** Ennek keretében a felsőoktatási intézmények igazolták a hallgatói jogviszonyok fennállását, ami a hitel folyósításának egyik alapfeltétele volt.

A hitelrendszer működtetésének szabályozási háttérét kialakították.

A hitelszerződés érvényes létrejöttéhez szükséges, az Üzletszabályzat_{1,2} 20.1. és 21., valamint az Üzletszabályzat_{3,4} 43. és 47. pontjaiban foglalt alaki és tartalmi kellékekkel az ellenőrzött hiteligénylési adatlapok közel fele nem rendelkezett. Nem tartalmazták a hitelfelvevő állampolgárságát, az oktatási intézményi szak megnevezését vagy a finanszírozás típusát. A hiteligénylési adatlapoknál nem töltötték ki a hitelfelvevő lakóhelyét, adóazonosító jelét, az igényelt havi

hitelösszeget, a képezési követelmények szerinti képzési időt, valamint a hallgatói azonosító számot.

A DK Zrt. a hitelignylési adatlapok, illetve hitelszerzödések adattartalmának ellenörzését az Üzletszabályzat_{1,2} 21., valamint az Üzletszabályzat_{3,4} 47. pontjaiban rögzített **előírások szerint hajtotta végre. Az adathiányok pótlására a DK Zrt. felhívta az érintett hitelfelvevök figyelmét.**

Az állam a hitelfelvevöket támogatásban részesítette. A TGYÁS-ra, a GYED-re és a GYES-re jogosult, továbbá a rehabilitációs és rokkantsági ellátásra jogosult DH1 hitelfelvevök a jogosultsági időszakában fizetendö kamattartozás teljes összegének megfelelő mértékü célzott kamattámogatásban részesültek a Kormányrendelet_{1,2}-ben rögzítetteknek megfelelően. A DH2 hitelhez kapcsolódó általános kamattámogatást az állam a központi költségvetésböl finanszírozta és a Kincstár utalta át a Kormányrendelet_{1,2}-ben rögzítetteknek megfelelően a DK Zrt.-nek.

Az DK Zrt.-nél kialakították a hitelrendszer müködtetését támogató informatikai rendszereket. A rendszerek müködését szabályozták. Az informatikai irányítás és az információvédelem szervezeti feltételei az SZMSZ-ben meghatározott követelményeket teljesítették. A DK Zrt. informatikai szervezeti felépítése mind a függetlenség, mind a feladatkörök szétválasztása tekintetében megfelelt a KIB 25. ajánlásának. A DK Zrt. a hallgatói hitelrendszerrel összefüggö feladatok informatikai támogatását biztosító szabályokat kialakította, azok az informatikai müködés során érvényesültek. A DK Zrt. 2013-tól teljes körüen gondoskodott az általa kezelt adatok biztonságáról, rendelkezésre állásáról és sértetlenségéről.

A DK Zrt. az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvényben foglalt adatvédelmi előírásokat részletesen szabályozta az Adatvédelmi és Adatbiztonsági Szabályzatban, az Adatszolgáltatási szabályzatban. E szabályozások alapján a hitelfelvevök személyes adatait az adatvédelmi törvénynek megfelelően kezelték.

A Dk Zrt. vagyona az ellenörzött időszakban 15,8 %-kal emelkedett, a 2011. évi 248 355 M Ft-ról a 2013. évi 287 593 M Ft-ra nött. Gazdálkodására jellemző, hogy vagyonában a kihelyezett diákhitelek állománya 2013. év végére 272 873 M Ft-ra emelkedett. **A hitelezési tevékenységét elsödlegesen idegen forrásból, kötvénykibocsátásból finanszírozta,** amelynek állománya a 2013. évben 247 823 M Ft volt.

A DK Zrt. a vagyonával a törvényeknek, a Kormányrendelet_{1,2}-nek és a tulajdonosi elvárásoknak megfelelően gazdálkodott. A bevételek és ráfordítások elszámolása a Számv. tv.-ben és az ellenörzött időszakban hatályos számviteli politikáknak megfelelt.

A DK Zrt. a vagyonnal való gazdálkodás belső szabályzatait a jogszabályi előírásokkal összhangban elkészítette, azokban a feladatai és müködése jellegéböl adódó sajátosságokat figyelembe vette. A vagyonnal való gazdálkodás során az, állományba vételi, nyilvántartási és elszámolási kötele-

zettségét a hatályos jogszabályokban és belső szabályzatokban foglaltaknak megfelelően végezte. Az éves beszámolók mérlegeiben kimutatott vagyon értékét leltárral alátámasztották. A tulajdonosi joggyakorló által előírt, a vagyonnal kapcsolatos adatszolgáltatási és beszámolási kötelezettségüknek eleget tettek. A bevételek és ráfordítások elszámolása megfelelt a jogszabályokban, valamint belső szabályzatokban rögzített előírásoknak.

A DK Zrt.-nél a kockázati céltartalék képzési kötelezettség belső szabályozásából 2011-2012. években kimaradt az alkalmazott biztosítási modellhez használt számítások megállapítási módja, amit előírt a Kormányrendelet^{1,2}. A szabályozási hiányosság ellenére **a céltartalék képzése, felhasználása és elszámolása szabályszerű volt.** A kockázati céltartalék az ellenőrzött időszakban a 2011. évi 17 729 M Ft értékű nyitóállományról a 2013. év végére 28 252 M Ft-ra emelkedett. A céltartalék hitelállományhoz viszonyított állományváltozása az ellenőrzött időszakban 2,5 %-os volt, ami a kihelyezett hitelállomány kockázati kitettségének növekedését jelzi.

A DK Zrt. működését az ÁSZ 2008-ban ellenőrizte. A számvevőszéki jelentésben megfogalmazott javaslatok hasznosultak, 2008-tól a társaság SZMSZ-ben szabályozták a Finanszírozási Bizottság szervezetben betöltött helyét, hatáskörét, továbbá a Számviteli politikában rögzítették a kockázati céltartalék évközi elszámolásának rendjét.

Az ellenőrzés intézkedést igénylő megállapításai és **javaslatai:**

Javaslataink célja a DK Zrt. működése szabályszerűségének javítása annak érdekében, hogy a szabályozási környezet megfelelően tudja támogatni az átlátható működést.

Javasoljuk a DK Zrt. vezérigazgatójának:

1. A Kormányrendelet² 13. § (3) bekezdésében előírt, minden tanulmányi hónapban elvégzendő adategyeztetési kötelezettségét teljesítette, a társaság a maga számára a rendeleti szabályozástól eltérő, a havi helyett féléves gyakoriságú egyeztetést írt elő.

Javaslat:

Intézkedjen a szabályozási hiányosságok megszüntetésére, ennek keretében:

az adategyeztetési kötelezettség gyakoriságára vonatkozó előírásokat hozza összhangba a vonatkozó kormányrendelet előírásaival.

2. A DK Zrt. belső ellenőrzési szabályzata^{2,3} I. fejezet 1.3. pontjában, valamint a II. fejezet 4.7.1. pontjában az ellenőrzött szervezeti egység vezetője részére előírta a belső ellenőri jelentésekben feltárt szabálytalanságok és hiányosságok megszüntetése érdekében az intézkedési terv készítési kötelezettséget. A belső szabályozásban foglaltakat ellenére a 2011-2013. években a belső ellenőrzés által megfogalmazott javaslatok vonatkozásában az intézkedési terveket – a jelentés részeként – a belső ellenőr készítette el, amivel túllépte a hatáskörét.

A belső ellenőrzés tevékenységéről szóló éves beszámolók elkészítése során a belső ellenőrzési szabályzat_{2,3}-ban foglalt határidőket, valamint a benyújtás rendjét nem tartották be.

A DK Zrt. a Kormányrendelet₂ 5. § (2) bekezdésében foglalt, az egyes tanévekre felvehető hitelek összegeinek hitelcélok szerinti közzétételi kötelezettségét a DH2 tekintetében nem teljesítette.

Javaslat:

Gondoskodjon a jogszabályi előírások szerinti gyakorlat és a szabályos működés biztosítására, ezen belül:

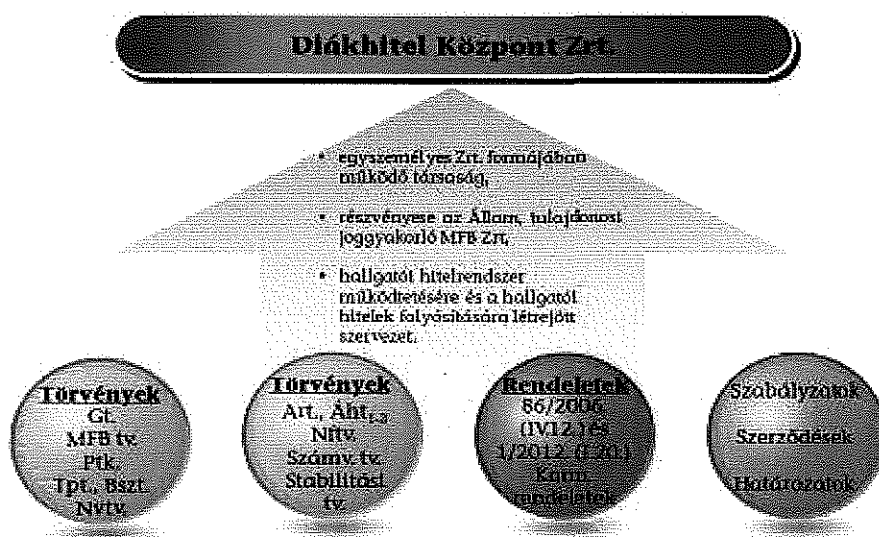
- a) tartassa be, hogy a belső ellenőrzés jelentései alapján az illetékes vezetők készítsék el az intézkedési terveket, továbbá a belső ellenőrzés tevékenységéről szóló beszámolók határidőben és a megfelelő eljárásrend szerint készüljenek;
- b) intézkedjen a DH2 esetében az egyes tanévekre felvehető hitelek összegeinek hitelcélok szerinti közzétételéről.

II. RÉSZLETES MEGÁLLAPÍTÁSOK

1. A TÁRSASÁG MŰKÖDTETÉSÉNEK SZABÁLYOZÁSA, ELLENŐRZÉSE

Az MFB Zrt. számára a DK Zrt. feletti tulajdonosi jogok gyakorlását az MFB tv. írta elő. Az MFB Zrt. a tulajdonosi jogait a 2010. évi LII. tv., a Gt. és az Alapító Okiratokban megfogalmazott követelmények betartásával gyakorolta. Az MFB Zrt. a hatáskörébe tartozó ügyekben alapítói határozat formájában, írásban döntött.

A DK Zrt. szabályozási környezete

1.1. A tulajdonosi jogok gyakorlása és a tulajdonosi ellenőrzés

A tulajdonosi jogokat az MFB Zrt. a belső szabályzataiban (az MFB Zrt. mindenkor hatályos Alapító Okirata, SZMSZ-e, Pénzügyi Intézményi Befektetések Főigazgatóságának Ügyrendje, Döntéshozó Testületek Ügyrendje), valamint a DK Zrt. Alapító Okiratában foglaltaknak **megfelelően, cégfelelősi rendszerben látta el.**

Az MFB Zrt. a hatáskörébe tartozó ügyekben alapítói határozat formájában döntött, az ellenőrzött időszakban összesen 28 esetben.

A tulajdonosi joggyakorlás keretében a Gt. 231. § (2) pontjában, illetve az Alapító Okiratban meghatározott esetekben hoztak alapítói határozatokat. Az MFB Zrt. alapítói határozattal jóváhagyta a DK Zrt. 2011-2014. évi üzleti terveit, a 2011-2013. évi éves beszámolóit és az ahhoz kapcsolódó üzleti jelentéseit. Az MFB Zrt. jóváhagyta a DK Zrt. vezérigazgatójának 2010-2012. évi prémium-

feladatai kiírását és annak teljesítését, valamint engedélyezte a prémium kifizetéseket. Az MFB Zrt. alapítói határozattal jóváhagyta az FB Ügyrendjét és a finanszírozási terveket. Elfogadta a DK Zrt. Javadalmazási Szabályzatát és az Alapító Okirat módosítását. Az MFB Zrt. az ellenőrzött időszakban négy esetben kijelölte a DK Zrt. megválasztott FB elnökeit és tagjait, valamint visszahívta a lemondott FB elnökeit és tagjait.

A tulajdonosi joggyakorlás az MFB Zrt. Pénzügyi Intézményi Befektetések Főigazgatóságának tevékenységén (Alapítói Határozatok kiadása stb.) **keresztül valósult meg**, amelyet támogatott az FB és a független könyvvizsgáló, a DK Zrt. számára előírt adatszolgáltatások¹ monitoringja, valamint az MFB Zrt. Ellenőrzési Igazgatósága által végzett ellenőrzés.

Az MFB Zrt. a tulajdonosi joggyakorlás kötelező eszközeként a Gt. 33. § (1)-(2) bekezdései, valamint a Taktv. 4. § (1) bekezdése alapján a DK Zrt.-nél létrehozta az FB-t. **Az FB az Alapító Okirat előírásának megfelelően három tagból állt**, tagjait és elnökét az MFB Zrt. jelölte ki három éves időtartamra, működésének szabályait az Ügyrendje tartalmazta, feladatát az alapján látta el.

Az FB munkája során megvizsgálta az MFB Zrt. elé terjesztendő gazdálkodásra vonatkozó jelentéseket, valamint a kizárólagos hatáskörébe tartozó ügyekre vonatkozó előterjesztéseket. **Az FB az ellenőrzött időszakban a DK Zrt. számviteli törvény szerinti beszámolójának előzetes véleményezését elvégezte** és javaslatot tett a MFB Zrt. számára a beszámoló elfogadására. A beszámolóhoz az FB írásos jelentést készített a Gt. 35. § (3) bekezdése előírtaknak megfelelően.

A DK Zrt. az FB elé terjesztette a vagyoni helyzetéről és üzletpolitikájáról negyedévente készített beszámolóját is. A beszámoló tartalmazta a negyedéves mérleget, eredmény kimutatást, szöveges beszámolót és a tevékenységről készített elemzést is. A negyedéves jelentés részletesen foglalkozott az alaptevékenység alakulásával és az üzleti terv jóváhagyott főszámainak időszaki alakulásával.

Az FB üléseken megtárgyalták és elfogadták 2011-2013. években a folyamatos évközi ellenőrzésekről készített belső ellenőrzési jelentéseket is, továbbá előzetesen jóváhagyták a DH1 és DH2 termékekre félévente meghatározandó kamatlábakat.

Az FB folyamatosan nyomon követte az Alapítói határozatok, FB határozatok végrehajtását.

A 2012 és 2013. években az FB a tevékenységét munkaterv alapján végezte, 2012. évre a munkatervet az FB a 2012. 02.15-ei ülésén, 2013. évre a 2012. 12. 14-ei ülésen fogadta el. Az FB 2011. évre nem rendelkezett jóváhagyott munka-

¹ Havi, negyedéves, éves beszámolók, eseti adatszolgáltatás a Stratégiai csoport ügyrendje szerint.

tervvel, az év folyamán az egymást váltó FB elnökök esetenként határozták meg az ülések időpontjait és meg tárgyalandó napirendi pontokat.

Az FB a Gt. 37. § (2) bekezdése és a hatályos Alapító Okiratban meghatározottak szerint ügydöntő FB-ként is működött, vagyis **az FB az ellenőrzési tevékenysége mellett az Alapító Okiratban meghatározott esetekben döntési és jóváhagyási joggal is rendelkezett.**

Az ügydöntő FB hagyta jóvá a vezérigazgató-helyettesek számára a teljesítménykövetelményeket és az azokhoz kapcsolódó juttatásokat. Az ellenőrzött időszakban az ügydöntő FB jóváhagyta a DK Zrt. működésére vonatkozó belső szabályzatok hatálybaléptetését. Előzetesen jóváhagyta a hitelkamat aktuális mértékét is. Az ügydöntő FB határozott a DK Zrt. által a Finanszírozási Bizottságba delegált tagok személyének kijelöléséről. A 60,0 M Ft-ot meghaladó kötelezettségvállalásról az ügydöntő FB minden esetben a közbeszerzési eljárásra vonatkozó előírásoknak megfelelő értékelési szempontok ismeretében döntött.

A DK Zrt. a diákhitel finanszírozásához szükséges forrásokat a tőkepiacról állami garanciával szerezte be. A DK Zrt. közérdeklődésre számot tartó kibocsátónak minősül, ezért a Tpt. 62. § (2) bekezdésében előírtaknak megfelelően a Gt. 311. § -a szerinti Audit Bizottságot kellett létrehoznia. A Gt. 311. § (3) bekezdésében előírtaknak megfelelően **az FB látta el az Alapító Okirat 11.15. pontjának megfelelően az AB hatáskörébe tartozó feladatokat.** Az FB az AB-i feladatok ellátásához szükséges a szakképzettségre vonatkozó előírásoknak megfelelt, mert egy FB tag rendelkezett könyvvizsgálói szakképzettséggel. Az FB a munkatervének kialakítása során az AB éves feladatait is meghatározta.

Az FB az AB hatáskörében ellátta a pénzügyi beszámolási rendszer működésének értékelését és javaslatokat tett a szükséges intézkedések megtételére.

Az FB figyelemmel kísérte a belső ellenőrzési és kockázatkezelési rendszert, annak eredményeit. A DK Zrt. belső ellenőrének az FB által elfogadott éves ellenőrzési terve alapján, a belső ellenőr elkészítette és előterjesztette a negyedéves AB-i jelentéseket, amelyek a negyedéves mérleg és eredmény kimutatás tételeit, valamint az alaptevékenységgel kapcsolatos lényeges, elhatárolási számításokat és a kamatelemek helyességét mutatta be, melyeket az FB határozattal elfogadott.

Az FB az AB feladatkörében eljárva 2011-2013. években negyedévenként ellenőrizte a hitelek kamatelemei, az elszámolt működési költségek alakulását, a főkönyvi kivonatokat és az analitika között az egyezőséget, a bérszámfejtési tevékenységet, az adó elszámolási és bevallási kötelezettséget, a működési költségek elhatárolásának gyakorlatát, a forrás költségek, valamint a ténylegesen felmerülő működési költségek és a kockázati prémium alakulását.

A bérszámfejtési tevékenység ellenőrzése során feltárt hibák, hiányosságok megszüntetéséről a belső ellenőr jelentésében tájékoztatta az FB-t.

A DK Zrt.-nek a Gt. 40. § (1) bekezdése és a Taktv. 4. § (1) bekezdése alapján az éves beszámolóját könyvvizsgálóval ellenőriztetni kellett. **A vezérigazgató az FB egyetértésével tett javaslatot a könyvvizsgáló személyére. A könyvvizsgálót az MFB Zrt. jelölte ki, a kijelöléséről szóló Alapítói hatá-**

rozatok, illetve a könyvvizsgáló választásának jóváhagyása az ellenőrzött időszakban minden esetben megfelelt a Gt. 231. § (2) bekezdés d) pontja és 284. § (2) bekezdése előírásainak.

Az MFB Zrt a DK Zrt. tevékenységéről készített éves beszámolókat az ellenőrzött időszakban elfogadta. A könyvvizsgáló az ellenőrzött időszakban elfogadott beszámolókhöz minősítés nélküli könyvvizsgálói véleményt adott. A DK Zrt. ügyvezetése hasznosította a könyvvizsgálónak a Vezetői levelekben megfogalmazott javaslatait, megállapításait.

A könyvvizsgáló a Kormányrendelet^{1,2} 6. § (5) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a működési költséget fedező kamatprémium mértékének éves felülvizsgálatát is elvégezte, arról jelentést készített.

A DK Zrt. üzleti tevékenységéről, gazdálkodásáról és vagyoni helyzetéről szóló havi és negyedéves beszámolóit az MFB Zrt.-nél a cégfelelős és az MFB Zrt. Tervezési és Elemzési Osztálya feldolgozta, ezt követően azokat az MFB Zrt. az ellenőrzött időszakban minden esetben elfogadta, továbbá az NGM számára a Kormányrendelet^{1,2} 25. § (5) bekezdésének megfelelően tájékoztatásul megküldte.

Az MFB Zrt. számára a tulajdonosi ellenőrzéssel kapcsolatos feladatait, jogait és kötelezettségeit, annak formáját, tartalmát, módját az ellenőrzött időszakban az MFB tv. nem írta elő.

Az ellenőrzési időszakot követően a 2014. július 16-tól hatályos MFB tv. 3. § (14) bekezdése az MFB Zrt. ellenőrzési jogosultságát rögzíti, viszont a tulajdonosi ellenőrzésekre vonatkozó konkrét előírásokat továbbra sem határoz meg.

Az MFB Zrt. Ellenőrzési Igazgatósága² a DK Zrt. tevékenységének és működésének átfogó ellenőrzést végzett 2012-ben a 2011. január 1.–2012. május 31. közötti időszakra vonatkozóan. Az ellenőrzési jelentésében javaslatot tett a társaság belső szabályzatainak módosítására, a belső ellenőrzés felett az FB által gyakorolt szakmai irányítás erősítésére, valamint az informatikai biztonsági szabályzatok kidolgozására és az IT rendszerek logikai védelmének (jogosultságkezelés) biztosítására.

Az MFB Zrt. Ellenőrzési Igazgatósága által kiadott ellenőrzési jelentés összefoglaló megállapításai és a javaslatok hasznosultak. A jelentésben megfogalmazott javaslatok alapján a felelősöket kijelölték, azok hatáskörükben eljárva, határidőben intézkedtek.

1.2. A vezérigazgató tevékenysége, a belső ellenőrzés kialakítása és működtetése

Az ellenőrzött időszakban az Alapító Okirat hatályos rendelkezése értelmében **a DK Zrt.-nél Igazgatóság nem működött, annak jogkörét a Gt. 247. § -a alapján a vezérigazgató gyakorolta.** A vezérigazgató a hatáskörébe tar-

² Az Ellenőrzési Igazgatóság az MFB Zrt. függetlenített belső ellenőrzési szervezete

tozó feladatok ellátása során a Gt. 244. § (1)-(3) bekezdései, valamint az Alapító Okirat₃ alapján járt el.

A vezérigazgató a DK Zrt. tevékenységének, munkaszervezetének operatív irányítását látta el vezérigazgatói döntések és utasítások kiadásával. Az Alapító Okiratban meghatározott esetekben a vezérigazgató az ügydöntő FB előzetes véleménye alapján hozta meg döntéseit.

A vezérigazgató 2011-2013. években gondoskodott a társaság MFB Zrt. tervezési irányelvein alapuló középtávú és éves üzleti tervei elkészítéséről. A terveket a DK Zrt. az FB előzetes véleményével a tervezési irányelvekben megadott határidőre megküldte az MFB Zrt.-nek. Az MFB Zrt. Alapítói határozattal⁴ a Gt. 231. § (2) bekezdés m) pontja és 284. § (2) bekezdése előírásainak megfelelően elfogadta.

A DK Zrt. a DH2 bevezetése tapasztalatainak figyelembevételével a 2013-2016. évekre vonatkozó üzleti stratégiáját elkészítette, melyet az FB a 2013. június 25-ei ülésén a 23/2013. (VI. 25.) számú határozatával elfogadott. A középtávú stratégiát a DK Zrt. vezérigazgatója az MFB Zrt. számára jóváhagyásra megküldte. Az MFB Zrt. az ÁSZ helyszíni ellenőrzés idejéig nem döntött a DK Zrt. középtávú üzleti stratégiájának elfogadásáról.

A vezérigazgató az 2011-2013. évekre a hallgatói hitelrendszer finanszírozásához szükséges forrásokat az éves finanszírozási terv szerint az ÁKK Zrt.-vel közreműködésével biztosította. A DK Zrt. finanszírozási tervét a Finanszírozási Bizottság⁵ és a FB előzetes jóváhagyását követően az MFB Zrt. a Gt. 231. § (2) bekezdés m) pontja és 284. § (2) bekezdése előírásainak megfelelően, Alapítói határozattal⁶ jóváhagyta, majd kérte az abban foglalt keretösszeg elfogadását a nemzetgazdasági miniszertől. Az ellenőrzött időszakban a DK Zrt. éves finanszírozási terveit a nemzetgazdasági miniszter a mindenkori költségvetési törvény felhatalmazása alapján hagyta jóvá.

A vezérigazgató biztosította a DK Zrt. üzleti tevékenységéről, gazdálkodásáról és vagyoni helyzetéről szóló beszámolóinak havi és negyedéves elkészítését és megküldését az MFB Zrt. részére.

A vezérigazgató gondoskodott a DK Zrt. üzleti könyveinek, nyilvántartásainak szabályszerű és ellenőrzésre alkalmas vezetéséről, elkészítette és kiadta mindazokat a szabályzatokat, amelyeket a Gt., a Tpt., és a Számv. tv. előírt a DK Zrt. számára. A DK Zrt. vezérigazgatója a szabályzatok előírásainak megfelelően alakította ki és működtette a DK Zrt.-t. A DK Zrt. szervezeti felépítését az 1. számú melléklet tartalmazza.

³ Alapító Okirat_{1,3} 11. pontja; Alapító Okirat_{4,9} 10.1. és 10.2. pontjai

⁴Alapítói határozatok száma: [1/2011. (IV.06.); 7/2012. (VI.29.) 1/2013. (II.18.)]

⁵ A Finanszírozási Bizottság szakmai fórumként dönt a finanszírozási stratégiáról, valamint az éves finanszírozási tervekről.

⁶ Alapítói határozat száma: [10/2011. (XII.23.); 5/2012. (V.11.); 9/2012. (XII.20.) 8/2013. (XII.19.)]

A DK Zrt. 2011-2013. években a Tpt. 54. § (4) bekezdésében előírt **a DK Zrt. gazdálkodásáról szóló jelentéstételi kötelezettségének eleget tett.** A DK Zrt. a Sztv. 154. § (1) bekezdésében előírtak közzétételi kötelezettségének eleget tett, az éves beszámolóit és a könyvvizsgáló jelentést minden év április 30-ig közzé tette. A könyvvizsgáló által felülvizsgált éves beszámolót az FB határozatával és jelentésével együtt a DK Zrt. benyújtotta az MFB Zrt.-nek.

1.2.1. A belső ellenőrzés szabályozottsága és működtetése

A DK Zrt.-nél a 2011-2013. években a belső ellenőrzés szervezetének kialakításáról, a belső ellenőrzési tevékenység szabályozásáról a belső irányítási eszközök egymásra épülő rendszerében **gondoskodtak,** figyelembe vették a DK Zrt. tevékenységének sajátos jellegét.

A belső ellenőr tevékenységét az SZMSZ_{1,5} 19. §-ában **szabályozták.** A belső ellenőrzés függetlenségét biztosították, a belső ellenőrzés szervezetiileg közvetlenül a vezérigazgatóhoz tartozott, a munkáltatói jogokat is vezérigazgató gyakorolta.

A DK Zrt. belső ellenőrzés szakmai irányítását az Alapító Okirat_{1,3} 12.11 pontjában, valamint az Alapító Okirat_{4,9} 11.11 pontjában foglaltak alapján **az FB látta el.** Az FB szakmai irányítása a belső ellenőrzési munkafolyamat minden fázisában megvalósult. Az FB ügyrendjének 8. e) pontjában foglaltak alapján az FB munkatervében rögzítették a belső ellenőrzéshez kapcsolódó feladatait.

Az ellenőrzött időszakban a DK Zrt.-nél egy fő belső ellenőr látta el a belső ellenőrzési feladatokat. A belső ellenőr feladatát éves belső ellenőrzési munkaterv alapján végezte. A 2011-2013. évi belső ellenőrzési munkatervek nem a belső ellenőrzési szabályzat_{2,3} 1. számú mellékletében meghatározott formában készültek. A jóváhagyott munkatervek tartalmi szempontból sem feleltek meg teljes mértékben a belső ellenőrzési szabályzat_{1,3} előírásainak, mert a munkatervek nem tartalmazták az ellenőrizendő szervezeti egységek megnevezését és az ellenőrzés típusát.

A belső ellenőrzéssel érintett területeket kockázatelemzéssel választották ki. A kockázati mátrix alapján magas kockázati besorolással rendelkező területeket évente, az alacsonyabb kockázati besorolásúakat két évente ellenőrizték.

A belső ellenőr 2011. évben a 2011. évi törlesztések helyzetét, a folyamatok informatikai támogatását biztosító rendszereket (Help Desk, BOSS jogosultságok, szoftver, hardver és licenccnyilvántartás), a (köz)beszerzések folyamatát, a panaszos levelek kezelését és az iktatási folyamat ellenőrzését végezte el.

A 2012. évben a közbeszerzési eljárások, a 2011. évben kiszervezett biztonsági felelősi munkakörök, az egy összegben esedékes ügyféltartozások, a törlesztési kötelezettség kezelési folyamatának, a BOSS jogosultságok, a diákhitel szerződéskötési folyamatának ellenőrzését folytatta le a belső ellenőr.

Két ellenőrzés elvégzésével – vírusvédelem és a BOSS rendszer naplózásának ellenőrzése – külső szakértőt bíztak meg. A szakértő megbízása során a belső ellenőrzési szabályzat 4.1.3. pontjában foglaltaknak megfelelően jártak el.

A 2012. évben két soron kívüli ellenőrzésre is sor került. A DK Zrt. vezérigazgatója a bérszámfejtés területén az audit bizottsági jelentésben feltárt hiányosságok további kivizsgálását, valamint a DK Zrt. által 2003. évben kötött vagyonekezelői szerződések felülvizsgálatát kezdeményezte.

A 2013. évben az informatikai rendszerek jogosultságkezelésének, a közbeszerzési eljárások lefolytatásának, az egyes IT munkakörök szétválasztásának, a ki szervezett bérszámfejtés utóellenőrzésének, az MFB Zrt. részére teljesítendő adatszolgáltatásnak, a diákhitel visszafizetésével kapcsolatos könnyítés engedélyezésének az ellenőrzését végezte el a belső ellenőr. Soron kívüli és külső szakértő által lefolytatott ellenőrzés nem volt.

Az elvégzett ellenőrzésekről a belső ellenőrzési szabályzat_{2,3} II. fejezet 4.6. pontjában rögzítetteknek megfelelően **jelentéseket készített a belső ellenőr**. A belső ellenőr jelentését az FB negyedévente fogadta el, ezért a belső ellenőrzési szabályzat_{2,3} II. fejezet 4.6. pontjában foglaltak ellenére az ellenőrzöttek esetenként az FB által még el nem fogadott jelentést kapták meg.

A belső ellenőrzési jelentésekben feltárt hiányosságok megszüntetésére az ellenőrzött területek részére a belső ellenőrzés a 2011. évben 22, a 2012. évben 23, a 2013. évben 10 **javaslatot fogalmazott meg**.

Az ellenőrzött években szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására a belső ellenőr által feltárt hiányosságok alapján nem került sor.

A DK Zrt. belső ellenőrzési szabályzata_{2,3} I. fejezet 1.3. pontjának az ellenőrzött szervezeti egység vezetőjére vonatkozó szakasza d) alpontjában, valamint II. fejezetének 4.7.1. pontjában **az ellenőrzésekhez kapcsolódó intézkedési terv készítési kötelezettséget előírták**, a belső szabályozásban foglaltakat a 2011-2013. években nem tartották be. A belső ellenőrzés által feltárt hiányosságok megszüntetése érdekében az intézkedési terveket a jelentés részeként a belső ellenőr készítette el, ezzel a belső ellenőr túllépte a hatáskörét. Az intézkedési terv végrehajtását a belső ellenőr nyomon követte. A beszámolók összeállítása során a belső ellenőrzési szabályzatban rögzített határidőket, valamint a benyújtás rendjét a belső ellenőr nem tartotta be.

A belső ellenőrzési jelentések megállapításai a DK Zrt. belső irányítási eszközei módosításaiban hasznosultak, a feltárt hiányosságok megszüntetése érdekében az ellenőrzött időszakban 11 belső szabályzatot módosítottak.

Az ellenőrzött időszakban – a belső ellenőrzési szabályzat_{2,3} II. fejezet 4.6.2. pontjában előírtaknak megfelelően – a munkatervben foglalt feladatok végrehajtásáról, a belső ellenőrzési tevékenységről **a belső ellenőr minden évben elkészítette éves beszámolóját**, valamint az FB 2013. évi munkatervében rögzítetteknek megfelelően **a 2013. évben a negyedéves beszámolókat**. A beszámolók tartalmazták a munkatervekről és az ellenőrzési jelentésekben foglalt javaslatok végrehajtásáról szóló összefoglaló táblázatokat (státuszjelenté-

seket). A 2013. évtől kezdődően a belső ellenőr állította össze és terjesztette az FB elé az intézkedést igénylő FB határozatok teljesítéséről szóló státuszjelentést is a negyedéves beszámolóval egyidejűleg.

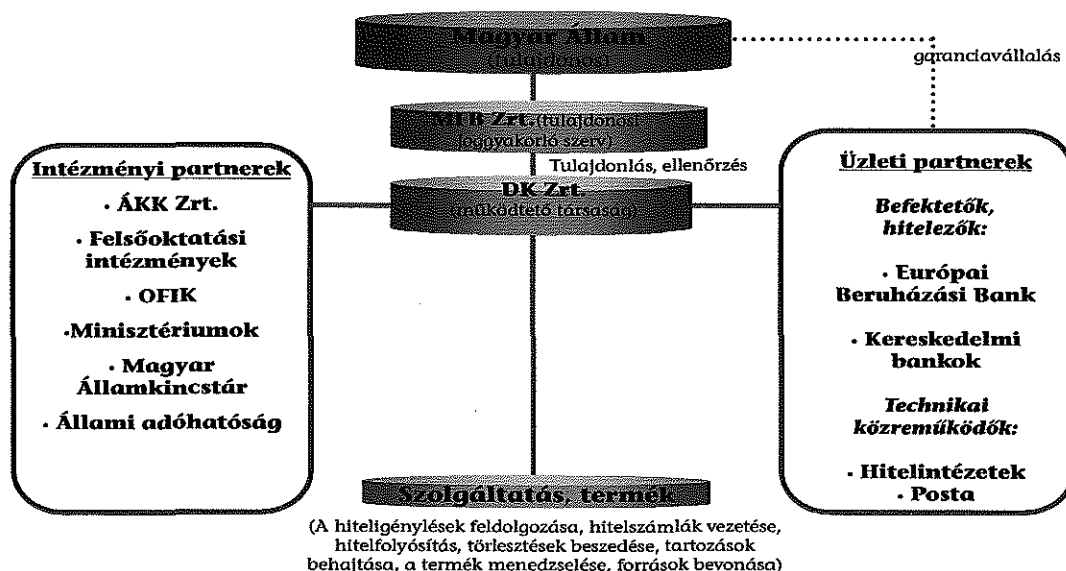
Az FB 2011. évben egyedi napirendek alapján, a 2012. és 2013. évben a munkatervében foglaltak szerint **megtárgyalta és elfogadta a belső ellenőrzés éves munkatervét, éves beszámolóját**, valamint az AB feladatkörében eljárva készítette el a negyedéves jelentéseit.

2. A HALLGATÓI HITELRENDSZER MŰKÖDTETÉSE

2.1. A hallgatói hitelrendszer működtetésébe bevont állami intézményekkel és állami tulajdonú szervezetekkel való együttműködés szabályossága

A DK Zrt. a hallgatói hitelrendszer működtetését a Kormányrendelet^{1,2} 1. §-ában megfogalmazottak szerint állami intézmények és állami tulajdonú szervezetek bevonásával, azokkal szorosan együttműködve végezte. Az együttműködések – a Kincstárt kivéve – együttműködési megállapodások alapján történtek. A Kincstárral való együttműködés a Kormányrendelet² 29. § (3) bekezdése alapján valósult meg.

A hitelrendszer működtetésébe bevont állami intézmények

2.1.1. Az ÁKK Zrt.-vel való együttműködés

A DK Zrt. a hitelezési tevékenysége érdekében szükséges – a DH1 és DH2 hallgatói törlesztésein, valamint az általános és a célzott kamattámogatásokon felüli – **forrásait állami készfizető kezességvállalás mellett, a pénz- és tőkepiacokról szerezte be.**

A Kormányrendelet^{1,2} 25. § (4) bekezdésének megfelelően, az ellenőrzött időszak minden évében **megbízási szerződést kötött az ÁKK Zrt.-vel, hogy a források biztosítása érdekében helyette a pénz- és tőkepiacokon eljárjon és az állam által garantált hitelfelvételének megszervezésében közreműködjön.** A Kormányrendelet^{1,2} 25. § (6) bekezdésben foglaltak szerint az ÁKK Zrt.-vel kötött megbízási szerződés alapján az ÁKK Zrt. a DK Zrt. által kibocsátott kötvények elhelyezését szervezte és a DK Zrt. részére a Bszt. 5. § (1) bekezdésének a)-b) és g) pontjaiban meghatározott befektetési szolgáltatási tevékenységet végzett, valamint a Bszt. 5. § (2) bekezdésének d) és g) pontjaiban meghatározott befektetési szolgáltatási tevékenységet kiegészítő szolgáltatást nyújtott.

A megbízási szerződésben foglaltak szerint **az ÁKK Zrt. elkészítette** a hallgatói hitelrendszer finanszírozási stratégiáját, illetve az alapján **az éves finanszírozási terveket.** A finanszírozási stratégiát a vezérigazgató hagyta jóvá. A finanszírozási terveket a Finanszírozási Bizottság, az FB és az MFB Zrt. fogadta el, ezt követően a finanszírozási tervben szereplő keretösszeget⁷ az NGM hagyta jóvá. A Finanszírozási Bizottság döntött a DK Zrt. éves finanszírozási tervében szereplő egyes finanszírozási eszközök igénybevételéről és az éves finanszírozási terven belül a szabad pénzeszközök adott hónapban történő felhasználásáról.

A Finanszírozási Bizottság a DK Zrt. finanszírozási kérdéseivel foglalkozó tájékoztató, véleményező, döntés-előkészítő és döntést hozó testület, amely öt tagból állt, ebből kettőt az ÁKK Zrt. delegált. A Finanszírozási Bizottság feladata a finanszírozási stratégia, az éves finanszírozási terv elkészítése és a döntéshozók elé terjesztése. A Finanszírozási Bizottság működési rendjét az ügyrendje tartalmazta. A Finanszírozási Bizottság az ügyrendjében rögzítetteknek megfelelően végezte a feladatát. A bizottság döntéseiről határozatokat hozott, melyeket jegyzőkönyvben rögzítettek.

A hitelezéshez szükséges forrás biztosítása az ellenőrzött időszak minden évében éves kötvényprogram keretében történt, melyet az ÁKK Zrt. bonyolított le. A kötvényprogram az alaptájékoztató elkészítésével indult, amelyet a DK Zrt., az ÁKK Zrt. és egy megbízott ügyvédi iroda készített el.

Az alaptájékoztató tartalmazta a kötvényprogram célját, a kötvény kibocsátásának általános feltételeit, a kibocsátó DK Zrt. gazdálkodásáról az információkat, a kibocsátáshoz kapcsolódó kezességet és a kockázatokat.

A hallgatói hitelekhez szükséges új források bevonása céljából szükséges kötvényprogramok alaptájékoztatóját a pénzügyi közvetítőrendszer felügyeletét ellátó szerv (PSZÁF, MNB) hagyta jóvá. Az egy-két hónapot igénybevevő jóváhagyási folyamat miatt az első kötvénykibocsátások márciusban történtek meg, ezzel a csúszással minden évben számoltak a finanszírozási tervezés során.

A DK Zrt. az alaptájékoztatóban foglaltaknak megfelelően nyilvános aukciókon 2011-2013. években összesen 95,5 Mrd Ft névértékben hozott forgalomba kötvényeket (2011-ben 30,0 Mrd Ft, 2012-ben 38,0 Mrd Ft és 2013-ban 27,5 Mrd Ft). **Az aukciók lebonyolítását** a megbízási szerződéseknek

⁷ 2012-ben ez a folyamat a DH2 bevezetése miatt megismétlődött.

megfelelően **az ÁKK Zrt., mint vezető forgalmazó, illetve befektetési szolgáltatók (forgalmazók) végezték.**

Az ÁKK Zrt.-vel kötött megbízási szerződésben meghatározottak szerint a DK Zrt. mindhárom évben fix 10,0-10,0 M Ft szervezői díjat, valamint az aukciók keretében ténylegesen értékesített kötvények után a maximalizált 20,0-20,0 M Ft vezető forgalmazói jutalékot⁸ fizetett ki szabályszerűen az ÁKK Zrt. részére. Az ellenőrzési időszakban az ÁKK Zrt.-vel kötött megbízási szerződésben rögzítetteknek megfelelően a DK Zrt. szabályszerűen az ÁKK Zrt. részére összesen 90,0 M Ft-ot, a forgalmazóknak 149,4 M Ft forgalmazói díjat fizetett ki a kötvények nyilvános forgalomba bocsátási aukciói és a visszavásárlási aukciók eredményei alapján. **A DK Zrt. és az ÁKK Zrt. közötti együttműködés szabályszerű volt.** Az ÁKK Zrt.-vel kötött szerződés a kötvények tekintetében vezető forgalmazói, illetve programszervezői szolgáltatásra, valamint a finanszírozással kapcsolatos tanácsadói feladatokra (Finanszírozási stratégia és terv készítése, továbbá részvétel a Finanszírozási Biztosságban) irányult. A teljesítések a megbízási szerződések szerint történtek.

2.1.2. A felsőoktatási intézményekkel és az Országos Felsőoktatási Információs Központtal való együttműködés

A DK Zrt. által a hallgatói hitelrendszer működésébe bevont alapvető jelentőséggel bíró szervezeti kör a felsőoktatási intézmények köre. **A felsőoktatási intézményekkel való** szabályozott és hatékony **együttműködés** érdekében a DK Zrt. a felsőoktatási intézményekkel az ellenőrzött időszakban megállapodásokat kötött. A Kormányrendelet_{1,2}-ben és a felsőoktatási intézményekkel kötött együttműködési megállapodásokban foglaltak alapján a felsőoktatási intézmények a hallgatói jogviszony fennállását szabályszerűen igazolták vissza.

A DK Zrt. a felsőoktatási intézményekkel külön megállapodást kötött a hitelígénylezésre, az engedélyezésre, a biztonságos adatátadásra, valamint a különböző megállapodások összehangolására. A Hiteligénylési együttműködési megállapodás (45 db a DH1-hez kapcsolódóan és 55 db a DH2-höz kapcsolódóan): a felsőoktatási intézményeknél történő hiteligénylést szabályozó megállapodás. Az Engedélyezési megállapodás (32 db): a kötött felhasználású hitelek közvetlenül a felsőoktatási intézményekhez történő beérkezését részletező megállapodás. A Token megállapodás (53 db): a felsőoktatási intézmények és a DK Zrt. közötti biztonságos és hiteles adatátadást elősegítő Token használatával kapcsolatos megállapodás. A Keretmegállapodás (43 db): a több különböző fajta megállapodással is rendelkező felsőoktatási intézmények megállapodásait összehangoló megállapodás.

A DH1 hiteligénylési együttműködési megállapodások III. 21., illetve az engedélyezési megállapodások V. 14. pontjaiban a Kormányrendelet_{1,2} 13. § (3) bekezdésben rögzítettek szerint **a hitelfelvevők hallgatói jogviszonya fennállására** és képzésére **vonatkozó** adatok beszerzése érdekében **havonkénti megkeresési kötelezettséget írtak elő**, a DK Zrt. ezen kötelezettségét

⁸ A lebonyolított kötvénykibocsátások során ténylegesen értékesített kötvények össznévértékére vetített 10 bázispont megfelelő mértékű (értéke a naptári évre vonatkozóan a szervezői díjjal együttesen nem haladhatja meg a 30,0 M Ft-ot).

teljesítette. A DK Zrt. Üzletszabályzatában rögzített, a hiteligénylési adatlapok átvételéhez kapcsolódó ellenőrzési kötelezettséget a hiteligénylési együttműködési megállapodások tartalmazták, az átvétellel megbízott felsőoktatási intézmények ezt az előírt kötelezettségüket nem minden esetben teljesítették. A Hiteligénylési együttműködési megállapodást kötött felsőoktatási intézmények az ellenőrzött időszakban a hiteligénylési adatlapokon több esetben nem töltötték ki a hallgatói azonosító rovatot.

A Kormányrendelet_{1,2} 13. § (5) bekezdése lehetőséget biztosított a DK Zrt. részére a hallgatói hitel folyósításának jogszerűsége és jogszerű igénybevétele érdekében, hogy az Oktatási Hivatal által működtetett FIR-ből a hallgatói hitelszerződés alapján a hallgatói hitel folyósítását kérelmező hallgatóról személyazonosító és tanulmányi adatokat⁹ szerezzen be. A DK Zrt. az ellenőrzött időszakban ezen egyeztetési lehetőséggel – indokként a FIR adatminőségének bizonytalanságát megjelölve – nem tudott élni.

2.1.3. Az állami adóhatósággal történő együttműködés

Az Art. 177. § (1) bekezdésében rögzítettek alapján a DK Zrt. a hallgatói hitelek törlesztő részletét az állami adóhatóság által szolgáltatott jövedelemadatok alapján állapította meg. **A DK Zrt. az állami adóhatóság által átadott és a két fél (és adott esetben a hitelfelvevő) által egyeztetett adatok alapján a Kormányrendelet_{1,2} 14-15. §-ainak megfelelően állapította meg a törlesztő részletek összegét.**

A DK Zrt. a törlesztő részletekkel kapcsolatos adatszolgáltatási és egyeztetési tevékenységén túl a lejárt, a hallgató által meg nem fizetett tartozást az Art. rendelkezései szerint behajtásra átadta az adóhatóságnak.

A DK Zrt. és az adóhatóság közötti együttműködési megállapodásban¹⁰ rögzítették az adatszolgáltatásra, adategyeztetésre, valamint a behajtásra vonatkozó eljárási szabályokat.

Az Art. 177. § (1) és (3) bekezdései alapján az állami adóhatóság a DK Zrt. megkeresésére minden év október 15-ig rendelkezésre bocsátotta a kért jövedelmi adatokat. Az ellenőrzött időszakban mind **az adóhatóság**, mind a DK Zrt. **az együttműködési megállapodásnak megfelelően végezte az adatszolgáltatásokat és az adategyeztetéseket.**

A Kormányrendelet_{1,2} 19. § (7) bekezdése értelmében a „szerződés felmondása esetén a még meg nem fizetett teljes tartozás egy összegben esedékessé és lejárttá válik” és a DK Zrt. azt behajtásra átadta az állami adóhatóságnak. A Kormányrendelet_{1,2} 19. § (7) alapján a DK Zrt. folyamatosan kezdeményezte a fizetésre

⁹ A hallgató hallgatói jogviszonya fennállásának, szünetelésének, megszűnésének, tanulmányok folytatása céljából képzési időszakra történő bejelentkezésének ténye, valamint a hallgató által folytatott képzés finanszírozásának típusa és a hallgató által fizetendő önköltség összege.

¹⁰ Az ellenőrzött időszakban érvényes együttműködési megállapodások megkötésének dátumai: 2007. június 26.; 2011. március 31. és 2013. január 23.

kötelezett magánszemély lakhelye szerint illetékes adóigazgatóságnál a hiteltartozások behajtását. A megkeresés minden esetben az adós részére kézbesített fizetési felszólítás, illetve a felszólításban meghatározott határidő eredménytelen eltelte alapján történt. Az Art. 177. § (2) bekezdése alapján **a hallgatói hiteltartozást** a DK Zrt. megkeresésére **az állami adóhatóság adók módjára hajtotta be**. A DK Zrt. a hallgatói hiteltartozások végrehajtási eljárásaival kapcsolatban felmerülő költségek megfizetése tárgyában az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény módosításáról, valamint a hiteles tulajdonilap-másolat igazgatási szolgáltatási díjáról szóló 1996. évi LXXXV. törvény 32/E. § (11) bekezdésének rendelkezése alapján utólagos díjfizetéssel élt.

A 2011-2013. években a DK Zrt. és az állami adóhatóság együttműködése a jogszabályok és együttműködési megállapodások által szabályozott módon és szabályosan valósult meg.

2.2. A DH1 és DH2 szabályozottsága, működtetése

Kormányrendelet₁-ben szabályozták a DH1 hitel igénybevételének feltételeit, a hitel kamatának meghatározását, valamint a hitel igénylésének, folyósításának és törlesztésének szabályait. A DH1 szabad felhasználású diákhitel állami ösztöndíjas és önköltséges képzésben résztvevő hallgatók számára egyaránt felvehető. A szabad felhasználású hitel fedezet nyújthat a napi megélhetéssel és egyetemi élettal kapcsolatos kiadásokra, a szállás, albérlet, kollégiumi díjak kiegyenlítésére, a diplomához szükséges nyelvtanulásra és az Erasmus-ösztöndíj kiegészítő finanszírozására. A Diákhitel havonta részletekben, vagy tanulmányi félévenként egy összegben vehető fel. A felvehető hitelösszeg maximum havi 50 000 forint, az összeget a hallgató saját nevére szóló bankszámlaszámára utalták. A Kormány a 2012. augusztus 1-jén hatályba lépett, Kormányrendelet₂-ben a felsőoktatás átalakításához kötődően egy új diákhitel konstrukció, a kötött felhasználású hitel (DH2) bevezetéséről döntött a Nftv. 46. § (1) bekezdése szerinti magyar állami részösztöndíjas és önköltséges képzésben tanulmányokat folytató hallgatók részére. A Kormányrendelet₂ külön szabályozta a DH1 és DH2 igénybevételének, folyósításának, kamata meghatározásának és törlesztésének szabályait. A DH1 és a DH2 is változó kamatozású hitel, aminek keretében a hallgató határozatlan idejű hitelszerződést köt a DK Zrt.-vel.

A DH2 kötött felhasználású diákhitel kizárólag önköltséges formában tanuló hallgatók számára elérhető konstrukció, egyedül a képzési költség fizetésére vehető fel. A felvehető hitelösszeg maximum a képzés összege. A DK Zrt. közvetlenül a felsőoktatási intézménynek utalta a hitel összegét. A DH2-t felvevő hallgatók állami kamattámogatásban részesülnek, a hallgatók által fizetendő kamat évi 2 %, a kamat fennmaradó részét az állam vállalta át. A hallgatók a felsőoktatási tanulmányaik és ahhoz kapcsolódó egyéb szükségleteik finanszírozása érdekében 2012. július 31-ig a szabad felhasználású hitelkonstrukciót, 2012. augusztus 1-jétől a szabad felhasználású DH1 konstrukciót és a kötött felhasználású DH2 hitelkonstrukciót – egymással párhuzamosan is – igénybe vehették.

2.2.1. A DH1 szabályozottsága és működtetése

A DK Zrt. a DH1 igénybevételére vonatkozó feltételeket a Kormányrendelet_{1,2} 8. § a-f) pontjaiban foglaltaknak megfelelően **Üzletszabályzat_{3,4}-ban rögzítette**, a Kormányrendelet_{1,2} 13. § (3) bekezdésében előírt, a hallgatói hitelre jogosult hitelfelvevők hallgatói jogviszonya fennállására és képzésére vonatkozó adatok beszerzése érdekében indított havonkénti **megkereséseket** azonban félreérthetően **szabályozta**. A hallgatói jogviszony ellenőrzésének rendje címszó alatt az Üzletszabályzat₂ 29.1 pontjában, valamint az Üzletszabályzat_{3,4} 48. pontjaiban a felsőoktatási intézmények felé irányuló adatszolgáltatásra való felkérés követelményét nem minden tanulmányi hónapra, hanem tanulmányi félévenként írta elő, míg az Üzletszabályzat_{3,4} az Adategyeztetés fejezete alatt szereplő 21.2 pontokban a Kormányrendelet_{1,2} 13. § (3) bekezdésének előírásával összhangban havonkénti megkeresést rögzített.

A DH1 működtetése során a DK Zrt. a Kormányrendelet_{1,2} 5. § (1) bekezdéseiben foglalt, a felvehető hallgatói hitel felső korlátjára vonatkozó előírást betartotta. A hallgatói kölcsön/hitelszerződések megkötésére a Kormányrendelet_{1,2} 3. § (1) bekezdéseiben meghatározott, jogosult hitelfelvevőkkel került sor, a hitelfelvétel feltételei fennálltak. A hallgatói jogosultsági idő meghatározása a Kormányrendelet_{1,2} 4. § (1) bekezdéseiben rögzített előírásoknak megfelelően történt. A Kormányrendelet_{1,2} 5. § (2) bekezdésében előírt, az egyes tanévekre felvehető hitelösszegekre vonatkozó közzétételi kötelezettségét teljesítette. A hitelfelvevők a hallgatói hitelek igénylését az erre a célra rendszeresített és a honlapon közzétett nyomtatványon kezdeményezték, továbbá rendelkeztek magyarországi pénzügyintézetnél vezetett pénzforgalmi számlaszámmal, amelyet bejelentettek a DK. Zrt.-nek.

A hitelszerződés érvényes létrejöttéhez szükséges, az Üzletszabályzat_{1,2} 20.1. és 21., valamint az Üzletszabályzat_{3,4} 43. és 47. pontjaiban foglalt **alaki és tartalmi elemekkel az ellenőrzött hiteligénylési adatlapok** közel fele **nem rendelkezett**.

Az ellenőrzött hiteligénylési adatlapok nem tartalmazták a hitelfelvevő állampolgárságát, az oktatási intézményi szak megnevezését vagy a finanszírozás típusát. A hiteligénylési adatlapoknál nem rögzítették a hitelfelvevő lakóhelyét, adóazonosító jelét, az igényelt havi hitelösszeget, a képesítési követelmények szerinti képzési időt, valamint a hallgatói azonosító számot. A hiteligénylési adatlapok mellékletét képező hitelszerződéseken nem szerepelt a keltezés dátuma, és nem tüntették fel a hitelfelvevő nevét.

A DK. Zrt. **a hiteligénylési adatlapok, illetve hitelszerződések adattartalmának ellenőrzését** az Üzletszabályzat_{1,2} 21., valamint az Üzletszabályzat_{3,4} 47. pontjaiban rögzített **előírások szerint hajtotta végre. Az adathiányok pótlására a DK Zrt. felhívta az érintett hitelfelvevők figyelmét.**

A DK. Zrt. a DH1 folyósítását a Kormányrendelet_{1,2} 13. § (2) bekezdése, valamint az Üzletszabályzat_{1,4}-ben meghatározottak alapján, a hitelt felvevő hallgatók rendelkezése szerint végezte. A DH1 hitelszerződések megszűnésére a Kormányrendelet_{1,2} 19. § (1) bekezdés a)-f) pontjaiban

meghatározott események – tartozás teljes körű megfizetése, öregségi nyugdíjkorhatár elérése, hitelfelvevő halála, hitelfelvevő általi felmondás, DK Zrt. általi felmondás, egészségkárosodás – bekövetkezésekor került sor.

A hitelfelvevő által történő felmondás esetén a Kormányrendelet_{1,2} 19. § (4) bekezdésében foglalt előírásokat megtartották, a hitelszerződés felmondása írásban, a tizenöt napos felmondási idő megtartásával megtörtént, a felmondási idő elteltével a teljes tartozást kiegyenlítették.

A DK Zrt. a hitelfelvevő részére a záró elszámolást követően jelentkező túlfizetés összegét pénzügyileg rendezte, a túlfizetés összegét összhangban a Ptk. előírásaival, az abban foglalt rendelkezéseknek megfelelő mértékű késedelmi kamattal megnövelve utalta vissza a hitelfelvevőnek az általa megadott számlaszámra.

A DK Zrt. a Kormányrendelet_{1,2} 19. § (5) bekezdés a) pontjában rögzített azonnali hatályú szerződés felmondási kötelezettségét a kiválasztott mintában ellenőrzött hitelszerződések esetében a jogszabályi előírások szerint végezte.

A DK Zrt. a hitelszerződés megszűnését követően, a Kormányrendelet_{1,2} 19. § (8) bekezdésében foglaltak teljesítésére záró elszámolásként az ellenőrzéssel érintett megszűnt hitelszerződések negyedénél egyenlegértékesítőt alkalmazott, amely megfelelt a Kormányrendelet_{1,2} 19. § (8) bekezdésében előírtaknak.

A DK Zrt. a DH1 kamatlábának kialakításakor a Kormányrendelet_{1,2} 6. § (1) bekezdés a)-c) pontjaiban foglalt előírásokat figyelembe vette. A hallgatói hitel aktuális kamatát a Kormányrendelet_{1,2} 6. § (3) bekezdéseiben foglaltaknak megfelelően féléves kamatperiódusokban állapította meg és annak mértékét minden naptári félév első napjától alkalmazta.

A DK Zrt. kockázati prémium változását a Kormányrendelet_{1,2} 6. § (4) bekezdéseiben foglaltaknak megfelelően aktuáriussal felülvizsgáltatta. Az aktuárius által megállapított kockázati prémium mértékét a hallgatói hitelek soron következő két félévi kamatának meghatározásakor figyelembe vette.

A működési költséget fedező kamatprémium mértékének könyvvizsgáló általi felülvizsgálata a Kormányrendelet_{1,2} 6. § (5) bekezdéseiben foglaltaknak megfelelően – az éves beszámoló könyvvizsgálatával egyidejűleg – megtörtént.

A kamatmértéken belül a kockázati prémium és a működési költséget fedező prémium együttes összege a Kormányrendelet_{1,2} 6. § (6) bekezdéseiben foglaltaknak megfelelően az ellenőrzött időszakban 4,5 %-nál nem volt magasabb.

A DH1 kamatának alakulását a 2011-2013. években a 3. számú melléklet tartalmazza.

A Kormányrendelet₁ 6. § (7)-(8) bekezdéseiben és Kormányrendelet₂ 6. § (8)-(9) foglaltaknak megfelelően a kamatszámítás kezdő napja a hallgatói hitel folyósításának első napja volt. A tárgyévben meg nem fizetett kamat tőkésítésére

évente december 31-ei értéknappal került sor, a tőkésített kamatösszeg számítása napi kamatszámítással történt.

A DK Zrt. a 2011-2013. években törlesztési folyamatban lévő ellenőrzött DH1 hitelszerződéseknél a törlesztési kötelezettség kezdetének meghatározását nem tudta minden esetben a Kormányrendelet_{0,2} 14. § (1) bekezdésében foglalt előírások szerint elvégezni. Ennek oka egyrészt a Tanulmányi Osztályok hiányos – a jogviszony megszűnés napját nem tartalmazó - adatszolgáltatása, másrészt a Tanulmányi Osztályok visszamenőleges hatállyal történő jogviszony megszüntetése volt. A Kormányrendelet_{1,2} 13. § (3) bekezdéseiben előírt, a hallgatói hitelre jogosult hitelfelvevők hallgatói jogviszonya fennállására és képzésére vonatkozó adatok beszerezése érdekében történő, a DK Zrt. által kezdeményezett havonkénti megkeresés során a Tanulmányi Osztályok hiányos adatszolgáltatása, illetőleg a hallgatói jogviszony megszűnés időpontjának visszamenőleges hatállyal történő megszüntetésére vonatkozó adatok alapján a DK Zrt. a tranzakciós rendszerében nyilvántartott adatokat a tudomására jutott adatszolgáltatásnak megfelelően módosította.

A hitelekhez kapcsolódó törlesztő részletek meghatározása, elszámolása magas kockázatot jelentett, mert a törlesztési kötelezettség kezdetének megállapítása – a havi adategyeztetések elmulasztása, illetve a tanulmányi osztályok hibás adatszolgáltatása miatt – a mintavétel keretében ellenőrzött DH1 hitelszerződések 16 %-ánál késedelmesen történt.

A DK Zrt. a DH1 2011-2013. évi törlesztő részletének alapját a Kormányrendelet_{1,2} 14. § (2)-(3) bekezdései előírásainak megfelelően határozta meg. A törlesztő részletek alapjának megállapításakor az Állami Adóhatóságtól bekért jövedelmi adatok, illetve a minimálbér összegének felhasználásával, a BOSS rendszerben foglalt algoritmusok segítségével megfelelően jártak el. A hitelfelvevők részére a tárgyévi havi törlesztő részlet összegének megállapítása a Kormányrendelet_{1,2} 14. § (5) bekezdése előírásainak megfelelően, a BOSS rendszer segítségével történt. A Kormányrendelet_{1,2} 14. § (7) bekezdésében rögzített előírásnak megfelelően, az előírt határidőn belül közölték a hitel törlesztésére kötelezett hitelfelvevőkkel a következő naptári évre vonatkozó havi törlesztő részlet összegét abban az esetben is, ha a hitelfelvevő törlesztési kötelezettsége szünetelt.

A DK Zrt. által ellenőrzés alá vont hitelfelvevők a törlesztő részleteket a Kormányrendelet_{1,2} 14. § (8) bekezdéseiben foglaltak ellenére nem fizette meg határidőben. A DK Zrt. a hátralékosok hitelfelvevőket levélben és SMS-ben tájékoztatta hátralékos tartozásáról, valamint figyelmeztetést küldött felmondási küszöbértékhez közelítő hátralékáról. Az ellenőrzött években a hátralékosok egy része az ellenőrzéssel érintett tárgyév végére rendezte hátralékát.

A DK Zrt. a 2011-2013. évi egyenlegértékesítőket a Kormányrendelet_{1,2} 15. §-a előírásainak megfelelően határidőben megküldte a hitelfelvevők részére.

A törlesztési kötelezettség szüneteltetésére Kormányrendelet_{1,2} 16. § (1)-(2) bekezdéseiben meghatározott esetekben, a hitelfelvevő igazolása, illetve kérése alapján került sor.

A DK Zrt. a 2011-2013. években a hitelfelvevő előtörlesztése esetén a Kormányrendelet_{1,2} 17. § (1) és (3) bekezdésének megfelelően járt el.

A DH1 visszafizetésének és a törlesztők számának alakulását az 4. számú melléklet tartalmazza.

2.2.2. A DH2 szabályozottsága és működtetése

A DK Zrt. a Kormányrendelet₂ 8. § a)-f) pontjaiban foglaltaknak **megfelelően rögzítette a DH2 nyújtásának általános szerződési feltételeit** Üzletszabályzatában_{3,4}. A hallgatói hitelre jogosult hitelfelvevők hallgatói jogviszonya fennállására és képzésére vonatkozó adatok beszerzése érdekében előírt havonkénti megkereséseket a Kormányrendelet₂ 13. § (3) bekezdésének és a DK Zrt. Üzletszabályzata_{3,4} 21.2 pontjainak rendelkezéseitől eltérően, félreérthetően szabályozta az Üzletszabályzata_{3,4} 175. pontjaiban. A DH2 hitelszerződés megszűnése esetén követendő eljárást Üzletszabályzata_{3,4} 255. pontjában a Kormányrendelet₂ 19. § (8) bekezdésében rögzítettektől eltérően szabályozta, mivel záró elszámolás készítési kötelezettséget a hitelszerződés megszűnésének csak egyes esetei bekövetkezésekor írt elő.

A DK Zrt. belső szabályozási környezetének kialakítása során a Gt. előírásait figyelembe vette. Egyúttal eleget tett a Kormányrendelet₂ 13. § (3) bekezdésében minden tanulmányi hónapra előírt elektronikus úton történő megkeresésnek, az ún. „TO egyeztető kötegek” felsőoktatási intézményeknek történő megküldésével.

A DK Zrt. a Kormányrendelet₂ 5. § (2) bekezdésében foglalt, az egyes tanévekre felvehető hitelek összegeinek hitelcélok szerinti **közzétételi kötelezettségét teljesítette.**

A DK Zrt. DH2 működtetése során a Kormányrendelet₂ 5. § (1) bekezdés (b) pontjában foglalt, a felvehető hallgatói hitel felső korlátjára vonatkozó előírást betartotta. A hallgatói hitelszerződések megkötésére minden esetben a Kormányrendelet₂ 3. § (1) bekezdése, valamint az Üzletszabályzat_{3,4} 159-160. pontjai alapján jogosultnak minősített hitelfelvevővel került sor, a hitelfelvétel feltételei fennálltak. A jogosultsági idő meghatározása a Kormányrendelet₂ 4. § (1) bekezdésében, valamint az Üzletszabályzat_{3,4} 161-166. pontjaiban foglaltaknak megfelelően történt. A hitelfelvevők a hiteligenylést az Üzletszabályzat_{3,4} 171-172. pontjaiban meghatározott, az erre a célra rendszeresített és a honlapon közzétett nyomtatványon, határidőn belül kezdeményezték. A DH2 hitelek folyósítása a Kormányrendelet₂ 5. § (3) bekezdésében, valamint 13. § (2) bekezdése b) pontjában foglaltaknak megfelelően közvetlenül a felsőoktatási intézmény részére történt.

A DH2 hitelszerződésekkel kapcsolatos dokumentumok adattartalmának ellenőrzésére a DK Zrt., illetve az átvételre feljogosított szervezetek által az ellenőrzéssel érintett szerződéseknél **az Üzletszabályzat_{3,4} 174. pontjában foglaltak szerint került sor.**

A DK Zrt. elvégezte a DH2 jogszerű folyósítása miatt a hitelszerződés fennállása alatt a hallgatói jogviszony ellenőrzését a felsőoktatási intézményekkel az Üzletszabályzata_{3,4} 175. pontjában rögzítettek szerint. A DK Zrt. Üzletszabályzatá-

nak_{3,4} 175. pontjában a Kormányrendelet₂ 13. § (3) bekezdésében foglalt és az Üzletszabályzatának_{3,4} 21.2 pontjában szereplő adategyeztetési kötelezettségtől eltérő egyeztetési kötelezettséget írt elő.

A DH2 hitelszerződések megszűnésére a Kormányrendelet₂ 19. § (1) bekezdés a)-f) pontjaiban, valamint az Üzletszabályzat_{3,4} 246. pontjában meghatározott események – tartozás teljes körű megfizetése, öregségi nyugdíjkorhatár elérése, hitelfelvevő halála, hitelfelvevő általi felmondás, DK Zrt. általi felmondás, egészségkárosodás – bekövetkezésekor került sor. Az ügyfél általi felmondás esetén a Kormányrendelet₂ 19. § (4) bekezdésében és az Üzletszabályzat_{3,4} 247., 250. pontjaiban foglalt előírásokat betartották, a hitelszerződés felmondása írásban, a tizenöt napos felmondási idő megtartásával történt.

A DK Zrt. a DH2 hitelszerződés megszűnését követően, a Kormányrendelet₂ 19. § (8) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a záró elszámolást elkészítette és megküldte a hitelfelvevő részére.

A DH2 féléves kamatperiódusonként meghatározott kamatláb nagyságának kialakításakor a Kormányrendelet₂ 6. § (1) bekezdése a)-c) pontjaiban foglaltakat figyelembe vették. A DK Zrt. a Kormányrendelet₂ 6. § (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a kamatszámítás módját Üzletszabályzata_{3,4} 185. pontjában határozta meg. A hallgatói hitelek aktuális kamatát a Kormányrendelet₂ 6. § (3) bekezdésének megfelelően féléves kamatperiódusban állapította meg és annak mértékét minden naptári félév első napjától alkalmazta. A hallgatói hitelek kamatának mértékére vonatkozó közzétételi kötelezettségét a jogszabályi előírásoknak megfelelően, határidőben teljesítette.

A Kormányrendelet₂ 6. § (4) bekezdésében előírt, a kockázati prémium aktuárius általi felülvizsgálata minden év május 31-éig megtörtént, a Kormányrendelet₂ 14. § (5) bekezdés b) pontja szerinti törlesztési hányadokat az ellenőrzött időszakban aktuáriussal nem vizsgáltatták felül.

A DK Zrt. 2014. december 5-én kelt nyilatkozatában rögzítette, hogy a törlesztési hányadok aktuárius általi felülvizsgálata a DH2 hiteltermék bevezetése óta eltelt rövid időszak, illetőleg a törlesztési szakaszba lépés hiánya miatt nem történt meg.

Az aktuárius által megállapított kockázati prémiumok mértékét a hallgatói hitelek soron következő két félévi kamatának meghatározásakor figyelembe vették.

A működési költséget fedező prémium mértékét az éves beszámoló könyvvizsgálatával egyidejűleg a DK Zrt. könyvvizsgálatát végző könyvvizsgálóval a Kormányrendelet₂ 6. § (5) bekezdésében rögzítettek szerint felülvizsgáltatták.

A Kormányrendelet₂ 6. § (6) bekezdésében foglalt előírásoknak megfelelően a kamatmértéken belül a kockázati prémium és a működési költséget fedező prémium együttes összege az ellenőrzött időszakban nem haladta meg a 4,5 %-ot.

A DH2 kamatának alakulását a 2011-2013. években a 4. számú melléklet tartalmazza.

A tárgyévben meg nem fizetett kamat tőkésítésére évente december 31-ei érték-nappal a Kormányrendelet₂ 6. § (9) bekezdése szerint került sor.

A DK Zrt. a 2013. évben törlesztési szakaszban lévő DH2 hitelszerződések esetében a törlesztési kötelezettség kezdetének meghatározását a Kormányrendelet₂ 14. § (1) bekezdésben foglalt előírásoknak megfelelően határozta meg. A törlesztő részletek alapját a DK Zrt. a Kormányrendelet₂ 14. § (2)-(3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően állapította meg. A tárgyévi havi törlesztő részletek összegét a Kormányrendelet₂ 14. § (5) bekezdés b) pontjában foglaltaknak megfelelően, a BOSS rendszer segítségével határozták meg.

A DK Zrt. a 2013. évben a Kormányrendelet₂ 14. § (7) bekezdése előírásainak megfelelően, az előírt határidőn belül december 15-éig közölte a hitel törlesztésére kötelezett hitelfelvevőkkel a következő naptári évre vonatkozó havi törlesztő részlet összegét.

Az ellenőrzött hitelfelvevők egy része a törlesztő részleteket a Kormányrendelet₂ 14. § (8) bekezdésében foglaltak ellenére nem fizette meg határidőben. A DK Zrt. a hátralékosok felének fizetési felszólítást és felének figyelmeztetést küldött felmondási küszöbértékhez közelítő hátralékáról.

A DK Zrt. a 2013. évi egyenlegértékesítőket a Kormányrendelet₂ 15. §-a előírásainak megfelelően, az Üzletszabályzat₄ 15. pontjában előírt január 31. határidőn belül, 2014. január 13-án megküldte a hitelfelvevők részére.

2.2.3. A DH1-hez kapcsolódó célzott és a DH2-höz kapcsolódó általános kamattámogatás

A Kormányrendelet_{1,2} 16. § (2) bekezdése alapján a **DH1 hitelfelvevő** a DK Zrt.-hez **törlesztési kötelezettsége szüneteltetése iránti kérelmet nyújthat be** TGYÁS-ra, GYED-re, GYES-re, a rokkantsági nyugdíjra, a rokkantsági járadékra, a baleseti rokkantsági nyugdíjra, a rehabilitációs járadékra való jogosultság időszakában. **Ezen időszakban** a Kormányrendelet_{1,2} 18. § (1) bekezdésének megfelelően a szabad felhasználású hitelt igénybe vevő hitelfelvevő - a szerződés időtartama alatt - a fizetendő kamattartozás teljes összegével megegyező mértékű **célzott kamattámogatásban részesül, amelyet a Minisztérium a DK Zrt. számlájára** a jogosult hitelfelvevő megjelölésével **utal át**, mivel a Kormányrendelet_{1,2} 18. § (2) bekezdése alapján a célzott kamattámogatás anyagi fedezetét a Minisztérium költségvetésében biztosították. Ezen a címen 2011. évben 712,0 M Ft-ot, 2012. évben 662,8 M Ft-ot, 2013. évben 652,0 M Ft-ot utalt a Minisztérium a DK Zrt. bankszámlájára.

A célzott kamattámogatás biztosításának feltételeit és részleteit (adatközlések tartalma és határideje, elszámolások, folyósítások és visszautalások határideje) a DK Zrt. és a Minisztérium **együttműködési megállapodásban szabályozta.**

A DK Zrt. részéről 2011-től 2012 októberéig **az együttműködési megállapodásnak megfelelően történt az adatszolgáltatás, elszámolás** és utóla-

gosan megállapított jogosulatlanságból, vagy jogosultsági összeg csökkenéséből eredő visszautalás. Ugyanezen időszakban a Minisztérium – a 2011. és 2012. év harmadik negyedéves elszámolásai kivételével – szintén az együttműködési megállapodásnak megfelelően járt el.

A 2011. október 20-ai határidő helyett 2012. november 17-én, míg a 2012. október 20-ai határidő helyett 2012. november 30-án történt meg a tárgynegyedévben jogosultak után járó célzott támogatás utalása a Minisztérium részéről.

Az együttműködési megállapodás 2012. október 1-jétől hatályos – a DK Zrt. likviditását elősegítő – módosítása alapvető változást eredményezett a forrásbiztosítás módjában. A célzott kamattámogatás utólagos, bruttó módon történő negyedéves elszámolásáról 2012 októberétől a felek a havi elszámolási gyakorlatra tértek.

A 2012. év október 1-jétől a DK Zrt. részére tárgyhót követő hónap 8-ára módosult utólagos korrekciókból eredő visszautalási határidőket a DK Zrt. 2012. november és 2014. január között három esetben nem tartotta be. **A célzott kamattámogatások fedezetét biztosító összegek a DK Zrt. részére nem a megállapodásnak megfelelően álltak rendelkezésére.** A DK Zrt. 2012. október 1-jét követően a célzott kamattámogatást 15 hónapból 14 hónapban nem a szerződésben rögzített határidőben kapta meg.

A DK Zrt. öt esetben 15 napon belüli, két esetben 15 és 30 nap közötti, hét esetben pedig 60 napon túli késedelemmel kapta meg a célzott kamattámogatásokat.

Az ellenőrzött időszakban a DK Zrt. az utalással egyidejűleg a célzott kamattámogatás jogosultak közötti megosztásáról nem kapott tájékoztatást.

A Kormányrendelet₂ 29. § (1) bekezdése alapján a **DH2 igénybevétele esetén** a hitelkamat 2 %-on felüli részét az állam **általános kamattámogatás** címen átvállalta a hallgatótól, amit a Kormányrendelet₂ 29. § (3) bekezdésének **megfelelően a Kincstár utólagos elszámolás mellett utalt** a DK Zrt. részére. Ezen címen 2012. évben 14,9 M Ft-ot 2013. évben 158,3 M Ft-ot kapott a DK Zrt.

Az ellenőrzött időszakban a Kincstár az igényelt támogatási összeg folyósítását a Kormányrendelet₂ 29. § (5) bekezdésének megfelelően a tárgyhónapot követő hónap 25. napjáig teljesítette. Az általános kamattámogatás fedezete a Kincstár utalásai által biztosított volt.

2.3. A hallgatói hitelrendszer működtetésének informatikai támogatása

Az DK Zrt.-nél az informatikai irányítás és az információvédelem szervezeti feltevélei biztosítottak voltak. A DK Zrt. informatikai szervezeti felépítése mind az informatikai szervezet függetlensége, mind a feladatkörök szétválasztása tekintetében megfelelt a KIB 25. sz. ajánlásában megfogalmazott követelményeknek.

Az informatikai biztonsági követelmények általános érvényesítéséért és a belső ellenőrzéséért felelős szervezeti egységek feladatait az SZMSZ-ben meghatározták. Az DK Zrt. az ellenőrzött időszakban az informatikai biztonsági intézkedések és eljárások megtervezését, kialakítását, bevezetését és folyamatos felügyeletét megbízási szerződés alapján biztonsági felelős által biztosította. A biztonsági felelős feladatait az IBSZ¹¹ és az évente megújított megbízási szerződésai tartalmazták.

A 2013-tól hatályos IBSZ már az új rendszerekre és a meglévő rendszerek vonatkozásában kockázatbecslést és kockázatelemzést írt elő. A kockázatelemzés segítségével a biztonsági követelményeket elemezni lehetett és alkalmas volt arra, hogy a követelményeket kielégítő óvintézkedéseket behatárolja. A belső ellenőrzés 2011-2013. években évente 3 db informatikai ellenőrzést végzett. Az informatika területén a 2011. évben 2 db (etikus hackelés; könyvvizsgáló informatikai ellenőrzése), a 2012. évben 2 db (vírusvédelem; naplózás, könyvvizsgáló informatikai ellenőrzése) és 2013-ban 1 db (könyvvizsgáló informatikai ellenőrzése) külső ellenőrzést hajtottak végre. A külső és a belső informatikai ellenőrzések intézkedési terveit határidőre megvalósították, azok az ellenőrzött időszakban teljes mértékben hasznosultak.

A biztonsági felelős az ellenőrzött időszakban tevékenységéről a megbízási szerződésben foglaltaknak megfelelően havi rendszerességgel beszámolt. Tevékenységét a megbízási szerződésnek megfelelően látta el.

A DK Zrt. az ellenőrzött időszakban rendelkezett IBSZ-szel, Adatvédelmi és Adatbiztonsági Szabályzattal¹², Üzletmenet-folytonossági szabályzattal¹³. Az ISZSZ¹⁴, valamint a Vírusvédelmi Szabályzat¹⁵ kiadására csak a 2012. évben, a Katasztrófa-elhárítási Szabályzat¹⁶ és Hozzáférés és Jogosultságkezelési Szabályzat¹⁷ kiadására csak 2013-ban került sor. **A DK Zrt. az ISO 27001 szabvány javasolataival összhangban 2013-ra alakította ki teljes körűen az informatikai biztonság szabályozás kereteit.** A DK Zrt. – elfogadott Üzleti Stratégia hiányában – Informatikai Stratégiával és Informatikai Biztonsági Politikával nem rendelkezett, ami kockázatot jelent a közép- és hosszú távú informatikai fejlesztések és fejlődési irányok összehangolása szempontjából. A kockázatot mérsékelte ugyanakkor, hogy rendelkezett a nemzetközi sztenderdeken (ISO 27001) alapuló Információ biztonsági szabályzattal.

A DK Zrt. tranzakciós műveleteit, a hitelezési tevékenységét átfogóan működtető ügyviteli rendszere a BOSS rendszer támogatta. A BOSS rendszer lefedte a DK Zrt. alaptevékenységi folyamatait és rendelkezett a vezetés számára fontos vállalatirányítási információs funkciókkal is. A rendszer alapvetően jól működött, de technológiai, teljesítménybeli és üzemeltethetőségi

¹¹ 5/2008., 27/2012. számú Vezérigazgatói Utasítás

¹² 1/2013. számú Vezérigazgatói Utasítás

¹³ 2/2013. számú Vezérigazgatói Utasítás

¹⁴ 24/2012. számú Vezérigazgatói Utasítás

¹⁵ 25/2012. számú Vezérigazgatói Utasítás

¹⁶ 25/2008.; 33/2009.; 34/2011.; 8/2012. számú Vezérigazgatói Utasítás

¹⁷ 16/2013. számú Vezérigazgatói Utasítás

szempontból számos hátránnyal rendelkezett. A korszerűtlen technológiából adódóan a jogszabályi és üzleti fejlesztések gyakran a fejlesztés által nem érintett funkciókban is váratlan programhibákat okoztak, amelyek megelőzése, kiszűrése és javítása jelentős erőforrás-ráfordítással járt.

A DK Zrt. rendelkezett a BOSS rendszer üzemeltetési szabályait leíró dokumentummal és a használatát támogató felhasználói dokumentációval. A felhasználói dokumentumok használhatóságát korlátozta, hogy azok egységes szerkezetbe foglalása és naprakészen tartása nem valósult meg teljes körűen.

A szervezet a KIB 25. sz. ajánlásával összhangban rendelkezett az informatikai rendszerek üzemeltetésére vonatkozó szabályozással.

A BOSS rendszer naplóját a BOSS adatbázisa tárolta, azok módosítása a BOSS felületén keresztül nem lehetséges. A szerver szintű esetleges módosítást a szerver szintű napló tartalmazta.

Az IBSZ mentésekre vonatkozó előírásai, illetve a BOSS automatikus mentési eljárásai alkalmasak voltak arra, hogy a programokról és az adatokról olyan biztonsági másolatokat készítsenek, amelyek bármilyen – a folyamatos üzemszerű feldolgozást akadályozó – **hiba esetén alkalmasak a hiba előtti állapot visszaállítására.**

Az ügymeneti tevékenységek végrehajtását veszélyeztető rendkívüli helyzetek kezelésére a DK Zrt. Katasztrófa-elhárítási Szabályzattal, Üzletmenet-folytonossági szabályzattal rendelkezett. Ezen szabályzatok meghatározták a működés során felmerülő hibakategóriákat, illetve az egyes hibakategóriákhoz tartozó hibaelhárítási folyamatokat. A Katasztrófa-elhárítási Szabályzat a katasztrófahelyzetek kezeléséhez szükséges intézkedéseket, továbbá ezen intézkedések végrehajtásához szükséges információkat tartalmazta (pl. értesítési rend, teendők).

A DK Zrt. vírusvédelme szabályozott volt és az előírásoknak megfelelően működött.

A DK Zrt. jogosultságkezelésének szabályozása és működtetése 2013-ig kockázatot hordozott magában a logikai védelem területén.

A DK Zrt. könyvvizsgálója által adott Vezetői levélben jelzett kockázatok, valamint annak nyomán a belső ellenőrzés által a 2010. évben feltárt hiányosságok többek között a jogosultságkezelés szabályozottságával és a jogosultságok beállításával voltak kapcsolatosak. A jogosultságkezelést a könyvvizsgáló és a DK Zrt. belső ellenőre utóellenőrzés keretében ellenőrizte az ellenőrzött időszak minden évében. A feltárt hibákat kijavították, a szabályozási környezeten és az operatív területek működésében a szükséges változtatásokat elvégezték.

A kritikus informatikai eszközök fizikai és logikai hozzáféréseinek védelme 2013. évre – a jogosultságkezelések rendezésének következtében – megfelelő módon biztosították.

A DK Zrt. a hallgatói hitelrendszerrel összefüggő feladatok informatikai támogatását biztosító szabályokat kialakította, azok az informatikai működés során

érvényesültek. **A DK Zrt. gondoskodott az általa kezelt adatok biztonságáról, rendelkezésre állásáról és sértetlenségéről.**

A hitelfelvevők a kölcsönszerződés aláírásával hozzájárultak személyes adataik DK Zrt. által történő kezeléséhez. A DK Zrt. az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény 7. § (2) bekezdésben foglalt adatvédelmi előírásokat részletesen szabályozta az Adatvédelmi és Adatbiztonsági Szabályzatban¹⁸, az Adatszolgáltatási szabályzatban¹⁹. E szabályozások alapján a hitelfelvevők személyes adatait az adatvédelmi törvénynek megfelelően kezelték.

3. A DK ZRT. GAZDÁLKODÁSA

3.1. A DK Zrt. gazdálkodásának szabályozottsága

A DK Zrt. alaptevékenysége egyéb hitelnyújtás, nem tartozik a Hpt. hatálya alá. A könyvvizetését és éves beszámolóját a Számv. tv előírásainak megfelelően végezte. **A gazdálkodáshoz kapcsolódó belső szabályzatait** a DK Zrt. a feladatai és működése jellegéből adódó sajátosságokat figyelembe véve a jogszabályi előírásokkal és **a mindenkor hatályos Alapítói Okirat vonatkozó pontjaival összhangban alakította ki.**

A DK Zrt. az ellenőrzött időszakban rendelkezett a Számv. tv. 14. § (3)-(8) bekezdéseiben előírt szabályzatokkal, az abban foglaltak megfeleltek a jogszabályi előírásoknak. Kiadásuk az Alapító Okirat_{1,9} vonatkozó előírásának megfelelően történt.

A számviteli politikában meghatározta, hogy a Szám. tv.-ben biztosított választási, minősítési lehetőségek közül melyeket alkalmaz. A DK Zrt. cégbejegyzési, kötelezettségvállalási és utalványozási jogról, valamint a belső aláírási jogosultságról szóló szabályzat_{1,2}-t az Alapító Okirat_{1,3} 11.3. m) pontja és az Alapító Okirat_{4,9} 10.2. p) pontjaiban rögzítetteknek megfelelően az FB előzetes jóváhagyásával adta ki. A szabályzatokat a jogszabályi változásoknak megfelelő aktualizálásuk a Számv. tv. 14. § (11) bekezdésben előírt 90 napon belül végrehajtották.

A DK Zrt.-nek diákhitelezési tevékenységéből adódóan a mérleg és eredménykimutatás egyes sorait az általános előírásoktól eltérően tovább kellett részleteznie új sorok felvételével. Az új sorok felvételekor a Számv. tv. 22. § (2) bekezdésében előírtak szerint az új tétel tartalmát, az elkülönítés indokait a kiegészítő mellékletben a DK Zrt. bemutatta. Az új sorok felvétele biztosította a DK Zrt. gazdálkodásának pontos, átlátható bemutatását.

¹⁸ 25/2008.; 33/2009.; 34/2011.; 8/2012. számú Vezérigazgatói utasítások

¹⁹ 6/2011. számú Vezérigazgatói utasítás

3.2. A DK Zrt. vagyongazdálkodása

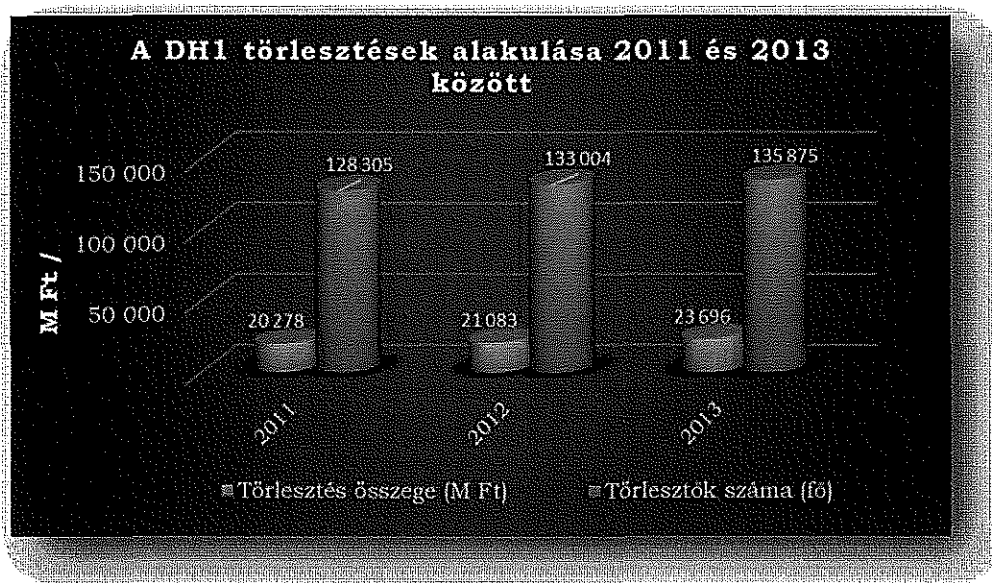
A DK Zrt. a vagyonnal való gazdálkodás belső szabályzatait a jogszabályi előírásokkal összhangban elkészítette. A szabályzatok elkészítésénél feladatai és működése jellegéből adódó sajátosságokat figyelembe vette.

Az ellenőrzés a kiemelt vagyonelemek állományba vételét, nyilvántartását és elszámolását, valamint leltárral történő alátámasztását ellenőrizte.

A Dk Zrt. vagyona az ellenőrzött időszakban 15,8 %-kal emelkedett, a 2011. évi 248 355 M Ft-ról a 2013. évi 287 593 M Ft-ra nőtt. A vagyonton belüli arányok visszatükrözték a diákhitelezési tevékenység jellegét, meghatározó részarány az eszközoldalon megjelenő – diákhitelek miatt – befektetett pénzügyi eszközök, követelések összege, valamint forrásoldalon a diákhitelek finanszírozásából eredő tartozások voltak.

A DK Zrt. a Számv. tv. 27. § (6) bekezdésének megfelelően a befektetett pénzügyi eszközök között, egyéb tartósan adott kölcsönként mutatta ki a diákoknak folyósított vissza nem fizetett hitelek összegeit, valamint a tárgyévre járó pénzügyileg ki nem egyenlített kamatkövetelések tőkésített összegét.

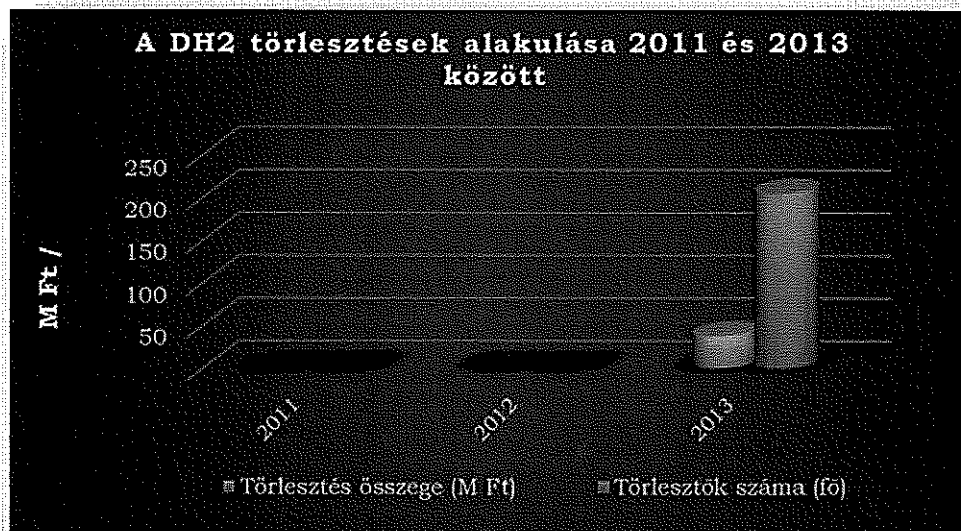
A folyósított diákhitelek állománya a 2011. évben 244 581 M Ft, a 2012. évben 260 620 M Ft volt, amely a 2013. év végére 272 873 M Ft-ra emelkedett. Ez az ellenőrzött időszakban 11,6%-os növekedést jelentett.

A forrásoldalon a 2011-2012. években a hitelek és kötvénykibocsátások miatti kötelezettségek (éven belüli és éven túli) 13,7 %-kal emelkedtek. Állományi értékük a 2011. évben 217 919 M Ft, a 2012. évben 240 491 M Ft és a 2013. évben 247 823 M Ft volt.

A folyósított hitelek állományának növekedését több tényező együttes változása eredményezte. Ilyen növekedést előidéző tényező volt a hiteligenylők számának növekedése, az igényelhető hitel összegének emelkedése, a hallgatói hi-

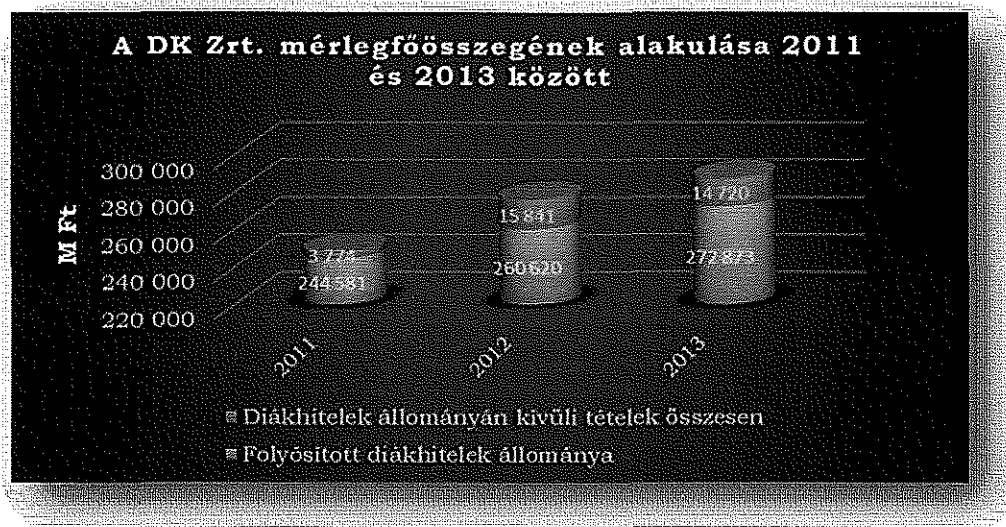
tel kamatának alakulása, a felmondott szerződések száma, a törlesztések, előtörlesztések összegének alakulása és a minimálbér változása.

A DH1 esetében 2013. december 31-ig összesen 338 554 fő, a DH2 esetén összesen 10 067 fő részesült 263 Mrd Ft illetve 4,1 Mrd Ft összegben. A törlesztési szakaszban lévők száma a 2012. év végén 4 %-kal, a 2013. év végén 2 %-kal haladta meg az előző év törlesztési szakaszban lévők számát.

A mérlegfőösszegeken belül a hallgatói hitelek aránya 2011. évben 98,0 %, 2012. évben 94,3 %, 2013. évben 94,8 % volt. A hitelek és kötvénykibocsátások miatti kötelezettségek a 2011. évben a mérlegfőösszeg 87,7 %-át, a 2012. évben 86,9 %-át, a 2013. évben 86,2 %-át tették ki, tehát a diákhitelek finanszírozásában az idegen források (hitelek, kötvények) mellett a sajátforrások is részt vettek.

A tartósan adott kölcsönöket év közben szerződés szerinti értéken vették állományba. A kamatok tőkésítésére tárgyév végén, december 31-ei állapotnak megfelelően került sor. A diákhitelezési tevékenységből adódó analitikus és a főkönyvi könyvelés között az egyeztetést mindhárom évben elvégezték, a korrekciós tételt alátámasztották.

Az egyéb tartósan adott kölcsönök éven belül esedékes törlesztő részleteit a Számv. tv. 29. § (8) bekezdésében előírtaknak megfelelően a mérleg fordulónapot követő egy évben belül esedékes részleteket az egyéb követelések között mutatták ki, a BOSS rendszerben készített analitikával és leltárral alátámasztották.

Az ellenőrzött időszakban a DK Zrt. a szabad pénzeszközeit a Kincstárnál vásárolt rövid lejáratú kincstárjegyekben tartotta. A DK Zrt. a Számv. tv. 30. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a forgóeszközök között értékpapírként a forgatási célból, átmeneti, nem tartós befektetésként vásárolt, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat mutatta ki, ezek közé tartozott a kincstárjegy is.

A forgatási célú hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokról a DK Zrt. analitikus nyilvántartást vezetett, amely nyilvántartás az ellenőrzött évek tekintetében tartalmazta az egyes diszkontkincstárjegyek névértékét, bekerülési értékét és a várható hozamát. A mérlegben a Számv. tv. 62. § (1) bekezdésében előírt nyilvántartási értékek közül a DK Zrt. a számviteli politikájában rögzítettek szerint a vásárolt értékpapírokat bekerülési értéken mutatta ki.

A forgóeszközök között nyilvántartott értékpapírok esetében az ellenőrzött években nem került sor értékvesztés elszámolására és visszaírására. Az év végi értékelésük piaci árfolyamon történt, az árfolyam különbözet elszámolása az aktív időbeli elhatárolások között szerepelt a mérlegben, a Számv. tv. 32. § (2) bekezdésében előírtaknak megfelelően.

A saját tőke (2273,0 M Ft), a jegyzett tőke (300,0 M Ft) és a tőketartalék (2200,0 M Ft) év végi záró összege az ellenőrzött időszakban nem változott. A DK Zrt. saját tőkéjének összege az ellenőrzött időszakban 7,5-szerese volt a

jegyzett tőke összegének, így eleget tett a Gt.-ben foglalt tőkemegfelelés követelményének.

Hosszú lejáratú kötelezettségek között mutatták ki a kötvénykibocsátásból eredő és az egyéb hosszú lejáratú hiteleket, valamint a 2011. évben a MNV Zrt.-vel szembeni kötelezettséget. A Számv. tv. 42. § (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a rövid lejáratú kötelezettségek között mutatta ki a DK Zrt. azokat a hosszú lejáratú kötelezettségek közül átsorolt tételeket, amelyek a mérleg fordulónapját követő üzleti évben váltak esedékessé. Az átsorolásokat az éves beszámoló kiegészítő mellékletében bemutatták.

Az éven belül esedékes törlesztő részletek átsorolt összege a 2011. évben 25 951 M Ft, a 2012. évben 31 586 M Ft és a 2013. évben 37 547 M Ft volt.

A DK Zrt. állományba vételi, nyilvántartási és elszámolási kötelezettségét, a jogszabályokban és belső szabályzatokban rögzített előírásoknak megfelelően végezte. **A mérleget leltárral alátámasztották.**

A leltározást a Leltározási szabályzatban foglaltak szerint hajtották végre. Leltározási ütemtervet készítettek, melyben meghatározták a leltározandó területeket, a leltár felelősöket, a leltározókat, a leltározás időpontját, a leltárak kiértékelését, az eltérések kezelését. A leltározás végén záró jegyzőkönyvet vettek fel, melyben rögzítették az egyeztetések eredményét.

A DK Zrt. a működési és forrásköltségek elhatárolására alkalmazott speciális elszámolást a Számviteli politika_{1,4}-ben rögzítette, és a gyakorlatban a bevételekben megtérülő, és a tényleges működési és forrásköltség közötti különbözetet annak jellegétől függően elhatárolta. A 2012. évtől kezdődően, a DH2 bevezetésével az elhatárolások termékenként (DH1, DH2) történtek. A havi költségeinek pontos meghatározása érdekében a költségeket havonta elhatárolták és a feloldották.

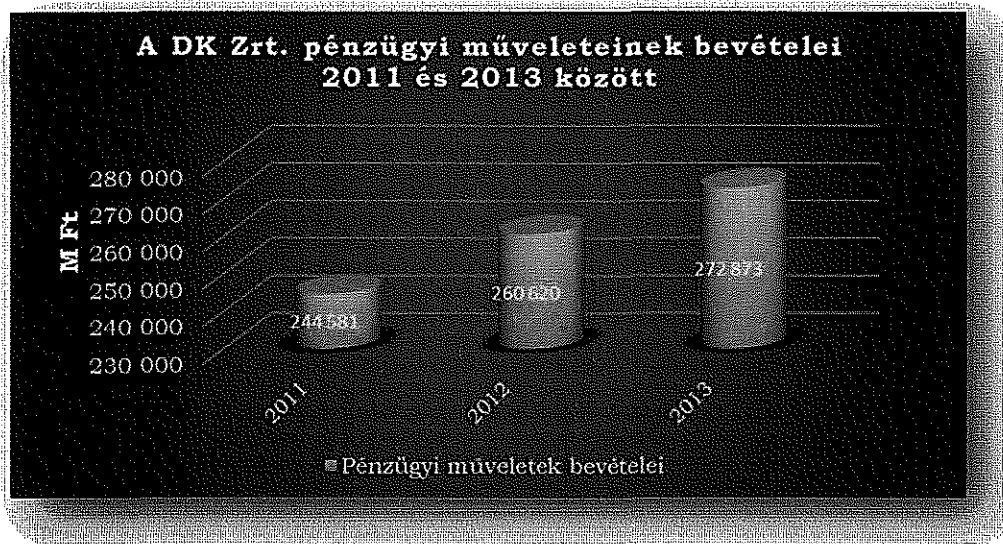
3.3. A DK Zrt. bevételeinek és ráfordításainak szabályossága

A DK Zrt. alaptervekenységének bevételeit a törlesztő részletekkel befolyt kamatbevételek képezték. A pénzügyi ráfordításai a hallgatói hitelek finanszírozása érdekében kibocsátott kötvények és igénybe vett bankhitelek után fizetett kamatokhoz, valamint az elhatárolódásokhoz kapcsolódtak.

A diákhitelek kamata a Kormányrendelet_{1,2} 6. § (1) bekezdés a-c) pontjaiban megfelelően forrásköltség, kockázati prémium és működési költséget fedező prémium kamatelemekből állt. A DK Zrt.-nél a megfizetett kamatokat a könyvelésben a BOSS rendszerben kamatelemként tartották nyilván. Ezzel biztosították a kamatelemek tényleges értékének meghatározását.

A DK Zrt. a hallgatói hitelek kamatbevételeit a pénzügyi műveletek bevételei között számolta el, melynek összege a 2011. évben 18 014 M Ft, a 2012. évben 18 473 M Ft és a 2013. évben 18 475 M Ft volt. A pénzügyi műveletek bevételei között számolták el a vásárolt kincstárjegyek és a kibocsátott kötvények árfolyamnyereségét. Ezek a tételek a pénzügyi műveletek bevételeinek 1,7-1,5-1,5 %-a.

A pénzügyi műveletek ráfordításai között elszámolt kamatráfordítások a 2011. évben 12 801 M Ft, a 2012. évben 13 701 M Ft, a 2013. évben pedig 13 484 M Ft volt. A kamatráfordítások a kibocsátott kötvények után fizetendő kamatokat a bankhitelek után fizetett kamatokat tartalmazták.

A pénzügyi műveletek ráfordításai az ellenőrzött időszakban nem haladták meg a pénzügyi műveletek bevételeit. A pénzügyi műveletek eredménye évenként 2011-ben 5525 M Ft-ot, 2012-ben 5058 M Ft-ot és 2013-ban 5274 M Ft-ot tett ki. Az összes bevételeken belül a pénzügyi műveletek bevételeinek aránya a 2011.-2013. években 96,0 %-94,3 %-94,0 %-át volt, az összes ráfordításokon belül a pénzügyi műveletek ráfordításainak aránya pedig ugyanezen időszak alatt 67 %-69,3 %-67,6 % volt.

A költségek és ráfordítások elszámolásának alapját képező bizonylatok rendelkezésre álltak. A kamatbevétel elszámolásának alapját képező bizonylatok megfeleltek a Számv. tv. 167. § -ában foglalt előírásoknak, a Számv. tv. 84. § (5) bekezdésében foglalt bruttó elszámolás elve érvényesült. A kamatbevételeket a számlarendben meghatározott főkönyvi számlára könyvelték.

A pénzügyi műveletek ráfordításai között kimutatott tételek megfeleltek a Számv. tv. 85. §. (3) bekezdésben előírtaknak. A tételek elszámolása alapjául szolgáló bizonylatok megfeleltek a Számv. tv. 167. §. (1) bekezdésében foglaltaknak, a gazdasági események kontírozása megfelelő volt.

A havonta elhatárolt költségekről és az elhatárolások megszüntetéséről analitikus nyilvántartást vezettek. Az elhatárolt összegeket alátámasztó kimutatások rendelkezésre álltak. Év végén a mérleg alátámasztására szolgáló leltárban tételesen szerepeltek az aktív és passzív elhatárolások.

Az éves beszámoló kiegészítő mellékletében bemutatták a kamat-elemeket és a működési költségeket, szövegesen részletezve mind az elhatárolásukat – 2012. évtől termékenként – mind a feloldásuk módját. Az aktív és passzív időbeli elhatárolásokon belül az elhatárolt működési költségeket, ráfordításokat és az

elhatárolt forrásköltségeket tovább részletezték. A 2013. évi időbeli elhatárolás sorain belüli változások bemutatása a beszámolóban megtörtént, az előző évvel össze nem hasonlítható adatokat szemléltetve bemutatták.

3.4. A céltartalék képzés szabályszerűsége

A Kormányrendelet_{1,2} 26. § (1) bekezdésében foglaltak szerint **a céltartalék a DK Zrt. hitelezési tevékenységével kapcsolatos kockázatok fedezetére szolgál.** A Számviteli politika_{1,2} 3.2. fejezete rögzítette, hogy a várható veszteségek tekintetében a hitelfelvevők kockázatközösséget alkotnak. A DH2 bevezetésétől, a 2012. évtől kezdődően a DH1 és a DH2 adóssai külön-külön alkotnak kockázatközösséget.²⁰ Az analitikus nyilvántartásokban a DH1-re és DH2-re vonatkozóan a kockázati céltartalék képzése elkülönülten szerepelt.

A Kormányrendelet_{1,2} 26. § (3) bekezdésében előírt, **a céltartalék képzésére vonatkozó szabályokat** a Számviteli politika_{1,2,3,4}-ben, és azok függelékét képező Önköltség számítási szabályzatban **rögzítették.** Előírták, hogy a céltartalékot a mérleg fordulónapjával, a leírásokat, és a céltartalék felhasználását követően a ki nem egyenlített kamattartozások tőkésítését is magába foglaló hallgatói hitelek állományára kell képezni. A számításnál figyelembe vették az átlagos hitelállományt, az aktuárius által meghatározott kockázati szintet, valamint a hallgatói hitel kamatában a tárgyidőszakra felszámított kockázati prémiumot. **A számításokat alátámasztó képletet csak a Számviteli politika_{1,2}-ben rögzítették.** A Számviteli politika_{3,4} nem tartalmazta Kormányrendelet₂ 26. § (4) bekezdésében előírtakat, így a céltartalék tárgyévben szükséges szintjének az aktuárius által meghatározott megállapítási módját. Ugyanakkor a DK. Zrt. az éves számviteli beszámolójának kiegészítő mellékletében részletesen bemutatta a céltartalék tárgyévben szükséges szintjének az aktuárius által meghatározott megállapítási módszertanát.

A DK Zrt. éves beszámolóinak adatai alapján az év végi hitelállomány 2012.-ben a 2011. évi záró állományhoz viszonyítva 2,9 %-os emelkedést mutat. A növekedést a DH2 indítása és a felvehető hitelösszegek nagyságának emelkedése okozta. A 2013. évben a hitelállomány kismértékű növekedést, a hitelállomány változásának üteme kismértékű csökkenést mutat a 2012. évhez viszonyítva.

A Kormányrendelet_{1,2} 26. § (2) bekezdésében foglaltak szerint a céltartalék a behajthatatlan és a Kormányrendelet_{1,2} 19. § (3) bekezdése alapján leírt hallgatói hiteltartozásokból eredő veszteségek ellentételezésére szolgál. Az ellenőrzött években a behajthatatlan és elengedett követelések felhasználásának és elszámolásának szabályait a Számviteli politika_{1,2,3,4} tartalmazta. A 2013. évtől ezt a Lejárt tartozások szabályzatával egészítették ki, mely további részletes előírásokat tartalmazott a behajthatatlan és elengedett követelések tekintetében.

Az ellenőrzött időszakban a szabályozás hiányossága ellenére a céltartalékot megfelelően, a behajthatatlan és a Kormányrendelet_{1,2} 19. § (3) bekezdése sze-

²⁰ Számviteli politika_{3,4}, Önköltség számítási szabályzat 4.1 fejezet

rint leírt hiteltartozásokból eredő veszteségek ellentételezésére, a veszteség összegében, az egyéb bevételek között számolták el. A céltartalékról a 2011. évben, valamint 2012. évtől kezdődően a DH1 és DH2 kockázatközösség tekintetében elkülönített nyilvántartást vezettek. Az ellenőrzött időszakban céltartalék feloldására nem került sor.

A 2013. évben a behajthatatlan követelések leírása a hallgatói hitelrendszer működtetését szolgáló tranzakciós rendszer meghibásodása miatt teljes körűen nem történt meg²¹. A hiba elhárítását követően a behajthatatlan követelések leírását 2014. januárban tudták végrehajtani. Az elmaradt követelés leírás összege 14,4 M Ft volt²².

A DK Zrt. számviteli politikájában foglaltaknak²³ megfelelően az ellenőrzött években a követelések leltárgyeztetését elvégezték.

A hallgatói hitelállomány és a kockázati céltartalék-állományának változását a 2011-2013 években.

	Adatok M Ft-ban			
	2010.12.31	2011.12.31	2012.12.31.	2013.12.31.
Hitelállomány tőkésített kamattal együtt	226 941	244 581	260 620	272 873
Céltartalék állománya	17 729	20 919	24 394	28 252
Céltartalék hitelállományhoz viszonyított aránya	7,8 %	8,6 %	9,3 %	10,3 %

A kockázati céltartalék állománya és annak a hallgatói hitelállományhoz viszonyított aránya az ellenőrzött időszakban folyamatos emelkedést mutatott, az ellenőrzött időszakban összességében 2,5 százalékponttal nőtt. A tendencia a kihelyezett hitelállomány kockázati kitettségének növekedését jelzi.

4. A KORÁBBI ÁSZ JELENTÉS MEGÁLLAPÍTÁSAINAK, JAVASLATAINAK HASZNOSÍTÁSA

A DK Zrt. működését az ÁSZ 2008-ban ellenőrizte, a számvevőszéki jelentés DK Zrt. részére tett javaslatai hasznosultak.

Javasoltuk a Diákhitel Zrt. igazgatóságának, hogy az SZMSZ-ben szabályozza a Finanszírozási Bizottságnak a szervezetben betöltött helyét, hatáskörét.

²¹ Nyilatkozat, 2014. 12.03., és Tárgyalási emlékeztető, 3. kérdés, 2014.12.01.

²² Hitel elengedés 2014. évi kiegészítése

²³ Számviteli politika_{1,2}, leltározási szabályzat 1.6 pontja és a Számviteli politika_{3,4}, leltározási szabályzat 3.4.4. pontja

Javaslatunk eredményeképpen, a Finanszírozási Bizottságnak a szervezetben betöltött helyét, hatáskörét az Igazgatóság²⁴ 2008. november 13-i ülésén az SZMSZ módosításával biztosította. (Az ellenőrzött időszakban az Zrt.-nél Igazgatóság nem működött.)

Javasoltuk a Diákhitel Zrt. Igazgatóságának továbbá, hogy részletesen szabályozza a kockázati céltartalék évközi elszámolásának rendjét.

A kockázati céltartalék évközi elszámolásának rendjét a Számviteli politika 2008. év végi módosításával szabályozták, ennek megfelelően a céltartalék képzés, felhasználás, elszámolás évközi részletes szabályait a Számviteli politikatartalmazta.

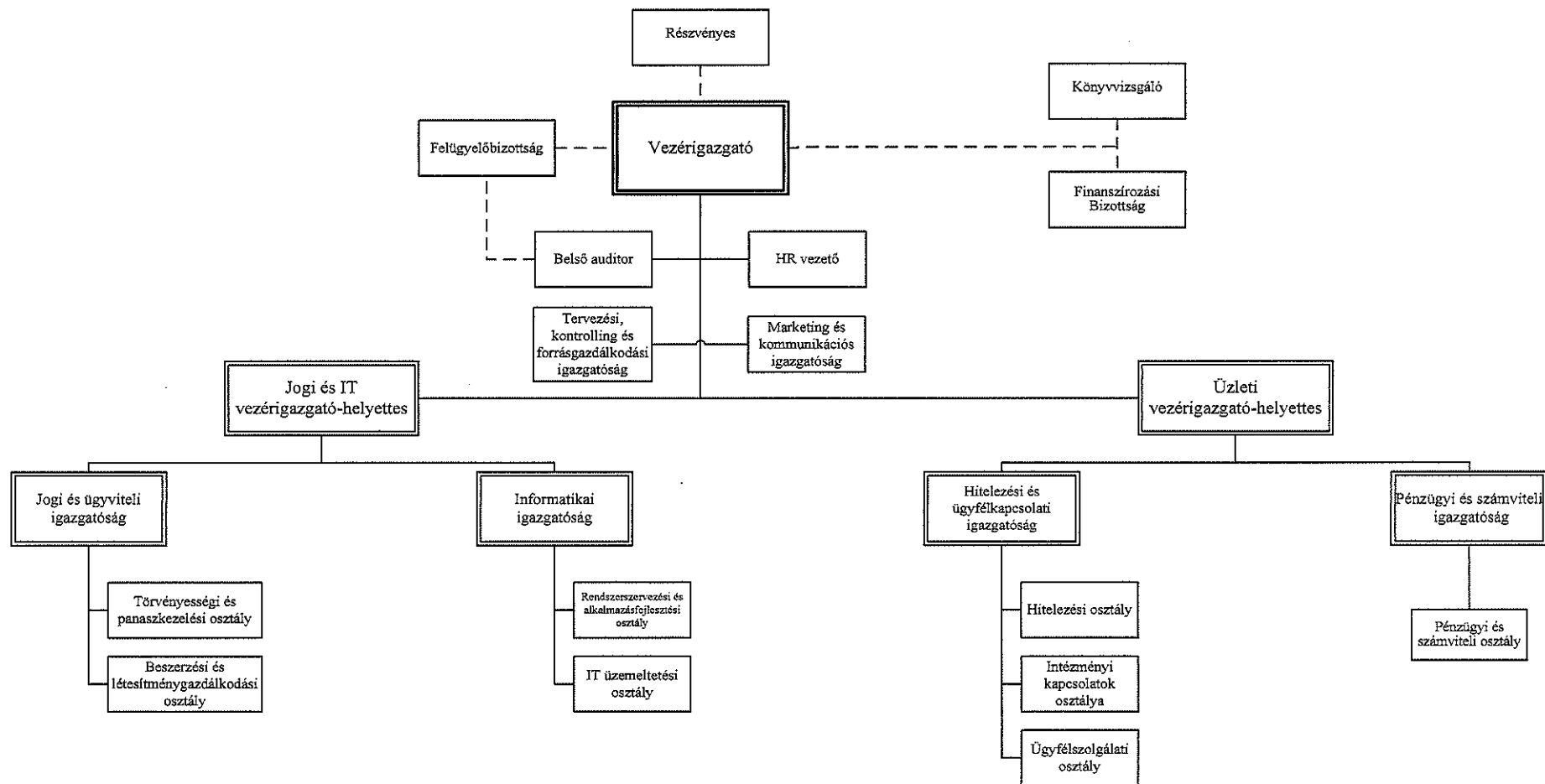
Budapest, 2015. 04 . hónap 12 . nap

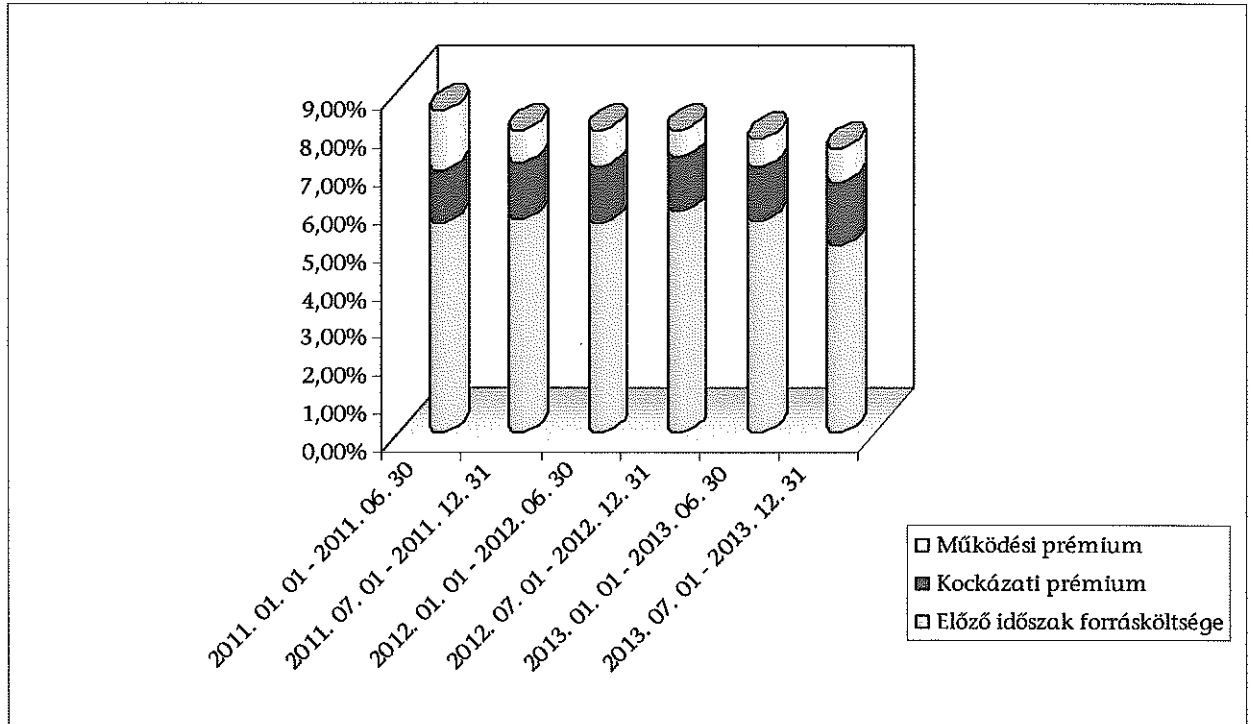
Melléklet: 4 db
Függelék: 2 db

²⁴ Adott időszakban az SZMSZ elfogadása az Igazgatóság hatáskörébe tartozott, Nyilatkozat, 2014.12.04.

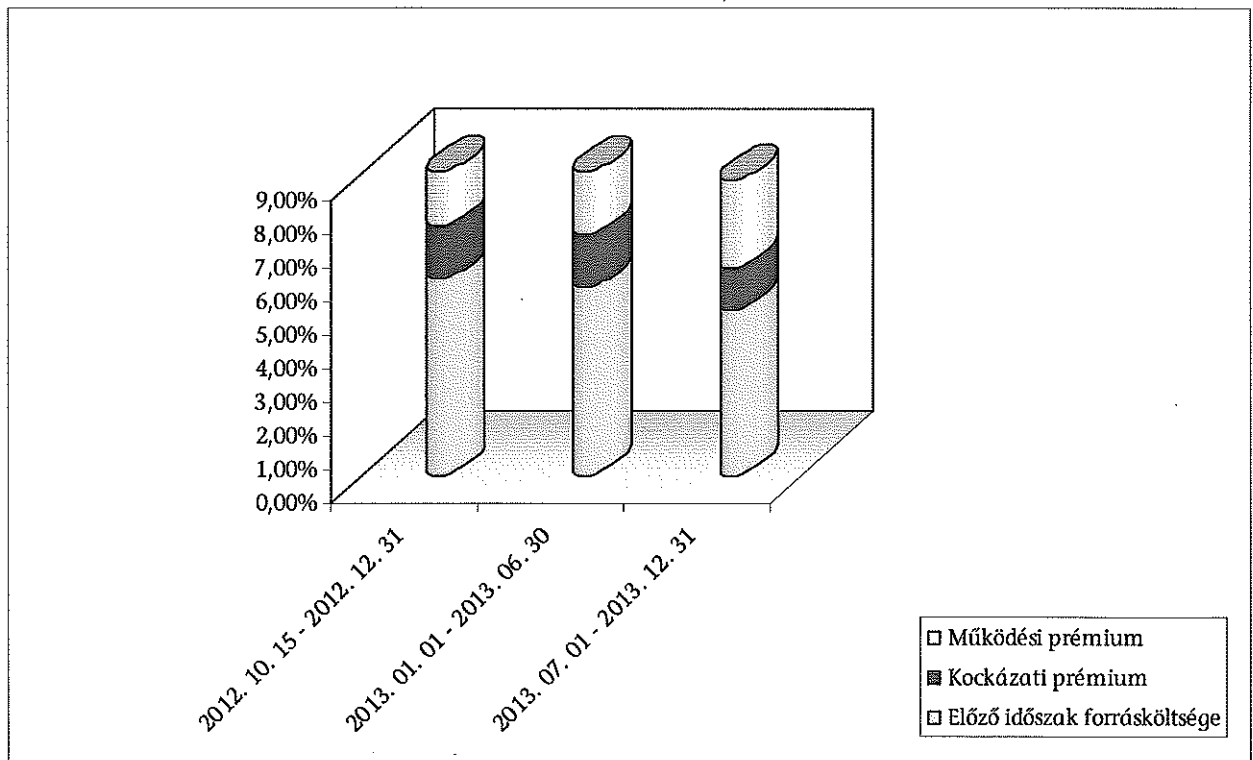
A DK Zrt. szervezeti felépítése

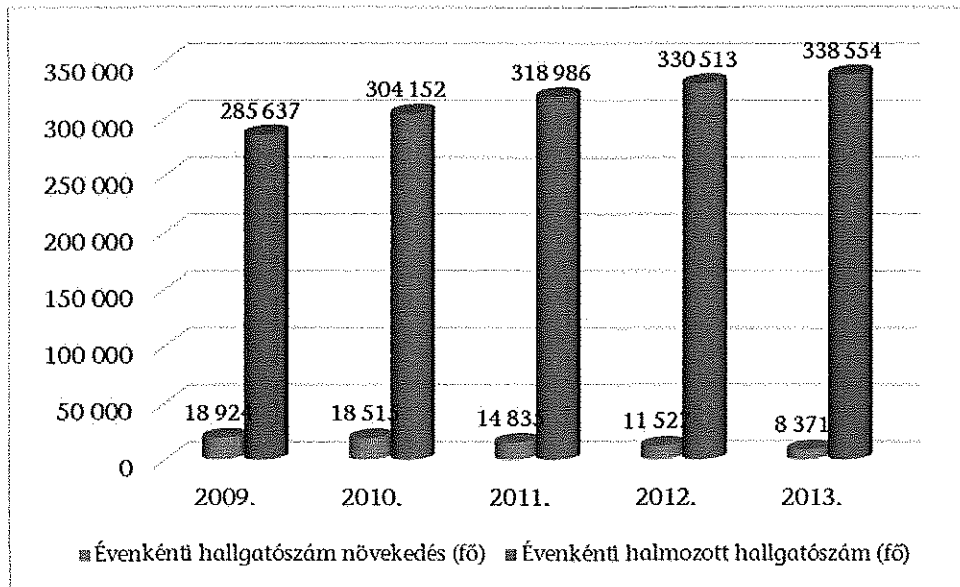
A DH1 kamatának alakulása a 2011-2013. években

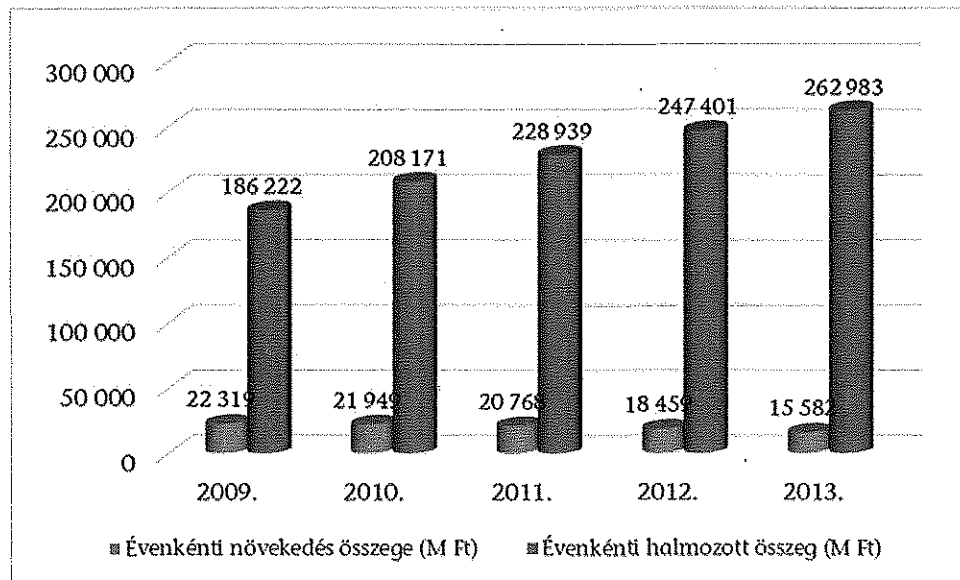
A DH2 kamatának alakulása a 2011-2013. években

A DH1-ben részesült hallgatók számának alakulása a 2009-2013. években

A DH1-ben részesült hallgatók részére kihelyezett hitelösszeg a 2009-2013. években

Beérkezett észrevételek és az azokra adott válaszok

602.

DIÁKHITEL
A jövőt most írnod

Horváth M.

02

Állami Számvevőszék
Domokos László
elnök úr részére

1052 Budapest
Apáczai Cs. J. u. 10.

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK
36497/2015
Érkezeti: 2015 MAJ 08.
Iktatószám: V-0573-228/2015
Melléklet: + CD

Iktatószám: 295/2/2015

+ CD

Tisztelt Domokos László Elnök Úr!

Köszönettel megkaptuk a Diákhitel Központ Zrt. működésének ellenőrzéséről készült számvevőszéki jelentéstervezetüket.

A számvevőszéki jelentéstervezetet áttanulmányoztuk, és az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény 29. § (2) bekezdésében foglaltakra figyelemmel – a rendelkezésre álló 15 napos törvényes időkorláton belül – megtesszük észrevételeinket, melyet jelen levélem mellékleteként csatolok.

Kérjük, hogy észrevételeinket jelentéstervezetük elkészítése során figyelembe venni szíveskedjenek.

Budapest, 2015. május 8.

Tisztelettel:

DIÁKHITEL KÖZPONT ZRT.
1027 Budapest, Kacska u. 15-23
Adószám: 12667331-2-41

1.

Bugár Csaba
Bugár Csaba
vezetőigazgató

Észrevételek a
„Diákhitel Központ Zrt. működésének ellenőrzéséről”
szóló Állami Számvevőszéki jelentéstervezethez

2015.

Vizsgálat-azonosító szám: V0699

Témasorszám: 1607

Vizsgálat lefolytatásnak éve: 2014. év

Vizsgálat alá vont időszak: 2011.01.01. – 2013.12.31.

Társaságunk a „Diákhitel Központ Zrt. működésének ellenőrzéséről” készült számvevőszéki jelentéstervezetet 2015. április 23-án vette kézhez, melyre az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény 29. § (2) bekezdésében foglaltakra figyelemmel – a rendelkezésre álló 15 napos törvényes időkorláton belül – az alább részletesen kifejtett indokok alapján észrevételeket tesz. Javasoljuk a jelentéstervezetben foglalt kiemelések egységes szempontok szerinti alkalmazását.

Általános észrevételek:

1) Álláspontunk szerint Társaságunknak a Kormányrendelet 13. § (3) bekezdésében előírt felsőoktatási intézményekkel folytatott adategyeztetési gyakorlata teljes körűen megfelel a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseknek a következők miatt:

A Diákhitel Központ Zrt., mint a hallgatói hitelrendszer működtetését és a hallgatói hitelszerződések alapján a hallgatói hitelek folyósítását végző Társaság a hivatkozott Kormányrendeletben foglaltak szerint „a hallgatói hitel folyósításának jogszerűsége érdekében” adategyeztetést folytat a felsőoktatási intézményekkel „minden tanulmányi hónapban”. Az adategyeztetés célja az adott tanulmányi félévre vonatkozó hallgatói hitel folyósításának jogszerűsége érdekében szükséges adat beszerzése. A Diákhitel Központ Zrt. ezért minden tanulmányi hónapban a felsőoktatási intézményekkel adategyeztetést folytat le azon hitelfelvevők vonatkozásában, akiknek a hallgatói hitelszerződésük alapján a hallgatói hitelek folyósítását szükséges megtennie. A felsőoktatási intézmények a hallgatói hitelek jogszerű folyósítása érdekében a Diákhitel Központ Zrt. részére a hivatkozott Kormányrendelet szerinti adatokat hitelfelvevői bontásban biztosítják.

Társaságunk kötelezettsége a hallgatói hitel folyósításának jogszerűsége érdekében történő adategyeztetés lefolytatása a felsőoktatási intézménnyel minden tanulmányi hónapban. Azokban az esetekben, amelyekben Társaságunk nem kap az érintett hitelfelvevő hallgatói hitele jogosultságát megalapozó hallgatói jogviszonyára és képzési adataira vonatkozó megfelelő információt Társaságunk a felsőoktatási intézménnyel minden további tanulmányi hónapban adategyeztetést folytat, kiegészítve az új hiteligénylőkre vonatkozó lekérdezésekkel. Miután a hallgatói hitelt az egyes tanulmányi félévekre a Kormányrendelet által meghatározott időpontig lehet kezdeményezni (őszi tanulmányi félév esetében: december 15-e; tavaszi tanulmányi félév esetében: május 15-e) ezért szükséges fenntartani a Kormányrendelet által meghatározott minden tanulmányi hónapban történő adategyeztetési lehetőséget, hogy az új hiteligénylők adatai is visszaigazolásra kerülhessenek a felsőoktatási intézmény által. Társaságunk a helyszíni vizsgálat során a minden tanulmányi hónapra vonatkozóan bemutatta és rendelkezésre bocsátotta az ellenőrzést végző számvevők részére a felsőoktatási intézmények részére megküldött ún. „TO egyeztető kötegeket”, amelyek eredményei a hallgatói hitelrendszer üzleti működését kiszolgáló BOSS rendszerben is megtalálhatók.

Társaságunknak a felsőoktatási intézményekkel folytatott adategyeztetési gyakorlatának helyességét és jogszerűségét támasztja alá továbbá a Diákhitel 2 termék bevezetésével összefüggő kodifikációs munka eredményei is. A Diákhitel 2 összegeknek a felsőoktatási intézmények számára történő folyósítási gyakorlatába új elemként került bele a felsőoktatási intézmények feladataként a következő rendelkezés: „Amennyiben az igényelt kötött felhasználású hitelt jogszerűen folyósították, de a hallgatói jogviszony bármely ok miatt

mégsem jött létre, a felsőoktatási intézmény a Diákhitel szervezet által az adott tanulmányi félévre folyósított kötött felhasználású hitelt a Diákhitel szervezet részére haladéktalanul visszautalja.” A Kormányrendelet 13. § (2) bekezdés b) pontja is azt a felsőoktatási intézményekkel folytatott adategyeztetési gyakorlatunkat igazolja, hogy az adategyeztetés célja a hallgatói hitel folyósításának jogszerűsége érdekében történő ellenőrzés. A folyósítást követően az érintett hitelfelvevő vonatkozásában a tanulmányi félév során adategyeztetési kötelezettség Társaságunkat nem terheli.

Társaságunknak a felsőoktatási intézményekkel folytatott adategyeztetési gyakorlatának helyességét és jogszerűségét támasztja alá továbbá, hogy Társaságunk szabályszerű működésének vizsgálatára már több alkalommal (ÁSZ vizsgálat 2008. év; Tulajdonosi vizsgálat 2012.) sor került és egyetlen alkalommal sem került kifogásolásra a felsőoktatási intézményekkel folytatott adategyeztetési gyakorlatunk. Sőt éppen ellenkezőleg, a lefolytatott vizsgálatok szabályszerű működésünket támasztották alá:

Idézet az Állami Számvevőszék 2008 decemberében készített „a Diákhitel Központ Zrt. működésének ellenőrzéséről” szóló jelentéséből: „A Társaság belső szabályzatait a hallgatói hitelnyújtás rendszerének kiteljesedésével bővülő feladatokhoz igazodóan folyamatosan állította össze, illetve módosította, azok tartalma – a kockázati céltartalék-képzés részletszabályainak meghatározása kivételével – a megfelelőt a mindenkor hatályos jogszabályoknak és a tevékenység sajátosságainak.”

Idézet a Magyar Fejlesztési Bank Zrt. 2012 novemberében készített „a Diákhitel Központ Zrt. tevékenységének vizsgálata” tárgyú jelentéséből: „A helyszíni vizsgálat során meggyőződünk arról is, hogy a hitelfelvevők többszörösen és folyamatosan karbantartott adatait a Kormányrendelet előírásait betartva egyeztetik külső partnerekkel KEK KH, oktatási intézmények, NAV).”

Észrevételünk a jelentéstervezet 8. oldal (5) bekezdés, 21. oldal (2) bekezdés, 23. oldal (3) bekezdés, 26. oldal (5) bekezdés, 26. oldal (6) bekezdés, 27. oldal (2) bekezdésének rendelkezéseit érintik, ezért kérjük észrevételünk figyelembevételével történő szöveg pontosítását.

„A hiteljogosultságra vonatkozó havi ellenőrzéseket a Kormányrendelet-ben és az együttműködési megállapodásokban rögzítetteknek megfelelően végezték, azonban Üzletszabályzatban félreérthetően fogalmazták meg.”

2) Álláspontunk szerint Társaságunk szerződéskötési gyakorlata és az érvényesen létrejött szerződésekre folytatott hallgatói hitel folyósítási gyakorlata teljes körűen megfelel a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseknek, Társaságunk a hiteligénylések ellenőrzése során a vonatkozó szabályzatoknak megfelelően járt el a következők miatt:

A hallgatói azonosító szám sem a kölcsönszerződés pontjaiban, sem a hiteligénylési adatlapon, sem a vonatkozó 86/2006. (IV. 12.), illetve 1/2012. (I. 20.) kormányrendeletben, sem más egyéb kapcsolódó jogszabályban nincs rögzítve, hogy a hitelszerződés érvényességi kelléke lenne. A hallgatói hitel igénybevételére szolgáló Kölcsönszerződés és részét képező Hiteligénylési adatlap előírása szerint a hallgatói azonosító szám mező kitöltése a hiteligénylő számára nem kötelező. A hallgatói hitel igénybevételére szolgáló szerződés érvényes létrejöttéhez szükséges adatkörök a Hiteligénylési adatlapon kötelezően kitöltendő adatként szerepelnek, melyek között a hallgatói azonosító szám nem szerepel. Ugyan a Diákhitel Központ Zrt. általános szerződési feltételeinek minősülő Üzletszabályzata 47. pontja a szerződés érvényességi kellékeként tekint rá, azonban a korábbi

Ptk. 205/C. §-a és a jelenleg hatályos Ptk. 6:80. §-a értelmében, ha az általános szerződési feltétel és a szerződés más feltétele egymástól eltér, az utóbbi válik a szerződés részévé. Tekintettel a Polgári Törvénykönyv hivatkozott rendelkezésére, a Diákhitel Központ Zrt. eljárása során a hallgatói azonosító szám Hiteligénylési Adatlapon történő megadása a szerződés érvényes létrejöttének nem feltétele.

A hallgatói azonosítóra vonatkozó rovat a Kölcsönszerződés részének tekintendő Hiteligénylési adatlapon nem kötelezően kitöltendő adatmező, amely kizárja, hogy a szerződés érvényességi feltételeként tekintsen rá Társaságunk.

A Diákhitel Központ Zrt. a hallgatói azonosító számot a hitelfelvevőivel történő kapcsolattartás során, illetve más szervezetekkel a hallgatói hitelrendszer működtetése érdekében folytatott kapcsolattartás és egyeztetés során sem használja. Maga a vizsgálati anyag is utal rá, hogy nem keletkeztek problémák a hallgatói azonosító szám hiányában, ami érthető is, mivel a többi azonosító adat (születési év, hónap, nap; anyja neve; lakcím; adóazonosító) szinte kizárják annak a lehetőségét, hogy ne lehessen valakit kétséget kizáróan beazonosítani.

Társaságunknál rendelkezésre állnak és álltak azok a dokumentumok, amelyek igazolják, hogy a hallgatói hitel folyósításában érintett hitelszerződések rendelkeztek az érvényes létrejöttükhöz szükséges alaki és tartalmi elemekkel. Társaságunk következetesen folytatott gyakorlata alapján a Hiteligénylési adatlapon meglévő adathiányok az adatpótlási eljárásban orvosoltak, amely alapján a hallgatói hitel jogszerűen folyósíthatóvá vált. Az új hiteligénylések a tranzakciós rendszerekbe történő bekerüléskor átesnek egy érvényesség vizsgálaton. Az érvényesség vizsgálatot, amely a jogszabályi feltételeknek való megfelelésre terjed ki az adatlapok betöltését követő validálás végzi. Ha az ellenőrzés az adatlap beolvasása során hibát talál az adatlapon, akkor a szerződés nem jön létre érvényesen, amelyről a hiteligénylőt levélben tájékoztatjuk, illetve felszólítjuk az esetleges hiánypótlásra. A program érvényesség vizsgálatára vonatkozó részletes működését több specifikáció tartalmazza.

Álláspontunk alátámasztásul szolgáló dokumentumokat észrevételünk mellékleteként CD adathordozón csatoljuk.

Észrevételünk a jelentéstervezet 8. oldal (6) bekezdés, 8. oldal (7) bekezdés, 9. oldal (2) bekezdés, 23. oldal (5) bekezdés, 24. oldal (1) bekezdés, 26. oldal (9) bekezdés, 27. oldal (1) bekezdés rendelkezéseit érintik, ezért kérjük észrevételünk figyelembevételével történő szöveg pontosítását, illetve törlését.

„A DK. Zrt. a hiteligénylési adatlapon, illetve hitelszerződések adattartalmának ellenőrzését az Üzletszabályzat 20.1., 21., 170. valamint az Üzletszabályzat 47., 174. pontjaiban rögzítettek szerint végrehajtotta. Az ellenőrzött mintatételeknél feltárt adathiányok pótlására a hitelfelvevőket felhívta. Az adatpótlott hitelszerződések esetében a szerződések hatályba léptek, a nem pótlott szerződések esetében a szerződések érvénytelenítésre kerültek.”

Részletes észrevételek:

3) A kötvényprogramok alaptájékoztatóját nem az MFB, hanem a mindenkori Felügyelet (PSZÁF, MNB) hagyta jóvá, ezért kérjük a jelentéstervezet 20. oldal (2) bekezdésében foglalt rész pontosítását.

„A kötvényprogramok adaptációkatóját a mindenkori Felügyelet (PSZÁF, MNB) hagyta jóvá.”

4) A jelentéstervezet 20. oldal (6) bekezdésének pontosítását javasoljuk, tekintettel arra, hogy az ÁKK Zrt.-vel kötött szerződés a kötvények tekintetében vezető forgalmazói, illetve programszervezői szolgáltatásra, valamint a finanszírozással kapcsolatos tanácsadási feladatokra (Finanszírozási stratégia és terv készítése, illetve részvétel a Finanszírozási Bizottságban) irányult.

5) Társaságunk a Kormányrendelet 13. § (5) bekezdése alapján biztosított Felsőoktatási Információs Rendszerből (a továbbiakban: FIR) történő adatlekérdezési lehetőséggel élni a vizsgált időszakban a FIR adatminőségének bizonytalanságai miatt nem tudott, ezért nem történt meg ezen a Kormányrendeletben biztosított opciós jogosultság használata. A vizsgálattal érintett időszakban elkészült a FIR2 intézménytörzse (FIR IT) és személyi nyilvántartása (FIR SZNY), megkezdődött a felsőoktatási intézmények tanulmányi rendszereiből az adatok fokozatos feltöltése, először az aktuális adattartalomra koncentrálni, majd visszamenőleges adatokkal is megtörtént ez. Az adattisztaság folyamatos javulása mellett ténylegesen a FIR2 csak 2014-re került olyan állapotba, hogy a felsőoktatási intézményi statisztikák elkészítését és az intézményi finanszírozás számítását teljesen ez alapján lehessen elvégezni. 2013 végéig ténylegesen ezért nem volt lehetőség az intézményi adatszolgáltatás kiváltására. Az Oktatási Hivatallal folyamatos volt a kapcsolat, hogy amint a FIR adatminősége lehetővé teszi, ténylegesen felhasználjuk adategyeztetésre a FIR adatait. Indokainkra tekintettel **kérjük a jelentéstervezet 21. oldal (3) bekezdésében foglalt rendelkezés módosítását.**

„A DK Zrt. az ellenőrzött időszakban a FIR adatminőségének bizonytalanságai miatt a Kormányrendelet 15. § (3) bekezdésében biztosított egyeztetési lehetőséggel nem élt.”

6) A jelentéstervezet 22. oldal (2) bekezdésében foglalt megállapítás a 21. oldalon kezdődő, előző bekezdésben foglalt megállapítással szó szerint megegyezik, tautológikus, ezért törlése javasolt.

7) A hallgatói hiteltartozások végrehajtási eljárásaival felmerülő költségek megfizetése tárgyában Társaságunk az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény módosításáról, valamint a hiteles tulajdoni lap-másolat igazgatási szolgáltatási díjáról szóló 1996. évi LXXXV. törvény (Díjtörvény) 32/E § (11) bekezdésének rendelkezése alapján utólagos díjfizetéssel él, ezért **kérjük a jelentéstervezet 22. oldalának (5) bekezdésében foglalt utolsó mondat pontosítását.**

8) Társaságunknak a túlfizetések visszautalására folytatott gyakorlata a Kormányrendeleti rendelkezés hiányában is a Ptk. vonatkozó rendelkezésének megfelelő és jogszerű. A hallgatói hitelszerződések mögöttes jogszabályaként a Ptk. szolgál. A Kormányrendeletben kifejezetten nem szereplő rendelkezés esetében, ha az a Polgári Törvénykönyvben megtalálható az alkalmazása szükséges. A késedelmi kamat fizetésére vonatkozó kötelezettség a Ptk-ban szabályozott kérdés, ezért A Kormányrendelet 2012. évi kodifikációs munkája során vetődött fel a kifogásolt rendelkezés törlése, arra való hivatkozással, hogy az erre utaló rendelkezés a Ptk.-ban szabályozva van. A jelentéstervezet 24. oldal (4) bekezdésében foglalt rendelkezés pontosítását **kérjük.**

„A hitelfelvevő részére a záró elszámoláskor jelentkező túlfizetést pénzügyileg rendezték, Ptk. rendelkezéseinek megfelelő mértékű késedelmi kamattal megnövelve utalták vissza a hitelfelvevő által megadott számlaszámra.”

9) Társaságunknak a hitelszerződések felmondására folytatott gyakorlata a Kormányrendeleti előírásoknak megfelelő és jogszerű. Ugyanis Társaságunk Üzletszabályzata 152. pont a.b) alpontjának rendelkezése értelmében a 2003. január 1-jét megelőzően kötött hitelszerződések esetében Társaságunkat a felmondási kötelezettség több mint egy évnek megfelelő törlesztési elmaradás esetén illeti meg. A hallgatói hitelrendszer szabályozó jogi normában a kezdeti időszakban éven túli felmondási küszöbérték szerepelt felmondási kötelezettségként előírva Társaságunk számára, azonban 2003. január 1-től megváltozott a felmondási küszöbérték hat havi törlesztőrészlet elmaradási mértékre. A módosítást kihirdető szabályozás (258/2002. (XII. 17.) Kormányrendelet 15. § (3) bekezdése) megtiltotta az új felmondási küszöbértéknek a norma hatálybalépését megelőzően kötött szerződésekre történő alkalmazását, ezért szerepel azóta következetesen Üzletszabályzatunkban a felmondási küszöbérték megkülönböztetése a 2003. január 1-jét megelőzően és azt követően kötött hitelszerződésekre. A **jelentéstervezet 24. oldal (5) és (7) bekezdésének pontosítását javasoljuk.**

„A DK Zrt. a Kormányrendelet 19. § (5) bekezdés a) pontjában rögzített azonnali hatályú szerződés felmondási kötelezettségét a kiválasztott mintában ellenőrzött hitelszerződések esetében a jogszabályi előírások alapján végezte.”

10) Társaságunk a Kormányrendeletben foglalt záró elszámolás készítési kötelezettségének a hitelszerződések megszűnését követően eleget tett, ügyfelei részére megküldte a szerződés megszűnésének időpontjára vonatkozó értéknappal fennálló egyenlegükre vonatkozó pénzügyi bizonylatot. A pénzügyi bizonylat a szerződés megszűnésével összefüggésben nyilvántartott pénzügyi adatokat azonos módon tartalmazta. Társaságunknál rendelkezésre állnak mindazok a dokumentumok, amelyek igazolják, hogy a szerződés megszűnését követő záró elszámolás készítési kötelezettségünknek eleget tettünk. Álláspontunk alátámasztásául szolgáló dokumentumokat észrevételünk mellékleteként CD adathordozón csatoljuk. A **jelentéstervezet 24. oldal (6) bekezdésének pontosítását javasoljuk.**

„A DK Zrt. a hitelszerződés megszűnését követően, a Kormányrendelet, 19. § (8) bekezdésében foglalt záró elszámolás készítési kötelezettségének eleget tett.”

11) Álláspontunk szerint Társaságunk a törlesztési kötelezettség kezdetének meghatározását a Kormányrendelet 14. § (1) bekezdésében foglalt előírásokat megtartva, és figyelemmel a Kormányrendelet 11. § (2) bekezdésében, a 13. § (2) bekezdésében, valamint a 13. § (6) bekezdésében foglalt rendelkezésekre jogszerűen folytatta.

A hallgatói hitelrendszer működtetése a Kormányrendeletben megfogalmazott szabályok értelmében a Diákhitel Központnak a partnerségéhez tartozó állami intézményekkel és állami tulajdonú szervezetekkel történő együttműködésén alapul. A hallgató hitel jogszerű folyósítása, valamint a törlesztési kötelezettség meghatározása érdekében szükséges hallgatói jogviszony fennállására és megszűnésére vonatkozó adatot Társaságunk részére a felsőoktatási intézmények szolgáltatják. A Diákhitel Központ Zrt. a felsőoktatási intézmény által szolgáltatott adat felülbírálatára és módosítására nem jogosult, azt köteles nyilvántartási rendszerében kimutatni és tárolni. Abban az esetben, ha a felsőoktatási intézmény tanulmányi osztálya egy adott hallgató hallgatói jogviszonya fennállására/megszűnésére vonatkozó

információt biztosít Társaságunk részére, akkor annak az információnak a hitelességét nem vonjuk kétségbe és eljárási gyakorlatunk során annak az információnak a birtokában végezzük tevékenységünket. Amennyiben az adott hallgató hallgatói jogviszonya fennállására/megszűnésére vonatkozó adatot a felsőoktatási intézmény tanulmányi osztálya később megváltoztatja Társaságunk a nyilvántartási rendszerében az adat módosítása a kapott információ alapján megtörténik, azonban a Kormányrendelet 11. § (2) bekezdése, a 13. § (2) bekezdése, a 13. § (6) bekezdése, valamint a 14. § (1) bekezdésének együttes alkalmazási lehetőségére tekintettel. A felsőoktatási intézménynek a hallgatói jogviszony fennállására/megszűnésére vonatkozó visszamenőleges hatályú adatszolgáltatása a hallgatói hitelrendszer jogszabály által megfogalmazott működési algoritmusaival ellentétes, ezért annak visszamenőleges hatályú nyilvántartása sem lehetséges. A visszamenőleges feldolgozás sérti a jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogok alapelvét, és alkalmazása esetén előfordulhatna az a helyzet, hogy a Diákhitel Központ Zrt.-nek fel kellene mondani egyes hitelfelvevők szerződését a törlesztés nem teljesítése miatt, azt megelőzően, hogy az érintett hitelfelvevőt a törlesztés teljesítésére felszólította volna. A vizsgálat során tapasztalt két esetben külön feljegyzésben adtunk magyarázatot eljárásunkra, melyeket észrevételünk mellékleteként CD adathordozón csatolunk. A **jelentéstervezet 25. oldal (6) bekezdésének pontosítását javasoljuk.**

„A DK Zrt. a 2011-2013. években törlesztési folyamatban lévő ellenőrzött DHI hitelszerződéseknél a törlesztési kötelezettség kezdetének meghatározását a Kormányrendelet 14. § (1) bekezdésében foglalt előírások alapján, figyelemmel Kormányrendelet 11. § (2) bekezdésében, a 13. § (2) bekezdésében, valamint a 13. § (6) bekezdésében foglalt rendelkezésekre jogszerűen végezte. A Tanulmányi Osztályok hiányos - a jogviszony megszűnés napját nem tartalmazó - adatszolgáltatása, illetőleg visszamenőleges hatállyal történő jogviszony megszüntetését a DK Zrt. tranzakciós rendszerében nyilvántartotta, tárolta és a később tudomására jutott adatszolgáltatásnak megfelelően módosította.”

12) Társaságunk a Kormányrendelet 5. § (2) bekezdésében előírt, a felvehető hitel összegek hitelcéllok szerinti közzétételi kötelezettségének eleget tett. A Diákhitel 1 termék tekintetében a közzétételi hirdetmények bizonyítják a felvehető hitelösszegek meghirdetését. A Diákhitel 2 termék esetében a konkrét hitelösszegek megjelölése nem lehetséges, hiszen a Kormányrendelet 5. § (1) bekezdés b) pontja értelmében a kötött felhasználású hitelcél esetében a felvehető összeg a felsőoktatási intézmény részére igazoltan fizetendő képzési költség összegével egyezik meg, amelyet a tanulmányi adategyeztetés keretében biztosítják a felsőoktatási intézmények Társaságunk részére. Társaságunk a vizsgálatlal érintett időszakot követően megjelentetett hirdetményeiben a Diákhitel 2 termék esetében a közzétételi kötelezettségének akként tesz eleget, hogy hivatkozik arra, hogy a kötött felhasználású hitelcél esetében a felvehető összeg a felsőoktatási intézmény részére igazoltan fizetendő képzési költség összegével egyezik meg. A **jelentéstervezet 26. oldal (7) bekezdésének pontosítását javasoljuk.**

13) A jelentéstervezet 27. oldal (4) bekezdésében foglalt megállapítás cáfolatul szolgál, hogy az érintett szerződés a tartozás maradéktalan megfizetése miatt a Kormányrendeleti előírások szerint megszűnt, ezért nem kerülhetett sor a szerződés felmondására. A vizsgálat során az érintett szerződésre vonatkozó álláspontunkat külön nyilatkozatban foglaltuk össze, melyet észrevételünk mellékleteként CD adathordozón csatolunk. **Kérjük az érintett bekezdés törlését.**

14) A jelentéstervezet 30. oldal (4) bekezdésében foglaltak pontosítását javasoljuk, tekintettel arra, hogy a jelentéstervezet 16. oldalán elismerten is a Társaság a tulajdonos által

elfogadott Üzleti Stratégiával nem rendelkezett, amelynek hiánya miatt informatikai részstratégia sem került elfogadásra és kihirdetésre. A kihirdetett informatikai stratégia hiánya azonban nem jelenti azt, hogy az informatikai terület ne rendelkezne az üzleti igényekhez igazodó közép és hosszú távú fejlesztési tervekkel, hiszen a Társaság rendelkezik Információ biztonsági szabályzattal, amely nemzetközi standardokon alapul (ISO 27001). A jelentéstervezet 30. oldal (4) bekezdésének pontosítását javasoljuk.

„A DK Zrt. Informatikai Stratégiával és Informatikai Biztonsági Politikával elfogadott Üzleti Stratégiája hiányában nem rendelkezett, de rendelkezik Információ biztonsági szabályzattal, amely nemzetközi standardokon alapul (ISO 27001).”

15) A jelentéstervezet 31. oldal (9) bekezdésének pontosítását javasoljuk, tekintettel arra, hogy a könyvvizsgáló az ellenőrzött időszakban a beszámolókhöz minősítés nélküli könyvvizsgálói jelentést adott az érintett jelzés a könyvvizsgáló által átadott Vezetői levélben volt.

16) A jelentéstervezet 38. oldal (2) bekezdésének pontosítását javasoljuk, tekintettel arra, hogy a céltartalékot meghatározó egyetlen képlet nem létezik. A szükséges tartalékot egy speciális szoftverben (Prophet) leprogramozott matematikai/statisztikai modell alapján számolja az aktuárius, amelyben több száz képlet van leprogramozva. A módszertan a Beszámoló Kiegészítő mellékletében kerül minden évben bemutatásra, ahogyan erre a Számviteli politika is utal.

17) A jelentéstervezet 39. oldal (1) bekezdésének pontosítását javasoljuk, tekintettel arra, hogy a 2013. évi behajthatatlan követelések leírása a BOSS rendszer hibája miatt 14, 422 M Ft-ot érintett.

Javaslatra vonatkozó észrevétel

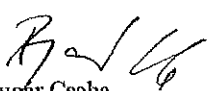
18) Mindezen indokaink tanulmányozását, mérlegelést és elfogadását követően kérjük a Tisztelt Állami Számvevőszéket, hogy a „Diákhitel Központ Zrt. működésének ellenőrzéséről” készült számvevőszéki jelentéstervezetben foglalt 1. sz. javaslatot is pontosítani szíveskedjen a következők szerint:

„A Kormányrendelet 13. § (3) bekezdésében előírt, minden tanulmányi hónapban elvégzendő adategyeztetési kötelezettségét teljesítette, a társaság a maga számára a rendeleti szabályozástól eltérő, a havi helyett féléves gyakoriságú egyeztetést írt elő.

Javaslat:

- 1) *„Intézkedjen a szabályozási hiányosságok megszüntetésére, ennek keretében az adategyeztetési kötelezettség gyakoriságára vonatkozó előírásokat hozza összhangba a vonatkozó kormányrendelet előírásaival.”*

Budapest, 2015. május 8.

Bugár Csaba
vezérigazgató

DIÁKHITEL KÖZPONT Zrt.
1027 Budapest, Kacska u. 15-23.
Adószám: 12657331-2-41
1.

ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

ELNÖK

Ikt.szám: V-0573-232/2015

Bugár Csaba úr
vezérigazgató
Diákhitel Központ Zrt.

Budapest

Tisztelt Vezérigazgató Úr!

Köszönettel vettem a Diákhitel Központ Zrt. ellenőrzéséről készített számvevőszéki jelentéstervezetre küldött tájékoztatását.

Észrevételei kezeléséről és az azokra vonatkozó álláspontjáról az Állami Számvevőszék a felügyeleti vezető által készített részletes tájékoztatásban ad választ, amelyet levelemhez mellékeltem.

Tájékoztatom Vezérigazgató urat, hogy a számvevőszéki jelentés véglegesítése az elfogadott észrevételek figyelembevételével történik.

Budapest, 2015. május 27. hó 27. nap

Tisztelettel:

Domokos László

Melléklet

Ikt.szám: V-0573-232/2015

Tájékoztatás az észrevételek kezeléséről

A Diákhitel Központ Zrt. (továbbiakban: DK Zrt.) ellenőrzéséről készített jelentéstervezetre Vezérigazgató úr észrevételeit megköszönöm. Azok kezeléséről az észrevételek sorrendjében az alábbiakban tájékoztatom. Egyúttal jelzem, hogy javaslata alapján a jelentésben szereplő kiemelések alkalmazásánál egységes szempontok szerint járunk el.

1. Az adategyeztetésre vonatkozó részletes leírását köszönöm. Észrevételében azt érzékelteti, hogy felsőoktatási rendszerünk elektronikus hallgatói regisztrációja nem elegendő és nem nyújt kellő biztosítékot a hallgatónak az oktatásban való rendszeres részvételére, melyhez igazodik a levelében jelzett, a hallgatói státusz ellenőrzéséhez kialakított adategyeztetési gyakorlat. A vonatkozó kormányrendeletek a DK Zrt. számára egyértelműen havi egyeztetést írnak elő. A havi, illetőleg a féléves egyeztetésre vonatkozó megállapítással megalapozott javaslatunk nem foglal állást csak rögzíti a belső szabályozónak a jogszabálytól való eltérését és javasolja annak feloldását. A jelenleg is hatályos Kormányrendelet₂ a 13. § (3) bekezdésében előírja, hogy a „[...] Diákhitel szervezet minden tanulmányi hónapban elektronikus adathordozó megküldése vagy közvetlen elektronikus kapcsolat útján megkeresi a felsőoktatási intézményt annak érdekében, hogy a hallgatói hitelre jogosult hitelfelvevők hallgatói jogviszonya fennállására és képzésére vonatkozó adatokat beszeresse. A felsőoktatási intézmény a Diákhitel szervezet által megküldött adatokat köteles a nyilvántartásában tárolt adatokkal összevetni, ellenőrizni és ennek eredményéről a Diákhitel szervezetet elektronikus adathordozó megküldése vagy közvetlen elektronikus kapcsolat útján tájékoztatni”. Ezáltal a Kormányrendelet₂ nemcsak azon hitelfelvevő hallgatókat tekintetében írja elő a havi rendszerességű adategyeztetést, „akiknek a hallgatói hitelszerződésük alapján a hallgatói hitelek folyósítása szükséges”, hanem azokra vonatkozóan is, akik korábban már hallgatói hitelt vettek fel és tartozásukat törlesztik (Kormányrendelet₂ 2. § 12. pont). A helyszíni ellenőrzés során a DK Zrt. minden tanulmányi hónapra vonatkozóan bemutatta a felsőoktatási intézmények részére megküldött ún. „TO egyeztető kötegeket”, melyek a DK Zrt. által használt, a hitelrendszer működését kiszolgáló BOSS rendszerben fellelhetők. Észrevétele alapján a jelentéstervezet véglegesése során a vonatkozó részek megfogalmazását pontosítottam, így az alábbiakban változott a jelentéstervezet:

A jelentéstervezet 8. oldalának 5. bekezdése 1 mondatából a „való” és az „azokkal” szavakat, 2. mondatából a „szabályszerűen” kifejezést, míg a 3. mondat egészét töröltem.

A jelentéstervezet 21. oldalának 2. bekezdésének utolsó részmondatát töröltem, továbbá ezt a bekezdést az alábbiakban módosítottam:

„[...] rögzítettek szerint— a hitelfelvevők hallgatói jogviszonya fennállására és képzésére vonatkozó —~~havi adatokegyeztetési beszerzése érdekében havonkénti megkeresési [...]~~ nem [...],—~~az adategyeztetéseket félévente végezte el. [...]~~”

A jelentéstervezet 23. oldalának 3. bekezdését az alábbiakban módosítottam:

„[...], ~~viszont a Kormányrendelet_{1,2} 13. § (3) bekezdésében előírt adategyeztetéseket nem megfelelően, a hallgatói hitelre jogosult hitelfelvevők hallgatói jogviszonya fennállására és képzésére vonatkozó adatok beszerzése érdekében indított havonkénti megkereséseket azonban félreérthetően szabályozta. A hallgatói jogviszony ellenőrzésének rendje címszó alatt az Üzletszabályzat₂ 29.1. pontjában, valamint az Üzletszabályzat_{3,4} 48. pontjaiban az adategyeztetés a felsőoktatási intézmények felé irányuló adatszolgáltatásra való felkérés követelményét nem minden tanulmá-~~

~~nyi hónapra, hanem tanulmányi félévenként írta elő, ezért a DH1 szabályozottsága nem felelt meg míg az Üzletszabályzat_{3,4} az Adategyeztetés fejezete alatt szereplő 21.2 pontokban a Kormányrendelet_{1,2} 3. § (1) bekezdéseiben meghatározott előírásoknak 13. § (3) bekezdésének előírásával összhangban havonkénti megkeresést rögzített.~~

A jelentéstervezet 26. oldalának 5. bekezdésének 2. mondatát az alábbiakban megváltoztatom:

~~„A hallgatói hitelre jogosult hitelfelvevők hallgatói jogviszonya fennállására és képzésére vonatkozó adatok beszerzése érdekében előírt havonkénti megkereséseket a Kormányrendelet₂ 13. § (3) bekezdésébenek előírt adategyeztetéseket és a DK Zrt. Üzletszabályzata_{3,4} 21.2 pontjainak rendelkezéseitől eltérően, félreérthetően szabályozta az Üzletszabályzata_{3,4} 175. pontjaiban eltérően szabályozta.”~~

A jelentéstervezet 26. oldalának 6. bekezdését az alábbiak szerint kiegészítettem, egyidejűleg a bekezdés utolsó mondatát töröltem:

~~„[...] de nem végezte el. Egyúttal eleget tett a Kormányrendelet₂ 13. § (3) bekezdésében minden tanulmányi hónapra előírt elektronikus úton történő megkeresésnek, az ún. „TO egyeztető kötegek” felsőoktatási intézményeknek történő megküldésével.”~~

A jelentéstervezet 27. oldalának 2. bekezdésének a következők szerint dolgoztam át:

~~„A DK Zrt. elvégezte a DH2 jogszerű folyósítása miatt a hitelszerződés fennállása alatt a hallgatói jogviszony ellenőrzését támogató adategyeztetéseket a felsőoktatási intézményekkel az Üzletszabályzata_{3,4} 175. pontjában rögzítettek szerint elvégezte, azonban eljárása nem felelt meg a DK Zrt. Üzletszabályzatának_{3,4} 175. pontjában a Kormányrendelet₂ 13. § (3) bekezdésében foglalt és az Üzletszabályzatának_{3,4} 21.2 pontjában szereplő adategyeztetési kötelezettségtől, mivel minden tanulmányi hónapra fennálló adategyeztetési kötelezettségének nem tett eleget. Üzletszabályzatában_{3,4} a Kormányrendeletben₂ foglaltaktól eltérő gyakoriságú, félévenkénti eltérő egyeztetési kötelezettséget írt elő.”~~

2. Vezérigazgató úr helyesen utal arra, hogy a vonatkozó jogszabályok nem írják elő a hitelszerződés érvényességi kellekeként a hallgatói azonosító számot, ezt csak a DK Zrt. Üzletszabályzata tartalmazza. A társaság viszont köteles betartani a saját belső előírásait is, függetlenül attól, hogy ez a gyakorlatban okoz-e nehézségeket, illetőleg kollízió érzékelhető a belső szabályozó, valamint a hatályos jogszabályokban foglaltak között. Ezen ellentmondások szakszerű feloldása érdekében esetenként módosítani szükséges a DK Zrt. Üzletszabályzatát. Az észrevételében csatolt hiányos adattal beadott hiteligenlések esetében a hitelbírálat során feltárt adathiányok pótlására a hitelfelvevők figyelmét a társaság megfelelően felhívta. Mindezek alapján úgy ítélem meg, hogy az hitelszerződések adattartalmának egyeztetésére vonatkozó megállapítások pontosítása szükséges.

A jelentéstervezet 8. oldal 6. bekezdésének 2. és 3. mondatát és a 26. oldal 9. bekezdését, illetőleg a 27. oldal 1. bekezdés 1 mondat 2. tagmondatát, továbbá 2. és 3. mondatának egészét töröltem.

A jelentéstervezet 8. oldalának 7. bekezdésének és a 23. oldal 5. bekezdését az alábbiak szerint pontosítottam:

~~„[...] adatlapok, illetve hitelszerződések közel fele nem rendelkezett. [...]”~~

A jelentéstervezet a 9. oldal 2. bekezdését és a 24. oldal 1. bekezdésének a következők szerint módosítottam:

„[...] ellenére részben szerint [...] Az adathiányok pótlására a DK Zrt. felhívta az érintett hitel-felvevők figyelmét.”

3. Észrevételét elfogadom, a jelentéstervezetet az alábbiak szerint módosítom:

A jelentéstervezet 20. oldalán a 2. bekezdés 1. mondata helyébe a következő lép:

„A hallgatói hitelekhez szükséges új források bevonása céljából szükséges Kötvényprogramok alapítójékoztatóját a pénzügyi közvetítőrendszer felügyeletét ellátó szerv (PSZÁF, MNB) hagyta jóvá.”

4. Észrevételét elfogadom, a jelentéstervezetet az alábbiak szerint módosítom:

A jelentéstervezet 20. oldalán a 6. bekezdés utolsó előtti mondata helyébe a következő lép:

„Az ÁKK Zrt.-vel kötött szerződés a források biztosítására és az állam által garantált hitelfelvételre a kötvények tekintetében vezető forgalmazói, illetve programszervezői szolgáltatásra, valamint a finanszírozással kapcsolatos tanácsadói feladatokra (Finanszírozási stratégia és terv készítése, továbbá részvétel a Finanszírozási Bizottságban) irányult.”

5. Észrevételét elfogadom, a jelentéstervezetet az alábbiak szerint módosítom:

A jelentéstervezet 21. oldalán a 3. bekezdés utolsó mondata helyébe a következő lép:

„A DK Zrt. az ellenőrzött időszakban ezen egyeztetési lehetőséggel – indokként a FIR adatminőségének bizonytalanságát megjelölve – nem tudott élni.”

6. Észrevételét elfogadom, a jelentéstervezetet az alábbiak szerint módosítom:

A jelentéstervezet 22. oldalán a 2. bekezdést töröltem.

7. Észrevételét elfogadom, a jelentéstervezetet az alábbiak szerint módosítom:

A jelentéstervezet 22. oldalán az 5. bekezdés utolsó mondata helyébe a következő lép:

„A DK Zrt. az Art. 163. § (2) bekezdésében rögzített végrehajtási költségminimumot (5,0 E Ft) a Vht. 34. § (1) bekezdésének megfelelően megelőlegezte: a hallgatói hiteltartozások végrehajtási eljárásaival kapcsolatban felmerülő költségek megfizetése tárgyában az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény módosításáról, valamint a hiteles tulajdonilap-másolat igazgatási szolgáltatási díjáról szóló 1996. évi LXXXV. törvény 32/E. § (11) bekezdésének rendelkezése alapján utólagos díjfizetéssel élt.”

8. Észrevételét elfogadom a jelentéstervezet 24. oldalán a 4. bekezdés helyébe a következő lép:

„A DK Zrt. a hitelfelvevő részére a záró elszámolást követően jelentkező túlfizetés összegét pénzügyileg rendezte, a túlfizetés összegét összhangban a Ptk. előírásaival, az abban foglalt rendelkezéseknek megfelelő mértékű késedelmi kamattal megnövelve utalta vissza a hitelfelvevőnek az általa megadott számlaszámra.”

9. Észrevételét elfogadom, a jelentéstervezet 24. oldalának 7. bekezdését töröltem, az 5. bekezdés helyébe a következő lép:

„A DK Zrt. a Kormányrendelet_{1,2} 19. § (5) bekezdés a) pontjában rögzített azonnali hatályú szerződés felmondási kötelezettségét a kiválasztott mintában ellenőrzött hitelszerződések esetében a jogszabályi előírások szerint végezte.”

10. Észrevételét elfogadom, a jelentéstervezetet 24. oldalán a 6. bekezdését az alábbiak szerint módosítom:

A DK Zrt. a hitelszerződés megszűnését követően, a Kormányrendelet_{1,2} 19. § (8) bekezdésében foglaltak teljesítésére záró elszámolásként az ellenőrzéssel érintett megszünt hitelszerződések negyedénél egyenlegértesítőt alkalmazott, amely megfelelt a Kormányrendelet_{1,2} 19. § (8) bekezdésében előírtaknak.

Tartalmilag az egyenlegértesítő betölti a záróelszámolás funkcióját, mivel annak minden előírt kellékét tartalmazza.

11. Az észrevételében említett szakasz (25. oldal 6. bekezdése) első része egy, a DK Zrt. által alkalmazott gyakorlat leírása. A második rész a megállapítás okait veszi sorba. Észrevétele alapján a 25. oldal 6. bekezdésének módosítása szükséges az alábbiak szerint:

„A DK Zrt. a 2011-2013. években törlesztési folyamatban lévő ellenőrzött DH1 hitelszerződéseknel a törlesztési kötelezettség kezdetének meghatározását nem tudta minden esetben a Kormányrendelet_{1,2} 14. § (1) bekezdésében foglalt előírások szerint végezni. Ennek oka egyrészt a Tanulmányi Osztályok hiányos – a jogviszony megszűnés napját nem tartalmazó – adatszolgáltatása, másrészt a Tanulmányi Osztályok visszamenőleges hatállyal történő jogviszony megszüntetése volt. A Kormányrendelet_{1,2} 13. § (3) bekezdéseiben előírt, a hallgatói hitelre jogosult hitefelvevők hallgatói jogviszonya fennállására és képzésére vonatkozó adatok beszerzése érdekében történő, a DK Zrt. által kezdeményezett havonkénti megkeresés során a Tanulmányi Osztályok hiányos adatszolgáltatása, illetőleg a hallgatói jogviszony megszűnés időpontjának visszamenőleges hatállyal történő megszüntetésére vonatkozó adatok alapján a DK Zrt. a tranzakciós rendszerében nyilvántartott adatokat a tudomására jutott adatszolgáltatásnak megfelelően módosította.”

12. Észrevételét elfogadom, így a 26. oldal 7. bekezdését az alábbi részt töröltem:

„[...] a-DH2 tekintetében nem [...]”

13. Észrevételét elfogadom, a jelentéstervezetet 27. oldalának a 4. bekezdését és a 4. bekezdés utáni részbekezdést töröltem.

14. Észrevételét részben elfogadom, a jelentéstervezetet az alábbiak szerint módosítom:

A jelentéstervezet 30. oldalán a 4. bekezdés utolsó mondatának kiegészítése mellett egy mondat kerül beépítésre:

„A DK Zrt. – elfogadott Üzleti Stratégia hiányában – Informatikai Stratégiával és Informatikai Biztonsági Politikával nem rendelkezett, ami kockázatot jelent a közép- és hosszú távú informatikai fejlesztések és fejlődési irányok összehangolása szempontjából. A kockázatot mérsékelte ugyanakkor, hogy rendelkezett a nemzetközi sztenderdeken (ISO 27001) alapuló Információ biztonsági szabályzattal.”

15. Észrevételét elfogadom, a jelentéstervezet 31. oldal 8. bekezdés utáni részbekezdésének első mondatát az alábbiak szerint megváltoztatom:

„A DK Zrt. könyvvizsgálójai-jelentése által adott Vezetői levélben jelzett kockázatok, [...]”

16. A 2012. október 21-e előtti időszakban élt Számviteli politika_{1,2} még tartalmazta a céltartalék számítását megalapozó képlet leírását, azt követően pedig már nem. A Kormányrendelet_{1,2} a céltartalék tárgyévben szükséges szintjének az aktuárius által meghatározott megállapítási módjának számviteli politikában történő rögzítését írja elő. A számítási módszertannak a Beszámoló Kiegészítő mellékletében történő bemutatása pozitív gyakorlat. Észrevétele alapján a jelentéstervezet 38. oldalának 2. bekezdésében megfogalmazott megállapítást az alábbiak szerint pontosítom:

A számításokat alátámasztó képletet azonban csak a Számviteli politika_{1,2}-ben rögzítették. A Számviteli politika_{3,4} nem tartalmazta a Kormányrendelet₂ 26. § (4) bekezdésében előírtakat, így a céltartalék tárgyévben szükséges szintjének az aktuárius által meghatározott megállapítási módját-számításokat megalapozó képlet leírását, ami a céltartalék-képzés átláthatóságát gyengítette. Ugyanakkor a DK Zrt. az éves számviteli beszámolójának kiegészítő mellékletében részletesen bemutatta a céltartalék tárgyévben szükséges szintjének az aktuárius által meghatározott megállapítási módszertanát.

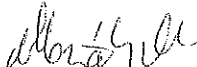
17. Észrevételét elfogadom, a jelentéstervezetet az alábbiak szerint módosítom:

A jelentéstervezet 39. oldalán az 1. bekezdés helyébe a következő lép:

„Az elmaradt követelés leírás összege 14,422,0 M Ft volt.”

18. A javaslatunk a fentebbi 1. pontban már tárgyalt, a jogszabály havi egyeztetéseket előíró rendelkezése és az attól eltérő féléves egyeztetés gyakorlata közötti ellentmondás megállapításán alapul. A jelentéstervezet 1. számú intézkedést igénylő megállapításából a „nem” szót töröltem.

Budapest, 2015. 06. hó 21. nap

Dr. Horváth Margit
felügyeleti vezető

MFB

M244104

4798-2/2015

*Pénzügyi Pályá
Dg*

Domokos László
elnök

Állami Számvevőszék
Budapest

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK
<i>HC 5M/2015</i>
Érkezett: 2015 JUN 05.
Iktatószám: <i>V-0573-240/2015</i>
Melléklet:

Budapest, 2015. június 03.

Tisztelt Elnök Úr!

Hivatkozva a Diákhitel Központ Zrt. működésének ellenőrzéséről szóló számvevőszéki jelentéstervezetükre, amelyet 2015. május 21-én V-0573-226/2015. iktatószámon köszönettel kézhez vettünk, az MFB Magyar Fejlesztési Bank Zártkörűen Működő Részvénytársaság az alábbiakban szövegszerű javaslatot tesz a jelentéstervezet 13. oldalának második bekezdésére.

Jelenlegi szöveg:

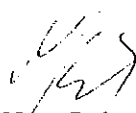
„A tulajdonosi joggyakorlás az FB és a független könyvvizsgáló tevékenységén, a DK Zrt. számára előírt adatszolgáltatások monitoringján, valamint az MFB Zrt. Ellenőrzési Igazgatósága által végzett ellenőrzéseken keresztül valósult meg.”

Javasolt szöveg:

„A tulajdonosi joggyakorlás az MFB Zrt. Pénzügyi Intézményi Befektetések Főigazgatóságának tevékenységén (Alapítói Határozatok kiadása, stb.) keresztül valósult meg, amelyet támogatott az FB és a független könyvvizsgáló, a DK Zrt. számára előírt adatszolgáltatások monitoringja, valamint az MFB Zrt. Ellenőrzési Igazgatósága által végzett ellenőrzés.”

Kérem a fenti észrevételt a jelentés véglegesítése során figyelembe venni szíveskedjenek.

Tisztelettel:

Nagy Csaba
vezérigazgató

Sziládi-Losteiner Dóra
ügyvezető igazgató

MFB Magyar Fejlesztési Bank Zártkörűen Működő Részvénytársaság

1051 Budapest, nádor u. 31 | Levelezési cím: 1335 Budapest, Pf. 678 | Telefon: +36 1 428 1400 | Fax: +36 1 428 1400
E-mail: mfb@mfb.hu | Cégjegyzékszám: 01-10-041712 Fővárosi Törvényszék Cégbírósága

www.mfb.hu

ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

ELNÖK

Ikt.szám: V-0573-235/2015

Nagy Csaba úr
vezérigazgató
Magyar Fejlesztési Bank Zrt.

Budapest

Tisztelt Vezérigazgató Úr!

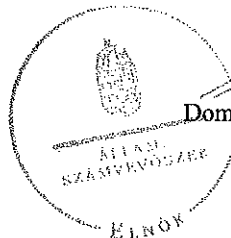
Köszönettel vettem a Diákhitel Központ Zrt. ellenőrzéséről készített számvevőszéki jelentéstervezetre küldött észrevételét.

Észrevételei kezeléséről és az azokra vonatkozó álláspontjáról az Állami Számvevőszék a felügyeleti vezető által készített részletes tájékoztatásban ad. választ, amelyet levelemhez mellékeltem.

Tájékoztatom Vezérigazgató urat, hogy a számvevőszéki jelentés véglegesítése az elfogadott észrevételek figyelembevételével történik.

Budapest, 2015. május 25. nap

Tisztelettel:

Domokos László

Melléklet

Ikt.szám: V-0573-235/2015

Tájékoztató az észrevételek kezeléséről

A Diákhitel Központ Zrt. (továbbiakban: DK Zrt.) ellenőrzéséről készített jelentéstervezetre Vezérigazgató úr észrevételét megköszönöm. A jelentéstervezet 13. oldalának második bekezdéséhez tett észrevételét elfogadom. A bekezdés helyébe a következő szöveg kerül:

„A tulajdonosi joggyakorlás az MFB Zrt. Pénzügyi Intézményi Befektetések Főigazgatóságának tevékenységén (Alapítói Határozatok kiadása stb.) keresztül valósult meg, amelyet támogattott az FB és a független könyvvizsgáló, a DK Zrt. számára előírt adatszolgáltatások monitoringja, valamint az MFB Zrt. Ellenőrzési Igazgatósága által végzett ellenőrzés.”

Az „adatszolgáltatások” szóhoz tartozó lábjegyzet szövege változatlan maradt.

Budapest, 2015. 06. hó 21. nap

Dr. Horváth Margit
felügyeleti vezető

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

Törvények

Art.	Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény
Áht. ₁	Az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény (hatálytalan: 2012.01.01-től)
Áht. ₂	Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény
ÁSZ tv. ₁	Az Állami Számvevőszékről szóló 1989. évi XXXVIII. törvény (hatálytalan: 2011.07.01-től)
ÁSZ tv. ₂	Az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény
Bszt.	A befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló 2007. évi CXXXVIII. törvény
Fot.	A felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény (hatálytalan 2012. 09.01-től)
Gt.	A gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény
Közbesz. tv. ₁	A közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény (hatálytalan: 2012. 01. 01-től)
Közbesz. tv. ₂	A közbeszerzésekről szóló 2011. évi CVIII. törvény
MFB tv.	A Magyar Fejlesztési Bank Részvénytársaságról szóló 2001. évi XX. törvény
Nftv.	A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény
Nvtv.	A nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény (hatályos: 2011. 12. 31-től)
Ptk.	A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény
Tpt.	A tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény
Stabilitási tv.	Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCIV. Törvény (hatályos: 2011. 12. 31-től)
Számv. tv.	A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény
Vht.	A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény
1992. évi LXIII. tv.	A személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilván- osságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény (hatálytalan: 2012. 01. 01-től)
2011. évi CXII. tv.	Az információs önrendelkezési jogról és az információszabad- ságról szóló 2011. évi CXII. törvény
2011. évi Kvtv.	A Magyar Köztársaság 2011. évi költségvetéséről szóló 2010. évi CLXIX. törvény
2012. évi Kvtv.	Magyarország 2012. évi központi költségvetéséről szóló 2011. évi CLXXXVIII. törvény
2013. évi Kvtv.	Magyarország 2013. évi központi költségvetéséről szóló 2012. évi CCIV. törvény

Korm. rendeletek

Kormányrendelet ₀	A hallgatói hitelrendszerről és a Diákhitel Központról szóló 119/2001. (VI. 30.) Korm. rend. (hatálytalan: 2006.08.15-től)
------------------------------	---

Kormányrendelet₁ A hallgatói hitelrendszerről és a Diákhitel Központtról szóló 86/2006. (IV. 12.) Korm. rendelet
(hatálytalan: 2012. 09. 01-től)

Kormányrendelet₂ A hallgatói hitelrendszerről szóló 1/2012. (I. 20.) Korm. rendelet

Egyéb rövidítések

AB Audit Bizottság

Alapító Okirat₁ A Diákhitel Központ Zrt. Alapító Okirata, hatályos: 2010. november 1-től

Alapító Okirat₂ A Diákhitel Központ Zrt. Alapító Okirata, hatályos: 2011. április 15-től

Alapító Okirat₃ A Diákhitel Központ Zrt. Alapító Okirata, hatályos: 2011. szeptember 1-től

Alapító Okirat₄ A Diákhitel Központ Zrt. Alapító Okirata, hatályos: 2011. november 22-től

Alapító Okirat₅ A Diákhitel Központ Zrt. Alapító Okirata, hatályos: 2012. június 1-től

Alapító Okirat₆ A Diákhitel Központ Zrt. Alapító Okirata, hatályos: 2012. április 26-tól

Alapító Okirat₇ A Diákhitel Központ Zrt. Alapító Okirata, hatályos: 2013. március 14-től

Alapító Okirat₈ A Diákhitel Központ Zrt. Alapító Okirata, hatályos: 2013. április 25-től

Alapító Okirat₉ A Diákhitel Központ Zrt. Alapító Okirata, hatályos: 2013. október 17-től

APEH Adó-és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal

ÁKK Zrt. Államadósság Kezelő Központ Zrt.

ÁSZ Állami Számvevőszék

belső ellenőrzési szabályzat₁ 16/2003. számú Vezérigazgatói utasítás - a Diákhitel Központ Rt. Belső Ellenőrzési Szabályzata, 15/2003. (VIII. 29.) FB. határozattal elfogadva

belső ellenőrzési szabályzat₂ 37/2011. számú Vezérigazgatói utasítás - a Diákhitel Központ Zrt. Belső Ellenőrzési Szabályzata, 2/2011. (I. 28.) FB határozattal elfogadva

belső ellenőrzési szabályzat₃ 39/2012. számú Vezérigazgatói utasítás - a Diákhitel Központ Zrt. Belső Ellenőrzési Szabályzata, 83/2012. (XI. 21.) FB határozattal elfogadva

belső ellenőrzési szabályzat kiegészítése 44/2011. számú Vezérigazgatói utasítás - a Diákhitel Központ Zrt. Belső Ellenőrzési Szabályzatának kiegészítése, 23/2011. (V. 25.) FB határozattal elfogadva

BOSS rendszer A hallgatói hitelrendszer működését támogató integrált informatikai rendszer

Deloitte Zrt. Deloitte Üzletviteli és Vezetési Tanácsadó Zrt.

DH1 A Kormányrendelet₂ 2. § 11. a) pontja szerinti szabad felhasználású hallgatói hitel

DH2	A Kormányrendelet ₂ 2. § 11. b) pontja szerinti kötött felhasználású hallgatói hitel
DK Zrt.	Diákhitel Központ Zrt.
ellenőrzési terv ₁	Diákhitel Központ Zrt. 2011. évi ellenőrzési terve, 10/2011. (III. 02.) FB határozattal elfogadva
ellenőrzési terv ₂	Diákhitel Központ Zrt. 2012. évi ellenőrzési terve, 5/2012. (II. 15.) FB határozattal elfogadva
ellenőrzési terv ₃	Diákhitel Központ Zrt. 2013. évi ellenőrzési terve, 92/2012. (XII. 14.) FB határozattal elfogadva
Ernst&Young Kft.	Ernst&Young Könyvvizsgáló Kft.
ESZCSM	Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium
EMMI	Emberi Erőforrások Minisztériuma
FB	A Diákhitel Központ Zrt. Felügyelőbizottsága
FB ügyrend ₁	A Diákhitel Központ Zrt. Felügyelőbizottságának ügyrendje, hatályos: 2008. 02. 14 -től
FB ügyrend ₂	A Diákhitel Központ Zrt. Felügyelőbizottságának ügyrendje, hatályos: 2011. 04. 15 -től
FB ügyrend ₃	A Diákhitel Központ Zrt. Felügyelőbizottságának ügyrendje, hatályos: 2012. 03. 08 -től
FIR	Az Országos Felsőoktatási Központ Felsőoktatási Információs Rendszere
Ft	forint
GYED	Gyermekgondozási díj
GYES	Gyermeknevelési segély
IBSZ	Információbiztonsági Szabályzat, 27/2012. számú Vezérigazgatói utasítás
ISO 27001	A Nemzetközi Szabványosítási Szervezet 27001 számú, Informatikai biztonsági szabványa
ISZSZ	Informatikai Szolgáltatási Szabályzat, 24/2012. számú Vezérigazgatói utasítás
IT	Információtechnológia
Kincstár	Magyar Államkincstár
Lejárt tartozások szabályzata	15/2013. (IX.30.) számú Vezérigazgatói utasítás a lejárt tartozások és hátralékos követelések kezelésének rendjéről
M	millió
Mrd	milliárd
MFB Zrt.	MFB Magyar Fejlesztési Bank Zrt.
MNV Zrt.	Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt.
MTB Zrt.	Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt.
NAV	Nemzeti Adó- és Vámhivatal
NEFMI	Nemzeti Erőforrás Minisztérium
NGM	Nemzetgazdasági Minisztérium
OH	Oktatási Hivatal
OFIK	Országos Felsőoktatási Információs Központ

sz.	számú
Számviteli politika ₁	Számviteli politika, 40/2011. (III. 21.) számú Vezérigazgatói utasítás
Számviteli politika ₂	Számviteli politika, 50/2011. (X. 05.) számú Vezérigazgatói utasítás
Számviteli politika ₃	Számviteli politika, 37/2012. (XI. 21.) számú Vezérigazgatói utasítás
Számviteli politika ₄	Számviteli politika, 18/2013. (XII. 10.) számú Vezérigazgatói utasítás
SZMM	Szociális és Munkaügyi Minisztérium
SZMSZ ₁	A Diákhitel Központ Zrt. Szervezeti és Működési Szabályzata, 23/2010 (X. 01.) számú Vezérigazgatói utasítás
SZMSZ ₂	A Diákhitel Központ Zrt. Szervezeti és Működési Szabályzata, 36/2011 (II. 01.) számú Vezérigazgatói utasítás
SZMSZ ₃	A Diákhitel Központ Zrt. Szervezeti és Működési Szabályzata, 47/2011 (IX. 01.) számú Vezérigazgatói utasítás
SZMSZ ₄	A Diákhitel Központ Zrt. Szervezeti és Működési Szabályzata, 52/2011 (XI. 29.) számú Vezérigazgatói utasítás
SZMSZ ₅	A Diákhitel Központ Zrt. Szervezeti és Működési Szabályzata, 36/2012 (XI. 21.) számú Vezérigazgatói utasítás
TGYÁS	Terhességi gyermekágyi segély
Üzletszabályzat ₁	A Diákhitel Központ Zrt. Üzletszabályzata, hatályos: 2009. 07. 24 -től
Üzletszabályzat ₂	A Diákhitel Központ Zrt. Üzletszabályzata, hatályos: 2012. 01. 01 -től
Üzletszabályzat ₃	A Diákhitel Központ Zrt. Üzletszabályzata, hatályos: 2012. 08. 01 -től
Üzletszabályzat ₄	A Diákhitel Központ Zrt. Üzletszabályzata, hatályos: 2012. 09. 01 -től
Üzletszabályzat ₅	A Diákhitel Központ Zrt. Üzletszabályzata, hatályos: 2014. 03. 31 - től
Vig. utasítás Zrt.	Vezérigazgatói utasítás Zártkörűen Működő Részvénytársaság

ÉRTELMEZŐ SZÓTÁR

Aktuárius	Olyan szakember, aki a kockázatok pénzügyi hatásait elemzi, és a következtetésekből levont módszereket alkalmazza a gyakorlatban. Az aktuárius matematikai (valószínűség-számítási, statisztikai) és közgazdasági (pénzügyi, befektetési, számviteli) ismeretek felhasználásával, a gyakorlatban felhasználható, számszerűsített válaszokat ad a kockázatok pénzügyi hatásainak kezelésére.
Aktuáriusi számítás	A nemfizetés bekövetkezési valószínűségének matematikai módszerekkel történő meghatározása, hitelezési veszteség várható értékének számszerűsítése, valamint a várható veszteségeket fedező kamatelem (kockázati prémium %) és a kockázati céltartalék mértékének megállapítása.
Bejelentkezett hallgatói jogviszony	Hallgatói jogviszonnyal rendelkező hallgatónak az adott tanulmányi félév megkezdése előtt, tanulmányai folytatása céljából felsőoktatási intézménybe történő bejelentkezése.
Cégfelelős	A cégfelelős az MFB Zrt. Pénzügyi Intézményi Befektetések Főigazgatóságának vezetője által a társaság kezelésére kijelölt személy az MFB Zrt. Szervezeti és Működési Szabályzata, Pénzügyi Intézményi Befektetések Főigazgatóságának Ügyrendjében meghatározott feladatok ellátásával kapcsolatban.
Diákhitel Központ	Kizárólag a hallgatói hitelrendszer működtetésével és a hallgatói hitelekkel foglalkozó állami tulajdonú gazdasági társaság. (Forrás: 86/2006. (IV. 12.) Korm. rendelet 25. §, 1/2012. (I. 20.) Korm. rendelet 25. §)
Előtörlesztés	A teljesítési határidő előtt az előtörlesztési cél megjelölésével történő, átutalás útján teljesített olyan befizetés, amelynek célja a fennálló tőketartozás csökkentése. (Forrás: 86/2006. (IV. 12.) Korm. rendelet 2. § a) pontja, 1/2012. (I. 20.) Korm. rendelet 2. § a) pontja)
Hallgatói hitel	A Diákhitel Központ és a hitelfelvevő közötti kölcsönszerződés alapján meghatározott feltételek szerint nyújtott pénzkölcsön, amely - céljait tekintve – több részből áll: a) szabad felhasználású: a hallgatói hitel azon része, amelyet a Fot. 46. § (1) bekezdése szerint tanulmányokat folytató hallgatók, illetőleg a Fot. 111. § (4) bekezdése szerinti államilag támogatott és költségtérítéssel képzésben tanulmányokat folytató hallgatók a hallgatói léttel kapcsolatos költségeik finanszírozásához vehetnek igénybe, b) kötött felhasználású: a hallgatói hitel azon része, amelyet a Fot. 46. § (1) bekezdése szerinti magyar állami részösztöndíjas és önköltséges képzésben tanulmányokat folytató hallgatók képzésük finanszírozása érdekében vehetnek igénybe. (Forrás: 86/2006. (IV. 12.) Korm. rendelet 2. § d) pontja, 1/2012. (I. 20.) Korm. rendelet 2. § d) pontja)

Hitelfelvevő	<p>A Kormányrendelet_{1,2}-ben meghatározott személy, aki hallgatói hitelt vesz fel vagy korábban hallgatói hitelt vett fel, és tartozását törleszti.</p> <p>(Forrás: 86/2006. (IV. 12.) Korm. rendelet 2. § e) pontja, 1/2012. (I. 20.) Korm. rendelet 2. § 12. pontja)</p>
Hitel futamideje	<p>A hallgatói hitel első folyósításának napjától számított, a hitel és kamata visszafizetéséig tartó időtartam.</p> <p>(Forrás: 86/2006. (IV. 12.) Korm. rendelet 2. § f) pontja, 1/2012. (I. 20.) Korm. rendelet 2. § 13. pontja)</p>
Hitelszerződés	<p>A Diákhitel szervezet, mint hitelező és a hallgatói jogviszonnyal rendelkező személy között határozatlan időre létrejött – írásbeli – polgári jogi szerződés az elválaszthatatlan mellékleteivel.</p>
Jogosultsági idő	<p>Tanulmányi félévekben meghatározott és tanulmányi hónapokban számított, a hallgatói hitel igénybevételére lehetőséget biztosító maximális időszak.</p> <p>(Forrás: 86/2006. (IV.12.) Korm. rendelet 2. § g) pontja, 1/2012. (I.20.) Korm. rendelet 2. § 14. pontja)</p>
Kamatkockázat	<p>A hallgatói hitelrendszer finanszírozásához bevont pénz- és tőkepiaci források kamatának esetleges kedvezőtlen irányú változásából eredő – a hallgatói hitel kamatának emelkedésére ható – kockázat.</p>
Kamatperiódus	<p>Az az időszak, amely alatt a kamatperiódus kezdő napjára megállapított üzleti kamat mértéke nem változik.</p>
Kockázati kamatelem	<p>Az adott hallgatói hiteltípust igénybevevő hallgatók által alkotott egységes kockázatközösségnek törlesztés nem teljesítését fedező – a hallgatói hitelek kamatába beépülő, százalékos mértékben kifejezett – kockázati prémium.</p>
Költségtérítéssel hallgató	<p>Az a Fot. 111. § (4) bekezdése szerinti hallgató, aki tanulmányait a Fot. hatálybalépése előtt költségtérítéssel képzési formában kezdte meg és folytatja.</p> <p>(Forrás: 1/2012. (I. 20.) Korm. rendelet 2. § 15. pontja)</p>
Minimálbér	<p>A kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) és a garantált bérminimum megállapításáról szóló kormányrendeletben a teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállaló részére megállapított személyi alapbér legkisebb összege, a teljes munkaidő teljesítése és havibér alkalmazása esetén.</p> <p>(Forrás: 86/2006. (IV. 12.) Korm. rendelet 2. § j) pontja, 1/2012. (I. 20.) Korm. rendelet 2. § 16. pontja)</p>
Működési költséget fedező kamatelem	<p>A hallgatói hitelrendszer működési költségét, fedező – a hallgatói hitelek kamatába beépülő, százalékos mértékben kifejezett prémium.</p>
Nonprofit elvű működés	<p>Nincs profitelvűség, az alaptevékenységből nem származhat nyereség, mivel a hallgatói hitel kamatában csak a hitelrendszer finanszírozásához és működtetéséhez szükséges költségek és ráfordítások, illetve a kockázati prémium érvényesíthető.</p> <p>(Forrás: 86/2006. (IV. 12.) Korm. rendelet 6. § (1) bekezdése 1/2012. (I. 20.) Korm. rendelet 6. § (1) pontja)</p>

Tanév	Az adott naptári év szeptember 1-jétől a következő naptári év június 30-áig terjedő képzési időszak. (Forrás: 86/2006. (IV. 12.) Korm. r. 2. § l. pontja, 1/2012. (I. 20.) Korm. r 2. § 21. pontja)
Tanulmányi félév	Az adott naptári év szeptember 1-jétől a következő naptári év január 31-éig terjedő, illetve az adott naptári év február 1-jétől június 30-áig terjedő képzési időszak. (Forrás: 86/2006. (IV. 12.) Korm. rendelet 2. § m) pontja, 1/2012. (I. 20.) Korm. rendelet 2. § 22. pontja)
Tanulmányi hónap	A tanulmányi féléven belüli naptári hónap. (Forrás: 86/2006. (IV.12.) Korm. rendelet 2. § n) pontja, 1/2012. (I. 20.) Korm. rendelet 2. § 23. pontja)
Törlesztési kötelezettség	A hitelfelvevőnek a törlesztő részlet határidőben történő megfizetésére vonatkozó kötelezettsége. (Forrás: 86/2006. (IV.12.) Korm. rendelet 2. § o) pontja, 1/2012. (I. 20.) Korm. rendelet 2. § 24. pontja)
Törlesztő részlet	A Kormányrendelet ^{1,2} alapján meghatározott, a hitelfelvevő által a Diákhitel szervezetnek a törlesztési kötelezettség kezdetét követően, havi rendszerességgel fizetendő összeg. (Forrás: 86/2006. (IV.12.) Korm. rendelet 2. § p) pontja, 1/2012. (I. 20.) Korm. rendelet 2. § 25. pontja)
Tulajdonosi joggyakorló	Nvtv. 3. § (1) bekezdés 17. pontja szerint, aki a nemzeti vagyon felett az államot vagy a helyi önkormányzatot megillető tulajdonosi jogok és kötelezettségek összességének gyakorlására jogosult. (Forrás: Nvtv. 3. § (1) bekezdés 17. pontja)